

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster

Sylvia. (Forts. av Fågelungen). Berättelse för unga flickor

Stockholm 1930. Kurt Lindberg, boktryckeriaktiebolag. Andra upplagan

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Göteborgs universitetsbibliotek.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Göteborgs universitetsbibliotek och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/KuylenstiernaE/titlar/Sylvia/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb1333398-faksimil>

Sylvia

En bok för unga flickor

av

Elisabeth Kuylenstierna-Wenster

Pris 4: 25

Allmänna Sektionen

Pedag.

Sv.

Barnb.

SYLVIA

OF THE

NEW YORK

LIBRARY

1850

NEW YORK

LIBRARY

NOTES

SYLVIA

(FORTS. AV FÅGELUNGEN)

BERÄTTELSE FÖR UNGA FLICKOR

AV

ELISABETH KUYLENSTIERNA-WENSTER

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM 1930.
KURT LINDBERG, BOKTRYCKERIAKTIEBOLAG.

SYLVIA

(WYLLIE & WYLLIE)

BERNSTEIN FOR LINDA WILSON

BY

ELIZABETH KUTENBERG WYLLIE

ALMA MATER

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

INNEHÅLL.

FÖRSTA KAPITLET.

Hemkomsten	7
------------------	---

ANDRA KAPITLET.

Med kamraterna	27
----------------------	----

TREDJE KAPITLET.

Han	43
-----------	----

FJÄRDE KAPITLET.

Visiten	58
---------------	----

FEMTE KAPITLET.

Klubbaftonen numro ett	67
------------------------------	----

SJÄTTE KAPITLET.

Hos Perssons	81
--------------------	----

SJUNDE KAPITLET.

I skogen med far	97
------------------------	----

ÅTTONDE KAPITLET.

En rova med mera	107
------------------------	-----

NIONDE KAPITLET.

Julafton	119
----------------	-----

TIONDE KAPITLET.

Vådeld	130
--------------	-----

ELFTE KAPITLET.

Sylvias marskalk	161
------------------------	-----

TOLFTE KAPITLET.

Ungdomens kväll	158
-----------------------	-----

TRETTONDE KAPITLET.

Sommar	175
--------------	-----

»Du friska maj, som hult förkunnar
med dina tusen blomstermunnar,
att livets håvor, du förunnar
åt jorden än en gång;
nu vävas dina gröna vävar,
nu skrattar hjärtat, suckar, bävar,
berört av dig, där yr du svävar
som sol, som doft, som sång.»

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF NATURAL HISTORY
AND
ZOOLOGY
OF THE
CITY OF LONDON
1871

Första kapitlet.

HEMKOMSTEN.

Bankkamrer Asker drog upp sin bastanta silverrova minst en gång i kvarten och såg på den. Han jämförde den med husets övriga klockor och kom till det resultatet, att de bestämt allesammans gingo efter.

— Det tror jag inte, sade fru Ingrid, det är nog bara du och jag, som äro alldeles för otåliga. Skall jag vara riktigt ärlig, tycker jag, att tiden stått stilla, sedan Sylvia reste ut. Nu skall huset och framför allt vi själva, leva upp, när vi får vår lilla, eller kanske rättare, vår stora flicka tillbaka.

— Skulle hon blivit vuxen på några månader?

— Jag vet inte. Breven ha ju mest varit förtjusta utropstecken över allt nytt hon sett, men det kan nog hända, att hon inte upplevat så mycket, efter familjen Lauraguais inte umgåtts med några ungdomar vid Aix-les-bains. Det förefaller som om vår fågelunge mest sällskapat med Yvonne.

— Ja, den där Yvonne-tösen är då bortskämd, så det förslår, men hon tycks vara det med fransk älskvärdhet, om man får tro Sylvia. Jag håller för resten med om, sade kamrern och tittade ånyo på

klockan, att vi förlorat vår Sylvia ur sikte en tid. Det skall bli skönt att få fatt på henne igen, på vilket växtstadium hon än befinner sig.

— Och att få höra unga ord om Paris, min egen ungdoms Paris, det längtar jag efter, inföll fru Ingrid sakta. Jag var ju ett par år äldre än Sylvia, när jag kom ut, och kunde kanske njuta djupare. Men Paris är oemotståndligt för alla.

— Ja, inte tycker jag, Sylvia spar på lovord. Måtte hon bara inte komma och rynka på näsan åt gamla Sverige. Då blir jag arg.

— Jag tror, att du kan ta den saken lugnt. Sylvia hör säkert till dem, som tycker, att borta är bra, men hemma bäst.

— Ja, vi få hoppas det, sade kamrern lätt, vi ska bjuda till att göra det trevligt för henne. Sylvia passar bäst för solsken.

— Det gör nog de flesta, log fru Ingrid på sitt stilla sätt. Ingen ville hellre än hon, att världen länge skulle vara en utbredd famn och ett varmt leende för den sjuttonåriga Sylvia, men hon visste, att de sorglösaste åren av hennes flickas liv lågo bakom. Nu skulle både glädje och sorg bli starka makter — bli luft under vingarna.

De två, som om en stund skulle resa in till Stockholm för att taga emot det enda barnet, hade ej på hela dagen haft ro att sitta stilla. De djupa, gamla stolarna väntade förgäves besök. Om och om igen hade fru Ingrid varit uppe i Sylvias vackra rum, där höstens brokiga blommor fyllde en stor skål,

och där varje den minsta småsak putsad och fejad väntade på sin ägarinna.

Boet, som familjen Asker kallade det gamla, gröna huset i den stora trädgården, hade i snart fyra månader väntat på Sylvias glada ungflicksröst, och nu tycktes de låga, hemtrevliga rummen ha en ljus helgförnimmelse av midsommarafton, trots att oktoberregnet trummade sin enformiga höstmarsch mot både tak och fönsterbleck.

Från köket kom en härlig doft, som angav att Lotten, husets tjänarinna, bakade en välkomsttårta efter ett av sina många "recept".

Inte ens Homespun, katten, föreföll oberörd av dagens stora händelse; den tvättade sig så energiskt och eftertryckligt, att det var tydligt, att den väntade storfrämmande; och rosetten på det bjärtröda sidenband fru Ingrid bundit om hans hals, fladdrade som en vallmo i blåst.

Det var söndag, men en söndag, som skilde sig från alla andra för Boets invånare. Eljest brukade kamrern ligga, till dess han blev bjuden kaffe på sängen och fått sin tidning läst. Icke tal om, att han haft ro till det i dag. Tidningen hade aldrig förr legat så opåaktad på nattduksbordet, och de kära tofflorna kommo icke på. Lotten fick tillsägelse att borsta kängorna i "rödaste rappet".

— Va' han så'n på sin bröllopsdag? frågade Lotten i förtroende sin matmor, då kom han väl gali't i kläderna.

— Jag tror knappt, han var så ivrig då, skrattade

fru Ingrid. Att stå brudgum är visst en av herrarnas svåraste prövningar.

— Ja, säj' de', suckade Lotten, som i tre år svärmat förgäves för trädgårdsmästaren hos direktör Willes, de som rådde om Skogsro, en ståtlig villa, belägen mitt emot det anspråkslösa Boet.

— Vi tar bil hem, sade kamrern plötsligt. Du minns väl, Ingrid, hur förtjust Sylvia var att åka bil.

— Hon har kanske fått sitt lystmäte, du.

Kamrern mulnade.

— Du tycks tro, att tösen blivit en blaserad världsdam. Så har det då inte förefallit i breven. Men om de varit litet vänliga mot henne därute, är det väl inte underligt.

— Nej, det är bara roligt. — Det blir nog tomt för henne efter grevinnan Lauraguais och lilla Yvonne, men de äro säkert glada att slippa bo i främmande land längre. Det var för resten en egenomlig slump, att Sylvia skulle träffa dem därute på Drottningholm, och att den lilla franska flickan strax tyckte om henne.

— Jag tror, att Sylvia är född med tur. Hon råkar alltid ut för något trevligt, och det håller nog i sig, inföll kamrern tillitsfullt, men nu är det bäst vi ge oss av, Ingrid. Tiden är inne.

— Äntligen!

Under den korta färden in till staden, växlade Sylvias far och mor ej många ord. Kamrern satt och såg ut genom kupéfönstret och log oavbrutet,

som om han var på väg för att hämta högsta vinsten i ett lotteri.

Den vårdag, då Sylvia kom hem och berättade, att den franska grevinnan bett henne bli lilla Yvones gäst under sommarvistelsen i Paris och Aix-les-bains, hade han icke riktigt kunnat sätta sig in i, hurudant det skulle kännas att sakna fågelungen; det var först i tomheten efter hennes muntra skratt och tusen infall, han märkte, att han lånat bort henne på alldeles för lång tid. Visserligen hade han morskt förklarat för sin fru, att några månader voro en kort tid, men i själva verket hade den varit så gott som oöverkomlig. Men nu snart...

Han nickade glatt åt fru Ingrid, som med ett förstående leende besvarade det tysta förtroendet. Gång efter annan spred sig över hennes smala ansikte ett rött skimmer, som förrådde hjärtats och blodets ojämna rörelse. Det föreföll som om Sylvias mor kände sig blyg vid föreställningen om mötet med det fordringsfulla, rikt blommande livet, vilket skulle förkroppsligas i Sylvia. När hon kysst sin flicka till avsked, hade Sylvia ännu tvekande stått och blickat ut mot den oändliga slätten i världen. Nu hade hon redan trampat en solig tanke- och drömstig därute.

I Centralstationens hall hälsade en lång gymnast på kamrer Asker.

— Nej, se goddag, Ove, sade kamrern, räckte ut handen och lät överraskad (fastän han strängt taget inte var det). Går du här och spankulerar?

— Ja, svarade Ove Wille och satte mössan med en knyck på hårvirveln, det kan man ju kalla det. Annars är jag här för att hälsa på Sylvia.

— Nå! — Jaså, nickade kamrern och såg åtskilligt tjuvpojksaktig ut. Du har ju blivit en riktig karl, sedan vi träffades sist. Både ben och axlar ha växt. Och nu har du bara ett år kvar till studenten?

Kamrern var alltjämt ganska påtagligt förströdd. Och det är knappast troligt, att han hörde Oves jakande svar, ty han brånskade fram till en automat för att få perrongbiljetter, och så tog han sig en otålig titt på klockan igen.

Ove Wille hade ett energiskt och kantigt ansikte. Han såg ut som om han hade satt sitt mål längre i framtiden än han anförtrrodde någon, och han hörde till de ungdomar, vilka ha ofantligt svårt att komma på god, kamratlig fot med sin ålders nöjen och selsättningar.

Fru Ingrid tyckte, att hon borde säga något vänligt intresserat, då kamrern så där knapphändigt avfärdat studentspörsmålet, och nu fått fatt i en tidning, som förströdde hans iver. Hon frågade, om Ove tänkt på, vad han skulle bli. Jo då, det var klart! Han skulle bli forskningsresande, men först ville han vara färdig med filosofie kandidaten. På ferierna skulle han fara utrikes. Först till Färöarna och Island.

Han talade kortfattat och litet för tvärsäkert, som

en, vilken är van att bli skämtsamt motsagd och onödigtvis irriterad. När man hörde honom, måste man ovillkorligen tänka på ett par vassa armbågar, vilka ville ha svängrum. Han verkade nästan lillgammal, men fru Ingrid tyckte om hans arbetslust och allvar, sällsynta egenskaper hos rika pojkar.

Hon lyssnade till den ännu något målbrottsskrovliga rösten med en undran, hur många flickor vid Oves ålder så klart och fast som han hade planlagt sina framtidsmål, och hennes undran övergick till en varm önskan, att också Sylvia skulle ha ett perspektiv. Hon hade under backfischåren hållit på, att hon ville bli sångerska eller artist, men det var något, som lockade de flesta unga flickor med spirande talang, och som sedan ofta visade sig vara en grann såpbubbla.

Ove Wille tystnade snart, och fastän han i sakta mak travade fram och tillbaka med kamrerns i hallen, där det så småningom blev fullt av folk, hade han ingenting att berätta, och den eljest så gemytliga kamrern gick i en oavbruten spänning att dörrarna till perrongen skulle öppnas. Han lyfte biljetterna som om de varit nycklar eller rent av dyrkar.

Kamrern hade tydligen föresatt sig att vara den förste, som slapp ut, ty han tryckte sig intill dörrspegeln, och fru Ingrid stödde sig mot honom. Också Ove hade fattat ett förtruppsposto, men ju mera tiden framskred, desto oroligare skruvade han på sig och grimaserade löjligt utan aning om alla sina komiska miner.

Slutligen pekade en liten flicka på honom och frågade med sin klara stämma:

— Vafföj göj han så fula bubbar, mamma?

— Hysch, sade mamma, och det behövde hon säga åt flera än flickungen, ty ett dämpat fnissande hördes runt omkring.

Ove blev plötsligt generad och "arg". Han hade tänkt så intensivt på de besvärliga, oregelbundna franska verben; det var ett par, han inte kunde tema på, och detta hade avmålats i hans ansikte. Han skämdes över det, men han visste, att han inte skulle kunna låta bli att tvärt fråga Sylvia om imperfektum och particip, och det — ja, det dugde kanske inte. Sabla verb! Att han inte klarat dem, innan han gick! Och så bli utskrattad till! Nå ja, nu var han här, men han gick inte ut på perrongen. Det kunde ju tänkas, att Sylvia *också* skrattade åt honom.

Han vände sig till fru Ingrid:

— Jag går inte med ut, för — för det gör jag inte. Och det kan väl hända att Sylvia inte får syn på mig vid utgången. Var då snäll och hälsa henne så mycket.

Ove hade varit Sylvias enda närmare pojkbekantskap och de hade ofta träffats, ty Oves tvilling-syster Asta var god vän med grannflickan i Boet. Dessutom hade Sylvia läst franska en tid med Ove och sedan pluggat läxor i deras yngre syster, Stella. Efter lektionerna hände det, att Ove och Sylvia pratade en stund. Han var jämnårig med henne, men

skulle väl nu förefalla yngre. En sjuttonårig flicka har vanligen trampat ut barnskorna alldeles. Det är inte så säkert att en sjuttonårig gentleman haft samma slitningsförmåga.

Kamrern gav sig inte alls tid att höra på Oves lilla harang, men fru Ingrid svarade vänligt, att de visst skulle försöka se efter honom, när han gjort sig besvär att gå ned.

Och Ove log tacksamt. Egentligen var han väldigt nyfiken på om Sylvia skulle se så där svajig och utländskt fjantig ut som Asta gjort, när hon kom tillbaka från Sassnitz, där mamma och hon varit i somras. Nu befann Asta sig i ett modernt kloster i Köpenhamn, och de amatörfotografier, hon skickade hem, voro miniatyrmodeplanscher. —

Tåget brusade in; ett stort fång fröjd, smärta, undran, likgiltighet och trötthet. Pustande stannade det med ett omilt ryck och från alla vagnar sipprade människorännilar i snabbt lopp.

— Mor! — Far, ljöd en klingande glad flickröst, och strax därpå höll först fru Ingrid och därefter kamrern sin långa, smala, ljusklädda flicka i famnen. Kamrern märkte strax, att hon "stökat till" sitt bruna hår på något konstigt sätt, och fru Ingrid fann den eleganta reskappan alldeles för dyrbar och pretentiös, men både det ena och det andra intrycket drucknade i stundens glädje. Om hon också fått något främmande och en smula gjort över sin majfriska fägring, var hon i alla fall deras egen lilla fågelunge, barnet, de längtat efter med varje tanke.

Och de togo henne emellan sig, kamrern bar handväskan, fru Ingrid pläden, ty Sylvia hade ingen hand ledig. Den ena låg redan fast tryckt mot mors arm; i den andra hade hon biljett och paraply.

När de passerat spärren, kom fru Ingrid ihåg Ove Wille och bad Sylvia titta efter honom, men folkmassan trängde på och vimlade omkring dem. Det kan inte heller påstås, att Sylvia ansträngde sig särskilt. Hon hade, som hon lovat, skrivit några vykort till honom, och senast ett med angivande av vilken dag hon kom till Stockholm. Men nu var hon uteslutande upptagen av återseendet med far och mor. Hennes ögon och mun voro ett enda lyckokjublande leende, och plötsligt hade hon svårt att begripa, hur hon kunnat vara så länge borta från föräldrarna.

I denna stund glömde Sylvia, att det funnits så strålande, nöjesuppfyllda dagar därute i Frankrike, att hon icke en sekund tänkt på hemmet och sina kära, faktiskt icke haft tid med dem för allt det nya, vilket kastade sitt confetti och sina brokiga serpentinupptåg över henne.

En liten misräkning var det allt för kamrern att inte få höra det dämpade glädjetjut han tänkt sig, när han ropade an en bil. För honom var det en oerhört stor utgift, som säkert skulle komma surt efter, men som han iklädde sig för att värdigt fira Sylvias hemkomst; för hans lilla bortskämda dotter var det endast en fortsättning av all den komfort hon fort och lätt vant sig vid i utlandet.

Fru Ingrid såg det besvikna uttrycket i sin mans ansikte och ville bra gärna haft ett tillfälle att viska till Sylvia ett ord om fars omtanke, men hon kom icke åt. Så sade hon i stället hjärtligt:

— Vår lilla tös tänker kanske inte på, hur far och mor hedra henne med att ta bil hem? En sådan lyx ha vi aldrig bestått oss förr.

Den allra lättaste lilla skuggning gled över Sylvias ansikte. Hur varmt och vänligt mors tonfall var, kom det ändå Sylvia att blixtnabbt se för sig modern bekymrad böjd över kassaboken eller fars mörka uppsyn, när i den andra hälften av månaden fastrarna skickade brev med begäran om pengar. Hos grevinnan Lauraguais hade pengar aldrig spelat någon roll. Hastigt strök Sylvia dock bort skuggan och sade med sin något affekterat utländska accent:

— Jag känner mig rysligt hedrad, vet ni! — Det är ändå något annat att åka hem än att dagligen rutscha omkring på främmande platser. Men jag har haft det gudomligt. Yvonne är ravissante! Vi fotograferade oss tillsammans, innan jag reste... Å tänk, nu minns jag! Jag hade kortet löst i kypén. Jag har glömt det där! Så förargligt.

Och Sylvia blev så blossande röd, att fru Ingrid förundrad såg på henne. — Du kan nog få igen det, sade hon tröstande, och annars finns väl plåten kvar, så att det kan skaffas ett nytt.

— Ja, det var inte det, förklarade Sylvia, men vad

det var, som irriterade henne, fick inte mor veta förrän senare på kvällen.

Alltjämt regnade det, och landsvägen var både mörk och gyttjig, men inne i bilen märktes knappt guppandet och skvättandet, ty de tre voro så helt upptagna av varandra. Samtalet fördes egentligen inte så livligt, ty Sylvia hade alltför mycket att berätta för att kunna börja med något. Och mor tyckte, att vad hon kunde tala om, måste verka alldeles för blekt bland Sylvias röda rosor; far frågade på måfå litet hit och dit, medan han iakttog de fyra månadernas förändring på flickungen. Sannerligen hade hon inte blivit en riktig ung dam. Skämtsamt kände han på hennes skulderblad.

— Vad är det, far lille?

— Å, jag känner efter fågelungens vingpennor, de skulle väl finnas där någonstans.

Mor längtade efter den dag, då fanéret skulle falla av hennes lilla tös, och hon inte längre ha så graciöst charmanta rörelser med händerna, inte så många ilningar och kast med huvudet, och då hon skulle upphöra att säga "pardon", eller "pensez donc" eller "c'est c'a" mitt i de svenska meningarna. —

Att rummen i det gamla gröna huset voro så låga, det kom Sylvia inte ihåg. Och nog hade väl möbeltyget slitits, medan hon var borta! Så fick hon syn på Homespun.

— Eh, mon chéri! Hon dansade runt med katten i famnen.

Far och mor sågo på.

Kamrern tyckte, att det var precis som förr, då Sylvia alltid brukat omsätta sin spelande fröjd i en improviserad dans, till vilken hon sjöng ett eller annat. Homespun's röda rosett vippade och svängde som ett litet irrbloss än inne i en mörk vrå, än mitt ute på golvet, men Homespun själv borrade tryggt in huvudet mot Sylvias arm och spann belåtet, ty trots den väl hastiga takten, fann den sig vänligt omhändertagen, och Sylvia trodde fullt och fast, att katten känt igen henne.

Fru Ingrid gled från rum till rum och vred på de elektriska knapparna, till dess hon fick det strålande ljust. I den allra starkaste ljuskretsen skulle hon velat draga in sin flicka, men väntade till dess Sylvia kom själv. Och efter ett par minuter hade hon de starka, unga armarna om sin hals.

— Allra raraste lilla mor, vad du gjort det festligt. Blommor överallt! Och vid mitt kuvert två härliga röda rosor!

— Dem får du tacka far för, hjärtebarn.

— Nej, men far då! Nu fick kamrern ett brusande famntag. Man skulle tro, att du köpt dem i Paris. Å, sådana rosor de hade där. Vi fick massor var dag.

— Då är två bra litet, sade kamrern med godmodig ironi.

— Nej, visst inte, Sylvia blev röd och generad över sin klumpighet. Inte för allt i världen ville hon såra far, och inte hade det heller varit hennes mening att skryta. Hon såg vädjande på mor, som brukade jämka till rätta; mors blick var dock så djupt allvarlig och tankfull, att Sylvia inte riktigt ville in i den. Tyst tog hon rosorna och fäste dem i blusen, men den ena satt osäkert och föll i golvet. En hel kaskad av röda blombblad yrde omkring. Å, så synd, utbrast Sylvia, jag var så förtjust i mina rosor.

Far sade ingenting. Ett ögonblick föreföll det, som om Homespun var den enda riktigt nöjda, men när Sylvia omsorgsfullt satt sin andra ros i vatten och smekt kamrerns kind till ännu ett tack, glömdes det lilla intermezzot, och kamrern började fråga om Sylvias resa.

— Hade du trevligt resällskap?

— Ja då, först var det ett par tyskar, som bjödo på Wurst, och sedan fyra danska damer som pratade om allt möjligt; de stego av i Saltskog...

— Var du ensam sedan?

— Nej, det kom en herre in. Fast vi talade inte med varandra.

Det sista meddelandet gjordes överflödigt hastigt. Så kom Lotten i dörren:

— Å jesses, va hon blett vuxen — *fröken* Sylvia!

— Tycker Lotten.

— Ja, ja men, å håret! Har dom'et så i Paris?

— Ja, är det inte bra?

Lotten fnissade bredmynt och svarade:

— De ä' väl henneses alltihop.

— Ja, vet Lotten, jag har verkligen inte löshår, utbrast Sylvia förnärmat, men så mindes hon, att Lotten själv hade en fläta så smal som en råttsvans liggande i byrålådan till helgdagsbruk, och hon tyckte, hon varit ovänlig, varför hon tillade: men däremot har jag något — inte av hår förstås — som jag tror, Lotten skall bli glad att få.

Lottens hembakade bröd och läckra tårta rönt en strykande åtgång. Det var i alla fall gränslöst roligt att sitta i den stora salen med sina tre fönster och så småningom få upp ögonen för alla gamla välkända, kära detaljer. Där stod det väldiga, fyra-hundraåriga ekskåpet med sina mässingsbeslagna dörrar. En gång, det erinrade Sylvia sig plötsligt, hade det varit tal om att sälja denna familjens klenod för att betala en skuld, men så lyckades far ordna det ändå. De veckor, då skåpet "hotats", som Sylvia kallat det, hade hon så ofta det var möjligt, suttit hos det och smekt dess glänsande bruna kropp. Kära, gamla, bussiga skåp, nu stod det tryggt. Och mors sybord med den stora arbetskorgen hade förstås sin plats kvar vid fönstret åt sjön. Moraklockan behöll sitt trevliga hörn för sig och minuterade säkert och pålitligt ut timmarna, som den gjort det sedan anno 1796. Det årtalet stod angivet som kloc-

kans födelseår och inramades av en glad blomsterkrans i brokiga färger. Sylvia hade en känsla av, att hemmet allt varmare och fastare omslöt henne, och med glänsande blickar återgäldade hon varje föremåls trofasta välkommen.

Så småningom fick hon också makt över alla de förvirrade intrycken från de sista dagarna i Paris och från resan, och nu fingo far och mor veta, att grevinnan överhopat henne med vackra presenter, och att både hon och Yvonne tagit bestämt löfte av henne att komma igen. De skulle resa till Algier över vintern, hela familjen, således generalen, Yvones far, med, och sedan tänkte de slå sig ned i Schweiz en längre tid; bergsluften skulle göra Yvonne gott.

När teet var drucket, ville Sylvia strax packa upp kofferten. Hon hade så mycket nytt att förevisa, och så hade hon några presenter; de fingo inte tro, att det var något dyrbart.

— Jag hade inte så mycket att köpa för, log hon sorglöst.

Både far och mor följde med upp i Sylvias rum för att bese koffertens innehåll. Överst lågo ett par, tre sällskapsklänningar, "sabla frasfina" som far uttryckte sig.

Mor såg litet vemodigt på dem. Sådan stass skulle Sylvia nog inte få bruk för härhemma, de voro alldeles för parisiska.

— Det har jag fått — och det har jag fått, visade

Sylvia än ett, än ett annat, men mor märkte strax, att det i kofferten inte fanns ett enda par strumpor att slita på. Och skodonen hon fått med hemifrån sågo betydligt "reströtta" ut.

— Nå äntligen, sade Sylvia, när hon hunnit ned till en omsorgsfullt instuvad papplåda. Överst låg ett spindelsvävstunt vitt förkläde, kantat med valenciennespetsar. Sylvia bredde förtjust ut det: Är det inte snobbigt? Det skall Lotten ha.

— Var skall hon sätta den, undrade far.

— Men far då! Det är ju ett förkläde.

— Jaså, jag trodde det var en lampslöja.

Och far stack skälmaktigt ut tungspetsen i vänstra mungipan och föreföll alldeles ofantligt oskyldig.

Men Sylvia ruskade honom skrattande:

— Det trod-de du in-te, din otäck-ing! Hon återvände till pappasken och tog fram ett föremål, insvept i silkespapper. Då tror du väl, att det här är en flugsvamp, var så god.

Far tog med levande intresse mot sin present. Ingen kunde ha ett rarare sätt än han att visa glad tacksamhet. Den enklaste gåva blev till ett värdeföremål. Nu vecklade han varsamt upp en liten förtjusande elektrisk nattduksbordslampa med bjärtröd sidenskärm.

— Tack skall du ha, min unge! Hur kunde du gissa dig till, att det precis var, vad jag önskade mig? Den skall jag sannerligen prova redan i kväll.

Den skall föreställa en röd näckros. Det var en alldeles ovanligt smakfull komposition.

Hela Sylvia lyste av hänryckning över fars gillande av hennes gåva. Och de måste alla tre strax ned i sängkammaren med Nymphæa rosea, som far döpte den till. Kontakten passade, lampan brann aftonrodnadsvarmt, och reflexen av purpurskenet gav hela rummet något trolskt och sagolikt.

Så skulle de upp igen i flickrummet, och det var mors tur att bli begåvad. Sylvia neg glatt med en liten flaska fransk parfym, en äkta sevrèskopp och en porträttram.

— Det där porträttet, jag glömde i kupén, skulle suttit i ramen, mor, sade hon. Tror du, att jag får igen det?

— Ja, vi ska höra efter bland kvarglömda effekter. —

När mor sent omsider stod lutad över Sylvias säng för att taga godnatt av sin stora flicka, fick hon veta, att den där herrn, som stigit på i Saltskog, sett rätt mycket på sin medpassagerare och tydligen gärna velat ha någon anledning att prata, men Sylvia låtsade inte om det.

— Inte *då*, förstår mor! Jag längtade så gräsligt efter dig och far, att jag inte kunde tänka på något annat. Han var annars riktigt stilig. Och när han bad att få hjälpa mig ta ner min väska ur nätet, hörde jag, att han hade en vådligt kultiverad röst. — Vad skrattar mor åt?

- Din sammansättning: "Vådligt kultiverad".
— Ja, men c'est l'expression, chère mère! Och du
— han stannade efter mig i kupén . . . Tänk, om han
— det vore nedrigt — men tänk *om* han tagit fotografien! Det kan mycket väl hända, att han trodde, jag kastat den, för jag minns, att den föll under bänken; jag tappade den, när jag följde danskorna ut, och sedan glömde jag den totalt. Jag tycker, det är så förargligt, att han skall ha den.

Sylvias blossande ansikte försvann i örngottskudden, som mor själv broderat, men strax därefter vände hon sig ånyo mot mor.

Fru Ingrid strök dotterns bruna, glänsande hår och sade lugnande:

- Det är inte alls troligt, att han funnit fotografien, och om han gjort det, tycker jag inte det är något så viktigt. Därute i Frankrike har min lilla flicka säkerligen fått höra så pass många komplimanger, att du gjort dig förtrogen med ditt yttre och de egenskaper hos dig, som ytligt tilltala, och skulle nu en landsman också sett, att du har vacker hy, mörka, varma ögon och rank hållning, är det ingenting att grubbla över; din fotografi, barn, är inte du själv, lika litet som ditt yttre är det, som skall ge min fågelunge vingkraft. Du har flugit ett litet stycke på prov, men högre skall flykten gå.
— Nu skall du emellertid sova riktigt tryggt och gott och känna, hur glada vi är att ha dig hemma igen.

Sylvias armar slingrades hårt om mors hals och med sin kind mot mors, viskade hon:

— Jag har var kväll läst vår bön. Nu läser du den med mig!

Stilla knäppte fru Ingrid tillsammans händerna och lyssnade sedan i djupa tankar och allvarliga önskningar till den unga röstens ljusa tonfall...

Andra kapitlet.

MED KAMRATERNA.

Fästän det var den allra ruskigaste och tråkigaste tiden på hela året, fann Sylvia sig utmärkt bra i enformigheten på landet. Det vill säga för henne var det inte enformigt. Hennes dag fylldes av alla möjliga trevliga sysselsättningar. Än "rotade" hon uppe på vinden bland skolböcker och leksaker och genomgick sin soliga barndom, där skolan lyckligtvis aldrig inkräktat på hemmets rättigheter, än fick hon ett sällsynt, men intensivt anfall av huslighet, bakade plättar och kokade gräddkarameller, bägge delarna tämligen misslyckade. En dag "måste" hon ägna sig åt brevskrivning, en annan var det lika nödvändigt att "gno" igenom skalorna, så följde några dagars sömnadsmani, vilken övergick i ett brinnande teckningsintresse. Det enda, hon icke prövade på, var att sjunga. — Jag blev rostig i hal-sen därute i Frankrike, sade hon, jag fick sjunga för högt! Sylvia föreföll aldrig utmattad efter sina energiduster inom olika områden. Tvärtom hann hon knappt bli färdig med en vurm, förrän hon huvudstupa kastade sig på en ny. På tre veckor hade hon försökt det mesta möjliga och dessutom

varit inne i staden några gånger för att träffa bekanta — egentligen de forna skolkamraterna. Någon annan riktigt god vän än mor hade Sylvia aldrig haft, och när hon tänkte efter, inte heller någon "stor" förälskelse. Far hade alltid varit hennes kamrat och muntra sällskap; far skymde bort pojkarna, för han ägde alla deras trevligaste egenskaper, och så var han ändå något att se upp till och beundra.

Visst hade Sylvia trivts förträffligt både med Asta och Ove Wille, men när hon inte råkade dem, längtade hon inte alls efter dem. Fast hon hade förstås gjort visit och blivit åtskilligt snopen, när ingen var hemma.

Däremot hade hon på ett födelsedagskalas hos Rosa Jurling träffat mest hela åttonde. Det var nästan lustigt att märka, hur "skolråttorna" förvandlats till unga damer (Sylvia tänkte det, medan hon själv såg sig i spegeln och konstaterade förändringen också hos sig). Deras sätt hade också blivit ett annat, vuxet och mindre kantigt.

Alvhild Grönquist läste på studenten och hörde till ett annat kamratlag nu, men vid högtidliga tillfällen samlades "kottet" och genomgick då under skratt och munterhet klassminnena. Det hade man ännu inte tröttnat på. Än dök en hågkomst, än en annan upp, och det hände nog, att sådana uttryck som "Den gamla apan", eller "Byttan" eller "Tass-Tass" illustrerade de kärnfulla skildringarna av kitsliga, skvalleraktiga eller spionerande lärarinnor.

Men i allmänhet hade udden brutits av det forna agget. Skrattet klingade mera godmodigt, än när det kluckade utanför skolporten, och fastän det gamla öknamnet halkade över tungan, var det nästan alltid någon, som till sist försonligt sade: — Ja, men hon kunde vara väldigt hygglig också, vet ni!

Så fanns det naturligtvis även "dyrkade" lärarinnor att besjunga. Och kören kunde stämma upp en enfatisk lovsång, vari Sylvia gärna instämde, fastän icke överdrivet entusiastiskt. Hon hade tyckt bra om alla sina lärarinnor, men aldrig hunnit hänryckningens stadium, ty för henne hade skolan varit ett tvång, en svårighet att med heder klara sig ifrån, inte därför att det gick trögt att fatta, men därför att hon i hemmet icke var van vid pedagogiskt begränsade linjer.

När flickorna pratade i munnen på varandra om skolminnen, erinrade hon sig tydligast sin hemlängtan, och sina förstulna ögonkast på armbandsuret. Och så tänkte hon plötsligt, att det skulle bestämt vara roligt att börja längta igen, riktigt så där sugande, som när man är hungrig och måste ha något i sig.

Det var nog så, att Sylvia alltjämt satt rätt isolerad i flocken, vilken på sätt och vis eljest hörde intimt tillsammans. De hade fostrats i samma stad och samma intressen hade pekat ut "den blå tråden" på varandras kapp- eller klänningsärm (ett ofelbart bevis, att "någon" tänker på en), hade följts åt på bio, åkt skridsko samtidigt och övat ömsesidig kon-

troll på varandras "flammar". Och nu sydde Ella Tornberg, Agneta Trotz och Mandis Bylov "stilig" linnesöm hos en kurssömmerska. Elsbeth Walin och Birgit Stråhle gingo igenom en barnavårdskurs. Rosa Jurling var redan förlovad med fänrik Ralf, som de alla dansat med, och när han blev löjtnant, skulle bröllopet stå med tärnor och allt.

Det var detta Rosa strålande meddelade vid kaffebordet. Det var tur, att hon icke hade några kusiner eller sysslingar eller svägerskor som nödvändigt måste vara tärnor. Hon kunde få bjuda "kotteriet"; åtta från åttan skulle troligen för sista gången mangrant möta upp enligt tredje paragrafen i ordningsreglerna: "Ordentligt klädd, undvikande allt buller och med god hållning".

— Stod det inte något om, att vi skulle ha ficka i klänningen också, undrade Alvhild Grönquist. Hennes senaste jargon var att röka ett otal cigarretter och runt hennes fina, mörkhylta ansikte ringlade sig de blå rökstrimmorna.

— Nej, visst inte, förklarade Mandis indignerad. Du är dig lik, Alvhild, alltid skall du göra narr! Jag för min del stortjöt hela dagen, när skolan hade upprop, för att jag hade slutat och inte skulle flåsa mig in genom den gamla, kära porten mera, just som klockan ringde.

— Jag tror inte du skulle tagit skada till din själ, ifall du gått igenom åttonde en gång till, sade Alvhild spydigt. Efter vad jag minns, överflödade du inte av vetande.

— Nej, medgav Mandis godmodigt, jag stapplade fram på svaga b'n hela tiden, som pappa brukade säga, men det var ändå något särskilt med skoldagar och lovdagar och alltihop. Man visste precis, vad man skulle rätta sig efter, och vad man skulle göra, och man kunde köra ut småsyskonen och skylla på läxor, när man hade något förbjudet skoj för sig. Det är egentligen nedrigt besvärligt att vara äldst av sju flickor, trubbnästa, linhåriga och bredmynta allihop; inte alls giftas-borttypen utan väl mest den där moderna självförsörjande, som äter på hushållsskola.

Rosa Jurling såg sig litet besviken omkring. Hon hade väntat idel förtjusta utrop från flickorna, när de fingo höra, att de skulle bli tärnor, men det var strängt taget endast två, som föreföllo eklärerade: Elsbeth och Sylvia. De andra hade varit med så mycket, haft "balsånger" i flera år och medverkat både på basarer och bröllop — kanske inte Alvild, men hon var ju alltid "konstig" och skulle låtsas ligkiltig och överlägsen för sådant, som roade andra flickor.

— Äsch, Mandis, utbrast Elsbeth, kan du inte låta bli att babbla familjetragik nu, när Rosa tänker bjuda oss på bröllop! Ska vi vara i rosa eller vitt?

Rosa betraktade granskande flickgruppen.

— Jag hade tänkt mig blekblått, men det är bara Mandis, som är blond, sade hon med ett så djup-sinnigt grubblande tonfall, att Alvild kastade sig baklänges i stolen och skrattade obehärskat.

Sylvia rynkade ofrivilligt ögonbrynen. All ofin överdrift plågade henne rent fysiskt. Nyss hade hon ju tyckt, att kamraterna förefallit som väluppfosttrade unga damer, men det hade visst varit fernissa, som skrapades av vid något så när kraftig friktion. Hon kände sig dock onekligen mera bekant med den hänsynslösa, självrådiga Alvhild och med den överdrivet pratsamma Mandis än med de mönster för god ton de först varit.

— Tänk du, Rosa, sade Alvhild och sträckte upp ena armen med en lättjefull åtbörd, om vi skulle klä oss i spenatgrönt; det gör sig i alla fall till min hårfärg, och så är det så förtjusande originellt.

— Alvhild är *särskilt* intagande i dag! Rosa knuckte förnärmad på nacken, men strax därefter solades hon upp av all inre och yttre glädje, som höll henne i sin famn. Och hon lovade, att de skulle få besked om både färg och snitt på tärnklänningarna i god tid. Kära ni, det blir inte förrän i april; jag skall hinna kolossalt mycket innan dess. Strax efter jul skall jag resa till en herrgård i Södermanland och lära mig hushållet, och så har jag tänkt sy gardiner till herrummet och namna allt linnet själv.

— Tänk, inföll Alvhild och lade bort den fjärde utrökta cigarretten, jag har inte ett dugg lust att gifta mig, i alla händelser inte förän jag fyllt trettio år. Jag har en känsla av att allting skall bli så hopträngt och inklämt, när man alltid tänker på och talar om ett och detsamma, och det skulle vara höjden av olycka att röra i en gryta och snörpa på gar-

diner. Tycker ni inte, att vi flickor *vill* alldeles för litet socialt taget, att vi i allmänhet gladligen simmar på i den gamla ankdammen?

— Inte du väl, söta Alvhild, skrattade Birgit Stråhle, du är ju ordförande i en diskussionsklubb och så skriver du i Hvar 8 Dag under eget namn. Det måtte då vara havsluft i det. Vad hette din skiss? Var det inte "Bryggan"?

— Jo, nickade Alvhild kort.

— Den har jag inte läst, sade Sylvia. Vad handlade den om? Berätta!

Alvhild började vårdslöst:

— Jag tror inte, den blev uppfattad; den handlade inte om kärlek eller småbarn och sådan där läcker teaterkonfekt utan om en ensam människa vid en ödslig strand med en gammal, murken brygga. Hon hade bara en glädje i livet, stackarn, och det var att stå och vifta åt alla båtar, som gled förbi. Ibland fick hon sin hälsning besvarad och då blev det innehåll i hela den dagen. Så rasade en gång en våldsam vårstorm, vilken slet hela den långa, skrabbiga bryggan med sig, och när människan kom och skulle vinka, hade hon ingenting att gå ut på, så att hon syntes. Kontakten med världen var avbruten, begrips. Det tog åtskilligt på vederbörande. Hon sjuknade och låg där bortglömd och fantiserade om, hur det skulle varit om bryggan varit så stark, att en stor båt kunnat lägga till där. Sista dagen hon levde, fick hon höra, att det nu i stället för den

gamla, murkna bryggan skulle byggas en tidsenlig hamn...

Alvhild tystnade tvärt och betraktade flickorna med ett litet ironiskt leende.

— Den skulle jag gärna vilja läsa, sade Sylvia hastigt.

— Jag har den inte.

— Om jag kunde få så mycket som tre rader av vad jag skrivit, tryckt, så skulle jag bums sätta det inom glas och ram och hänga upp det på väggen bredvid mormorsmors märkduk, försäkrade Agneta Trotz. Det är bussigt att kunna skriva. Jag glömmmer aldrig, när min kria om "Julstök" lästes högt i klassen. Men tyvärr blev det mitt enda opus. Jag har inga talanger, hå, hå, ja, ja!

— Jag tror inte det är modernt med talanger, inföll den glada värdinnan, det är liksom ett slags onatur i det, och vi ska ju sträva till det okomplicerade igen. Men för resten tycker jag, kotteriet är ganska väl utrustat: en författarinna och en blivande konsertsångerska. Det skulle du väl studera till, Sylvia?

Sylvia rodnade hett.

— Jag vet inte. Det tar så lång tid. För ögonblicket har jag inte lust för något särskilt. Är det ingen av er, som känner till det där, då man bara går och väntar, och är glad och litet ledsen huller om buller, och då man vill försöka sig på allt, ifrån att klättra i träd till att sjunga solo på Gustav Adolfs torg.

Orden runno ur Sylvia så fort, att tankarna ej förmådde hejda dem. Hon blev själv den mest förvånade över de stämningar, hon vände ut och in på. Det var verkligen ungefär så hon kände det, en viss ledlös oro, som kom hennes tankar att dingla hit och dit.

— Jo, jag känner ibland något ditåt, medgav Elisabeth, och hennes svarta ögon djupnade under de lena ögonfransarna, men då tar jag mig en långpromenad — jag går väldigt rak och spänner ut bröstet —, och hela tiden läser jag något vackert, jag kan utantill. Oftast är det Snoilskys Valborgseld. Jag tycker så vådligt bra om den där versen:

O trefalt lycklig den ungdom,
som föddes till stora värv,
då tankar ligga i luften,
och tiden är stark och djärv.

Den lyfter en, tycker jag.

— Dimper du inte ned sedan, lilla Bibben, retades Alvhild obarmhärtigt, ned i Feiths konditori till tårter och fänrikar och teknologer? Man blir så lätt betagen, gnolade hon.

Birgit Strähle ordnade en smula nervöst de prydliga "slickarna" vid öronen och ville ändå så gärna bli utfrågad om vilka, som nu "slogo vildast" för henne. Birgit var en liten brunett skönhets med tentakler åt alla håll i livet, men ställd så på solsidan, att hon ibland, halvt omedvetet, längtade efter skugga.

Ella Tornberg, en lång, kraftigt byggd aderton-åring, hade mest hört på. Nu viftade hon emellertid med högra handen, alldeles som det brukats i skolan, när man ville ha frågan, och hon sade ivrigt:

— Vet ni, jag skall absolut bli globe-trotter. Jag har föresatt mig att jag skall få se hela världen — så småningom förstås. Det enda jag bryr mig om, är att resa. Hade jag varit pojke, skulle jag blivit sjöman, men nu är det omöjligt. Ut skall jag i alla händelser! I värsta fall tar jag plats som städerska på en Amerikabåt eller som sällskapsdam hos en turkisk furstinna. Över vintern skall jag hålla mig spak, men till sommaren avdunstar jag. Pappa och mamma vill inte låta mig fara längre än till en fransk badort, men det tilltalar inte en fri ande. Jag är så reslysten, att jag måste ut på djupet. I aderton år har jag varit familjetillhörighet; det är nästan ett halvt liv. Usch, jag är så rädd att sitta och bli lastgammal i vårt hem, där det inte rubbas en stol en gång utom i mitt rum, där dansa möblerna runt. Mamma blir alldeles utom sig var gång hon tittar in. Hon påstår, att hon blir sjösjuk av all röran.

Och Ella skrattade friskt, medan hon sträckte på sig.

Elsbeth Walin såg nu på klockan. Hon skulle spela klockan tre, så hon måste gå. Och Birgit Strähle hade också bråttom. Hon hade stämt möte med "någon". Och hon slängde med nacken och småskrattade, belåtet generat. Precis sådan mindes

Sylvia henne från skolan; hemlighetsfull och ändå öppenhjärtlig, full av glittrande liv och likväl ibland nästan grubblande.

En stund dröjde de andra och pratade om teater, böcker och kläder, ingenting med riktigt sammanhang, ty oftast dräpte Alvhilds repliker till den, som hade ordet. Hon visste så mycket mera än kamraterna, hade läst en hel del, och hennes erfarenhet av livet hade tidigt blivit bitter, då hennes föräldrar voro skilda och omgifva på olika håll, så att hon icke hade något hem utan inackorderats hos främlingar.

På taget — konsul Jurlings hade villa på Djurs-holm — var det mest Mandis, som pratade. Alvhild tog fram en bok ur fickan och fördjupade sig i den. Och Sylvia som satt och såg ut genom fönstret, överraskade sig med att erfara något av skoltidens längtan efter Boet med mor och Homespun och den stora höstgula trädgården, där ingen enda gång var ordentligt grusad, men där varje fläck var ett minne. Hon längtade efter lusthuset med sina sentenser på väggarna — alla på franska —, och grottan, där det alltid var fuktigt och skumt; de knotiga träden, vilka stodo på gräsplanen, som de hade lust, växtberget, vilket far och hon anlagt och längst bort mot häcken en liten anspråkslös lekstuga, där en viss "fågelunge" kvittrat för "gräsligt langesedan".

När Sylvia tagit adjö av kamraterna och kommit ett stycke in på Biblioteksgatan, såg hon Ove Wille på motsatta trottoaren. Han sneglade på henne, tydligt tveksam om han skulle gå över och hälsa

grundligt eller bara lyfta på mössan. Hon såg inte värst damaktig ut, men det blev ändå mössvängningen, och så travade han vidare, till dess Sylvia hann upp honom.

— Men Ove då, varför låter du mig springa så hemskt, ropade hon åt hans rygg, vilken samtidigt fick en liten vänskaplig dunk. Goddag på dig!

Ove vände sig mycket villigt om och räckte ut handen:

— Goddag och välkommen hem, Sylvia! Du förstår väl svenska fortfarande? Han plirade pojkaktigt med det vänstra ögat; med det andra granskade han henne gillande.

— Ja, vet du, sade Sylvia, man glömmer då inte sitt modersmål på några månader. Men hur är det med dig och franskan, det undrar jag.

— Knallar och går, med extrahjälp förstås. Det andra jobbet klarar jag fint.

Ove gick nu bredvid henne, men visst inte med jämna steg, han klev på och fick alltid en fot framför. Det måtte ta sig löjligt ut, tänkte Sylvia. Hennes vistelse i Frankrike hade gjort henne skarp-syntare för yttervärlden, liksom hela hennes person fått något mera vårdat. Roligt var det dock att träffa Ove och få veta allt det, hon kunde draga ur honom om Asta och Stella. Systrarna voro mest luft för unge Ove, och han hade inte reda på, vad de företogo sig.

— Ja, men Ove då, Asta och du skriver väl till

varandra, utbrast Sylvia. Jag vet nog, att Asta är grymt trög, när det gäller brevskrivning, men till dig...

— Det kan vara detsamma att få sådana där brevlappar, som flickor levererar, sade Ove föraktligt. Du var något bättre, för du talade åtminstone om, hur det såg ut i katakomberna och att Triumfbågen var mastig, men Asta skriver bara om Strøgets förtjusande butiker. Ove vädrade plötsligt med rynkad näsa. Är det du, som luktar så otäckt parfym?

— Är det otäckt! Det är Ideal skall jag säga dig, och till och med mor tycker, att jag använder den diskret.

— Usch, allt så'nt där är vedervärdigt. Myskdjur, fy sjutton! Vart skall du hän?

— Jag skall möta far och mor klockan fem vid färjan, det är allt, vad jag *skall*. Nu är hon fyra. Vart går du?

— *Inte* Strandvägen; det ville du förstås! Men det är kul att prata ett slag, fast du har det felet att vara flicka.

— Nej, vet du, Ove, Sylvia skrattade, du har blivit för svår. En sjuttonårig kvinnohatare och anti-estetsnobb och oartighetsexpert. Jag känner inte igen dig.

— Jag har läst Strindberg, svarade Ove torrt, och den karln vet något, skall jag säga dig. Jag har läst Rousseau också och en massa andra, som du inte känner till. Han såg överlägset ned på Sylvia, ty

han var drygt en centimeter längre än hon. Jag läser undan nu, medan jag har tid. När studenten är klar, har jag mina bestämda riktlinjer.

— Du har blivit åtskilligt viktig, Ove lille.

Det drog ett leende över Oves alltför magra och allvarliga ansikte. Och han ryckte på axlarna.

— Det är väl egentligen det, att du inte begriper dig på mig. Du är van, att man skall smicka och prata smörja, och när vi träffades sist, hade jag inte ännu frigjort mig...

Sylvias klingande munterhet avbröt honom.

— Förlåt, men du är så oemotståndligt komisk, grandpère Ove.

De hade hunnit över Normalmstorg och uppåt Nordiska Kompaniet. Där arbetade de sig nu genom den täta folkströmmen. Ove, med gymnasistmössan betydligt på nacken, en bokpacke under armen och röda skolpojksnävar, som försmådde handskar. Sylvia, berövad sommarens pariserelegans, klädd i en mörkblå cheviotsdräkt, ett brunt skinn-garnityr, och med en klädsam blå sammetstoque över det nu åter i gretschenflätor uppsatta håret. Det sistnämnda hade mor önskat alldeles bestämt. Hon plågades av den "konstnärliga" lockfrisuren och förfäktade dess menliga inverkan på ett glatt morgonhumör. — Det är omöjligt, hade mor sagt, att alla de där lockarna och sningarna alltid vill »falla», och när de krångla, tar det både tid och nerver. Mor

hade rätt. Sylvia märkte det strax, när hon återgick till sina enkla, rediga flätor.

— Ska vi dricka choklad hos Bergs, föreslog Ove efter en paus.

— Nej tack, jag kommer direkt från ett födelsedagskalas, fast kanske — kolsyrat vatten skulle allt smaka härligt.

— Kör till! Ove lade tydligen an på grovhyvlade uttryck, och Sylvia började redan fundera på ett sätt att plocka den där "naturalismen" ur honom. Riktigt artig och verserad, som man borde väntat av en societetspojke, hade han aldrig varit, men han hade inte heller väckt uppseende som ohysad. Från sidan sneglade han belåtet på hennes missnöjda röda mun. Han gottade sig åt att inte genera sig "ens för Sylvia". Hemma betraktade de honom som oefterrättlig. Där hade det blivit alldeles förbaskat fint, sedan pappa utnämndes till generalkonsul och fått "Wasen". Mamma umgicks med grevinnor och friherrinnor, så det haglade om det, och Stella hade en gång varit på samma barnkalas som prinsessan Ingrid. Men allt det där äcklade Ove, och ju trängre han fann den eleganta Östermalmsvåningen, desto intensivare drömde han om forskningsfärder, om fjällens vildmark och om viddernas sol och vind. Men hans kamrater funno honom rätt omständlig och tråkig, varför han helst gick för sig själv och föreföll "hög". Strängt taget var han endast självmedveten och onödigt ärlig mot sin närmaste om-

givning på samma gång, som han gömde de bästa och finaste känslorna inom sig.

De hade nu hunnit fram till Bergs konditori.

Sylvia undrade, om Ove skulle anse det under sin värdighet att öppna dörren och låta henne gå före in. Men just som detta skulle visa sig, öppnades dörren inifrån av — — — — —

Tredje kapitlet.

H A N.

Det var *han*. — Ursäkta, sade en röst, som Sylvia hört förr. En klar, fast, manlig röst. Och ett par tydligt och glatt igenkännande ögon riktades på henne, medan f. d. medpassageraren i kupén artigt lyfte på hatten och lät henne passera.

Ove slängde också av mössan och sköt Sylvia litet bryskt före sig. Hon hade naturligtvis blivit blossande röd. Hela situationen på tåget stod för henne, hans synbara intresse och tjänstvillighet, fotografien, vars öde var henne obekant, och hur hon rusat ifrån alltihop till far och mor. Å tänk, att hon inte varit hemma längre än tre veckor! Hela den franska resan föreföll henne så avlägsen, ibland nästan som något hon drömt.

Men det blev verklighet alltsammans med främlingen, vilken ytterst långsamt förfogade sig ut.

— Jaså du känner Trampen, sade Ove, när de satt sig i en soffa i det inre rummet.

— Vem?

— Trampen, vi kallade honom alltid så. Han var provkandidat i tredje ringen och kunde aldrig hålla

sig stilla. Det var den där, som höll på att stå på näsan för dig i dörren.

— Hysch Ove!

Där var han igen, stod och såg in.

— Förlåt — framme vid deras plats — jag tyckte — jag har bestämt lagt ett paket kvar här.

Nej, det fanns ingenting.

Då log Trampen och såg på Sylvia:

— Man kan var glömsk ibland. Var det inte fröken, som glömde en fotografi i en II klass kupé på kvällståget söderifrån den adertonde oktober?

— Jo.

Sylvia hade ofrivilligt rest sig och så pass disciplinerad skolpojke var Ove också, att han stod, men han drog Sylvia kraftigt i klänningen för att hon skulle sätta sig.

— Om ni vill vara så vänlig att ge mig er adress, skall jag skicka fotografien, återtog Trampen. Jag skall be att få presentera mig: kandidat Persson.

Sylvia med sin nedärvda sympati för vackra egenamn fick en ganska grundlig kalldusch. Persson hette deras Lotten också! Hon sade lite kort sitt namn och sin adress jämte några stubbigt tack samma ord för att kandidat — *Persson* ville ha besvär. Det hade nästan varit mera tilltalande, om han hetat "Trampen".

Jo då, kandidaten skulle snarast skicka kortet. Han bugade sig och vände först en bred skuldra och sedan en rak och bra rygg till. Han såg alldeles så ut som den skall göra, vilken många år efteråt kommer en

att minnas den gången man var sjutton vårar. Sylvias hjärta hamrade, som om det byggde på ett framtidsslott.

Så fick hon det kolsyrade vattnet, och Ove försåg sig med ett lass bakelser.

— Vill du inte ha något att kaka på, Sylvia?

— Nej tack.

— Var "Trampen" så bräckande?

— Hur?

— Jo, så att du inte reagerar, när jag använder Söderamerikanska. Jag väntade mig en ståtlig knalleffekt.

— Usch Ove! — Vad sa' du då?

— Uschar du utan att veta varför?

Ove såg oerhört försmädlig ut, men han kände sig sårad och åsidosatt alldeles som på den tiden, då Sylvia svärmat för uniformer. Han hade ända från första stunden tyckt bra om Sylvia och lärt sig hålla styvt på henne, när hon pluggade i honom franska, men hon var tydligen fjantigt eldfängd av sig. Det förargade honom. Han satt och klottrade på en papperslapp, med munnen full av bakelse.

Slutligen frågade Sylvia vänligt:

— Vad skriver du?

— Ingenting.

— Varför är du — ond på mig.

— För du är dum.

— Är det en alldeles ny upptäckt.

— Neej — den är bara rekonstruerad. Ska vi gå nu?

— Ja, det är nog bäst, så jag kommer i tid.
Tack, Ove.

— Ingen orsak.

När de gingo Regeringsgatan nedåt, frågade Sylvia oemotståndligt och plötsligt, fast hon nästan sög in orden igen:

— Vad heter han — den där Persson — i förnamn?

Sylvia observerade inte glimten i Oves ögon, ty hon vände förstås bort huvudet strax efter sitt yttrande; hon hörde bara det raska svaret:

— Simson Hannibal Nebukadnezar, tror jag. Jag har just lärt mig de tre ståtliga namnen.

Sylvia blev alldeles stum. Det var för mycket: Simson Hannibal Nebukadnezar Persson, alias "Trampen". Det var då skönt, att inte han skulle ha fotografien längre; den blev liksom förlöjligad den också. Hon körde ytterst resolut ut kandidaten ur sina tankar och bad Ove komma ut och hälsa på snart. Hennes senaste förtjusning var att spela schack. Det kunde väl Ove?

— Ja, någorlunda. Men jag tycker, det är rätt meningslöst och krafsigt. Fast nog kan jag göra dig matt, om du så vill.

— Du är fräck, Ove, men det missklär dig inte precis. Adjö med dig, och välkommen då, när du har lust.

— Tack, kommer du inte till oss?

— Jo tack gärna. Asta är väl hemma över jul?

— Ja, det antar jag. Vi ska ha bal i början av december, så till dess infinner hon sig troligen.

De gåvo varandra ett kamratligt handslag och skildes, bägge med känslan av, att de kunde lita på varandras vänskap. Ove var i alla fall en prick, fast ingen lustig prick, fastslog Sylvia sitt omdöme, medan hon tog ut de sista stegen halvspringande, ty hon såg far och mor stå där. Nu fick mor syn på henne och vinkade. Sedan fågelungen blivit stor, föreföll det alltid som om mor — var gång de råkades igen efter en aldrig så kort bortovaro — väntat länge och i spänning. Hennes blick var forskande, som om den ville veta, ifall det mäktiga livet nu dragit sin trollring omkring Sylvia och lät mor stå utanför. Fru Asker hade aldrig hört till de kraftiga, ford-ringsfulla mödrarna, vilka breda ut sin moderlighet som en glimmande påfågelsstjärt, tvärtom hade hon ofta försagd sport ödet, om hon handlat rätt med barnet, om inte hennes kärlek alltför villigt röjde undan varje sten och kvist på Sylvias väg, och om det varit nyttigare för flickans utveckling, om ej mor stått skyddande och hjälpande vid var motgång.

Men så visste mor ändå, att hon inte kunde vara annorlunda. Aldrig skulle hennes värme kunna avkylas, hennes omsorger slappas eller hennes ångest tystna inom henne. Tvärtom, ju närmare Sylvia kom sitt eget öde, desto starkare och djupare kände mor med henne. Det blev Sylvia, som finge mäta upp avståndet emellan dem, och en dag skulle hon

kanske göra det i ljus och framtidsvisss egoism. På den dagen hade mor börjat förbereda sig, fastän hon visste, att det tjänade till intet. Den skulle i alla fall bli ett slag mot hjärtat, som hejdade dess jämna gång. Hon jämförde sig med den gamla, trofasta Moraklockan i salen. Den begärde endast att bli varsamt uppdragen till en veckas pliktvandring; tog någon hårt och häftigt i dess lod, kom den ur gångrorna.

Sylvia besvarade mors signal och snart satt hon emellan föräldrarna inne i färjans salong och berättade om födelsedagsbjudningen, om att hon träffat Ove och om hur roligt det skulle bli att fira lördagskväll i Boet. Hon smög en hand i fars och en i mors och var trygg och lycklig, fastän det var något, som skrapade litet vasst och otrevligt mot de glada tankarna, och det var ett namn, det hemskaste namn på Jorden: Simson Hannibal Nebukadnezar Persson.

Och hon utbrast häftigt:

— Det finns väl ingen, som är döpt till Nebukadnezar?

— Jo, det finns verkligen, sade kamrer Asker, jag hade en skolkamrat, som hette Nebukadnezar Pettersson. Vi kallade honom för "tsar Peter", och det har han begagnat sig av och tagit sig namnet Sarpe.

— Ja, jag undrar då visst inte på om folk med rysliga namn byter ut dem, inföll Sylvia med eftertryck, och utan att hon hade en aning om det, såg

hon sig så strängt granskande omkring, att kamrern frågade, vad de stackars medpassagerarna gjort henne.

På kvällen vid skymningsbrasan, när far inne hos sig tog en liten lur, fick mor veta, att "den där fotografien" kommit till rätta. Den lilla scenen hos Bergs berättades kortfattat och allra knappast ljud underrättelsen: "Han presenterade sig som kandidat Persson".

— Nebukadnezar Persson, frågade fru Ingrid försiktigt.

Då skrattade Sylvia litet generat.

— Jaså, du genomskådade mig, mor! Det var Ove, som sade, att kandidaten hette Simson Hannibal Nebukadnezar, och det undrar du väl inte på, om jag tyckte det var straffvärt att döpa ett barn till. Men nu talar vi inte mera om det, Murre min, för han och jag ska aldrig träffas mera. Jag undrar bara, *vem* jag skall träffa. Det är på tiden nu, eller hur? Alla andra flickor — utom Alvhild Grönquist, som vill vara originell — har någon att svärma för. Jag saknar det inte precis, men det finns bestämt två saker, som varenda genomsnittsflicka skall ha: en docka och en förälskelse. Jag menar ingenting tarvligt med den sammanställningen. Nog minns du, hur jag dyrkade min Ada! Jag menar bara, att det ena är barndomens clou och det andra ungdomens.

Fru Asker såg tankfullt in i brasan. Hon hade så

ofta hört och läst ordet "banalt" som kritik mot de ungas yttrande. Hon hade också i tidningar och böcker sett förkastelsedomen över brådmogna uttryck och över flirt. Allt det där som kloka mentorer klubbade ned i tiden, återfann hon i sin fågelunges ord, vilka inte heller hon gillade som lödiga, men som hon så väl förstod.

Hennes svala, mjuka hand strök över Sylvias kind, vilken var het av ungt blods brusande:

— Barnet mitt, sade hon innerligt, det låter bra flackt, som du framställer din längtan efter lyckan, för det är nog om den tankarna kretsar. Jag kommer mycket väl ihåg, när Ada fyllde hela ditt väsen med jubel. Lockade man med en ny klänning till Ada, kunde du fås till allt, och för att inte Ada skulle se något styggt, blev du själv snäll. Du hade en docka som alla andra flickor, men ägandets lycka var personligen din. Så skall det gå med kärleken också, när eller hur du längtat den till dig. Var inte rädd, lilla tös, den kommer med fröjd eller sorg — med lycka i sorgen. Du blir nog i det fallet så lik alla andra flickor du kan önska, fast jag knappt trodde, att min fågelunge eftersträvade det. Men vet du, vad ni unga aldrig borde glömma, när ni spejar efter skeppet med de vita seglen, jo, att lyckan ofta osynlig finns inom räckhåll. Vi går förbi den utan att veta det.

Sylvia lade smekamt huvudet i mors knä och mumlade de så nötta och ändå så evigt unga Goetheorden:

Lerne nur das Glück ergreifen,
denn das Glück ist immer da.

Brasans röda flammor lyste över rummet, som om de velat säga, att just här bland allt det gammalmodiga och blekta bohaget hade två människor i ärligt samförstånd dag efter dag famnat en stilla, ljus lycka, vilken lyft dem över både bekymmer och enformig söcken. Denna fred och trygghet hade oftast gjort Sylvia gott, men nu kastade hon den plötsligt av sig som ett för varmt och omsvepande täcke. Med en rörelse full av otålig startiver satte hon sig upp. Ögonen lyste och ansiktet blev hett av blodsvallet.

— Det är så mycket, jag vill nu för tiden, men jag vet inte, vad det är.

— Fågelungen vill väl flyga.

— Tänker det också, Murre, men vart? Det skulle hända något, som kändes i hela ens varelse. Ibland har jag en oemotståndlig lust att få vara med om det allra rysligaste, som kan tänkas för att bli riktigt omskakad, och ibland vill jag bara, bara ha svindlande roligt, inte sådant, som vi i skolan kallade skoj utan — utan överskoj, om du förstår det, mor.

— Jag förstår, att du behöver ett ordnat arbete, barn, fast mark under fötterna. Vad tror du skulle vara lämpligast? Vi kan hjälpas åt att fundera tills julen är över, men redan i nästa vecka, är det bäst du börjar dina musiklektioner. Och du kunde kanske få ett par elever i franska. Far har egentligen inte

råd att hålla sin stora flicka med fickpengar. Du tycker nog, att jag slår kalldusch på dina drömfärder och glädjesprång, men jag unnar dig både drömmar och nöjen, barnet mitt, *efter* arbetet.

— Ja, men ser du, mor, sade Sylvia och sträckte sig lättjefullt, det blir nog ingenting med min sång. Man skall hålla på en så evig tid för att bli mogen. Jag träffade ett par konsertsångerskor i Frankrike, den ena var trettio år och hade nyss blivit erkänd, den andra var tjugusex, och kritiken sa', att hon hade åtskilligt att lära än. Om man vore en Jenny Lind, kunde det låta höra sig, men en vanlig Sylvia*, mor.

— Ja, har du mera skepticism än konstnärstro, är det meningslöst att fortsätta, sade fru Ingrid bestämt. Hon mindes sin egen glödande entusiasm, när hon som sjuttonårig drömt om att erövra världen med sin musik. Hon erövrade ingenting — det var nog sant — men den elden, som då flammade inom henne, hade aldrig fullständigt slocknat, och hon visste nu, att den alltjämt vävde in djupa toner i vardagsmelodien. Men Sylvia tillhörde en annan tid, då entusiasmen smulades sönder mellan alltför tafatta fingrar.

— Jag kunde väl gå igenom någon kurs, inföll Sylvia, det gör alla andra flickor.

— Jaa, mor log litet; vad har du tänkt på?

— Ingenting särskilt, svarade Sylvia generad,

* Trädgårdssångare (släktet).

men när mors leende blev otrevligare, högg hon raskt till: Barnavård eller linnesömnad eller — eller — men mor då, vad skrattar du åt? — eller stenografi.

Mor blev allvarlig.

— Ja, stenografi vore nog inte så dumt — och så språk. Det kan bli något av det.

— Men vi börjar inte förrän efter jul, mor.

Sylvia rullade sig välbehagligt fram och åter på den gamla, slitna mattan, vars blommor hon som liten trott sig kunna plocka.

— Nej, men...

— Jaa, ungarna att läsa med, menar du; dem ska vi ha tvärt, men var får man fatt i sådana?

— Genom annons, tänker jag.

— I Svenska Dagbladet! Den far jag in med i morgon bittida. Du — mor! När tror du, tsar Peter skickar fotografien?

— Tsar Peter —? Nå, jäså! Å, den kommer väl en av dagarna.

En ringning på telefonen förmådde Sylvia att sätta sig upp på armbågen. Kamrerns något yrvakna röst ropade hallå! Och strax därefter: — Sylvia!

Fågelungen kom kilande: — Vem är det?

— Han sa' kandidat Persson, tyckte jag.

— Åh — Hallå — ja! — Jaa! — Jåså — När då? — Nej, det tror jag inte. — Ja, inte annat jag vet! — Neej då — Gör det — Tycker ni! — Nej, välkommen!

Vad Sylvia hörde och svarade på, lät så här: — Det är kandidat Persson, som tog vara på ert fotografikort. Ni erinrar er kanske, att vi träffades i förmiddags? — Jag hade ämnat företaga en liten cykeltur. — Och jag har hört, att det skall vara så sällsynt vackra höstfärger just nu. Som pojke — jag är stockholmare — var jag mycket utåt Saltsjöbaden till, men sedan har det inte blivit av, och nu tänkte jag cykla ut och samtidigt lämna er fotografien. — I morgon eller övermorgon. Ni tror väl inte, att era föräldrar skulle ha något emot det? — Är ni hemma vid tolv-ett-tiden? — Men ni ser visst hellre, att jag utesluter visiten och postar kortet? — Tack, då kommer jag! — Det skall bli roligt att få träffa er — riktigt. — Ja, men säg nu ärligt, om ni vill jag skall låta bli? — Tack! På återseende!

Sylvia lade ned luren och utbrast med eftertryck:

— Tsar Peter är kär som en klockarkatt. Och hon snurrade skrattande runt, i det hon tillade, nu ger det sej, om man kan svärma för honom. Då blir man ju — som de andra.

— Är du så angelägen om det, frågade kamrern gäspande.

Sylvia ruskade honom i skuldrorna:

— Väckte han dig, far lille? Det var väl synd! — Om jag fått lust att bli lik andra, undrar du. Vad tror Murre om det? Jag vet det inte själv.

— Du har inte brytt dig om det förr, sade fru Ingrid, men när allting råkat huller om buller i tankarna, är ju det att likna andra, alltid en hållpunkt.

— Ernstpojken bryr sig inte om våra spetsfunderigheter, skrattade Sylvia och hängde sig — bokstavligen hängde sig med dinglande ben, så lång hon var, som en ekorrunga om kamrerns hals. Han var mera än någonsin hennes lekkamrat, det hade hon strax kommit underfund med, och han hade ingenting alls emot att hon kallade honom vid namn ibland. Du vet inte du, att Murre och jag kommit överens om stora ting. Jag skall förtjäna. Jag skall bli en duglig samhällsmedlem, och så — — — Sylvia släppte sitt grepp, gjorde vingrörelser med armarna och hävde sig på tåspetsarna — en vacker dag flyger man ut i det okända. Men — — — sa' jag, att tsar Peter — jag menar min reskamrat, kandidat Persson — han, som vänligast tagit hand om fotografien under soffan i järnvägskupén — kommer på visit i morgon eller i övermorgon för att personligen överlämna fyndet? Han får väl komma?

— Den här gången kan det inte hjälpas, inföll kamrern kort, men jag vill inte veta av något rännande.

På kvällen hade mor ett litet samtal med far, och det är klart, att det gällde fågelungen. Hon föreslog, att hemmet skulle taga hand om hennes sjutton år och bjuda till att samla glädjen omkring dem så, att den blev ett vackert minne.

Det visste nog far, att Boet var det ljuvligaste av allt för Sylvia, och det kunde säkert också finnas andra ungdomar, som skulle trivas där, fastän det inte riktigt gick i stil med det nyaste i tiden. Hon

upp en blanksida och skrev mitt på den med sin allra mest vårdade stil:

Namnet gör ej mannen.

Hon strök ett tjockt streck under satsen och satt och såg ned på orden, som om hon väntat en tack-sam komplimang av dem. Till sist slog hon ihop boken med en smäll och lät den krypa ned i lådan till diverse souvenirer.

Så klädde hon långsamt av sig. Kammen gled med besvär igenom det tjocka, bruna håret, vilket var så elektriskt, att det slog riktiga gnistor. Nu förhöll det sig dock lugnt, efter kammen inte gjorde sig någon brådska.

Sylvia hade en "tankestund", och hon funderade djupsinnigt över dagens skiftande intryck, till sist också över Alvhilds skiss. Varför hade hon låtit den sluta så sorgligt. Skulle det vara något symboliskt eller tyckte hon, att det gjorde sig.

Sylvia visste då bestämt, att hon skulle låtit "människan" få komma ut på den nya hamnen och för resten ombord på en båt med.

Fjärde kapitlet.

VISITEN.

Klockan slog ett följande dag när kandidat Persson ringde på.

Vanligen brukade Sylvia öppna, men nu hade hon instruerat Lotten, vilken skyndsamt kavlade ned ärmarna och travade ut, varefter hon rusade in i för-maket med det högljudda meddelandet, att det var *han*, som hon skulle öppna för, men nu ville hon vara i fred med sin tvätt, fast det ville hon säga, att kar-len var stilig.

Strax därpå bugade kandidaten i dörren. Över hans ansikte låg tillbakatvingat ett muntert leende, så varken fru Ingrid eller Sylvia kunde vara i tvi-velsmål om att han hört Lottens utgjutelse. De måste också bägge erkänna riktigheten av slutkläm-men. Något för lång var "tsar Peter" för det låga förmaket, men han gick raskt på sidan om takkro-nan och hälsade med en handkyss på mor.

Sylvia märkte, att det slog an på Murre. Själv fick hon en kraftig handtryckning och en glad blick, vilken sade: Nu är jag här gudskelov!

Hon hade nästan lust att svara: "God fortsätt-ning!"

Och så satte man sig med den återlämnade fotografien som första punkten i samtalet, men sedan flöt det rännilskvickt ut åt olika håll. Han hade varit flera gånger i Paris, talade om konserterna på Châteletteatern, om Marteu, som han beundrade, och om andra tonkonstnärer. Fiolmusik intresserade honom mest, och han hade hört de flesta berömdheter spela. Slutligen frågade fru Ingrid, om han själv spelade.

— Ja, jag är till och med ganska långt hunnen, sade han enkelt som om han berättat om en annan. Vi är åtta syskon, intresserade av musik hela bunten. Pappa och mamma är musikaliska bägge två, och så ofta pappa är hemma, konserteras det kvällarna igenom.

— Så trevligt. Fru Ingrid fick färg på kinderna. Musik, det var den eviga våren för henne.

Sylvia undrade, om kandidaten såg, hur söt mor var. Riktigt som en ung flicka med glänsande ögon och skär rodnad. Dyrbara och vackra kläder hade inte mor, men hon "förädlade" sin dräkt, ansågo både far och Sylvia. Som nu — blusen var bara av svart och vitt ylle, och kjolen hade färskats upp för tredje gången, och ändå tog sig mor "nobel" ut.

Kandidat Persson satt bekvämt tillbakalutad i den djupa emmastolen och njöt av att få tala om kompositörer och kompositioner.

— Min första plan var att bli organist, sade han muntert, en riktig landsklockare, men då var jag

bara tio år och hade fått beröm för att jag skött mig så bra på orgel i morgonbönerna i skolan.

— Och nu — vad ägnar ni er åt?

— Lärarebanan. — Levande språk, särskilt franska och engelska. Men på lediga stunder får musiken fatt i mig. Jag skulle väl också vansläktas annars.

Han hade ovanligt vackra tänder, såg Sylvia och blev rädd, att han också skulle ha mittbena. Då vore han en avgjord snobb. Nej, lyckligtvis drog benan sig betydligt åt vänster.

— Sjunger ni också? frågade fru Ingrid.

— Ja, litet bariton till husbehov. Annars är det flickorna, som fått de vokala resurserna. Särskilt var syster Gunnes stämma ofantligt lovande. Hon är den yngsta av oss. Och som liten brukade hon kallas vildkatten, så yr var hon. Kandidatens glada ansiktsuttryck försvann alldeles, när han lågmält tillade: Men nu har stackars lilla vildkatten blivit så sorgligt stillsam. För ett par år sedan råkade hon falla och slå ryggen och bakhuvudet; sedan dess har hon varit partiellt förlamad, och det är tyvärr ingen bättring att vänta.

— Så synd, utbrast fru Ingrid varmt. Hon är naturligtvis mycket ung?

— Ja, hon blev sjutton år den femte september.

— Tänk, hon är precis lika gammal som jag — född samma dag, inföll Sylvia, och ofrivilligt drog hon in sina sunda, starka ben, vilka hon förut självsvaldigt sträckt långt ifrån sig.

— Är ni inte äldre; jag trodde ni var tjugu år, sade kandidaten. Ni är inte alls så där valpig som sjuttonåringar i allmänhet. Jag har en ganska rik erfarenhet, efter jag har sju systrar. Fyra är gifta nu, och de två ha platser i Göteborg, så det är bara Gunna och jag, som är hemma, men det hindrar inte, att de tre av systrarna, som bo i Stockholm, regelbundet uppsvara vid konserterna med eller utan respektive män. Pappa längtar efter "familjeorgien" skriver han alltid från var hamn. Han för en transatlantic-ångare.

Kandidaten talade om sitt hem, som om han i bilder detaljerat visat det för fru Ingrid och Sylvia, och det var tydligt, att han var mycket stolt över det. Hans röst ljöd som en smekning, när han talade om "gumman mor", som blivit alldeles vithårig under Gunnas sjukdom, och som inte riktigt kunde njuta av sina sju kärnfriska ungar, sedan den yngsta — "lilla kom sist", som de kallade henne — blivit lam och satt där i sin sjukstol.

— Det förstår jag så väl, nickade fru Ingrid, och hennes blick blev så djup och mörk. Visst delar man varmt sina barns glädje, men deras sorg, den flyttar man så tung den är, in i hjärtat.

Sylvia tänkte: Jag är glad, jag ingen sorg har. Det ser ut som om mor skulle förlyfta sig på den!

Kandidatens visit blev mycket lång, ty fru Ingrid och han kommo in på musik, och då var det klart, att de glömde tiden. Sylvia lyssnade medelmåttigt

irtresserad, en smula stött över att "tsar Peter" inte lade i dagen någon vild förälskelse. Han såg nog på henne allt emellanåt och ville gärna veta hennes mening, men så var han framme vid taffeln hos fru Ingrid, som börjat gräva bland sina noter. Plötsligt fick han syn på några sångnoter med Sylvias namn på. Han höll triumferande upp dem.

— Ja, kunde jag inte ge mig katten på det. Ni sjunger!

— Nej, det — det är ingenting. Jag har lagt bort det.

— Varför det? — Inte lägger man bort att sjunga. Det vore som att kasta bort friska blommor. Låt mig höra en bit — den! Sylvias visa! Vad är det för en?

— Å, den har jag inte sjungit på en evighet!

— Det är väl inte så länge sedan, barnet mitt, sade mor stilla, har du inte lust att försöka?

— Nej tack, slipper jag! Sylvia tänkte på hans syster Gunna, som hade en så "härlig röst". Hon vågade inte utsätta sig för jämförelse. Men när kandidat Persson till sist tagit avsked, bad Sylvia, att mor skulle ackompanjera henne. Hon ville pröva sin röst, vilken de därute i Frankrike yrkat på, att hon skulle "lägga om" och bråkat med, så att hon blivit alldeles osäker på sig själv.

Som så många gånger förr klang den lilla enkla visan genom det låga rummet, gammalmodig som det, stillsamt drömmande som dess ljusa fred.

"Så länge på jorden ett hjärta slår
i livets korta minut,
så länge dallrar naturens röst
ur vårens dofter
i mänskors bröst:
Och sorger och fröjd förgå,
men Sylvia sjunger ändå!
Ändå! Ändå!

— Å mor, jag *kan*! Det låter ju riktigt vackert,
tycker du inte?

— Jo, hjärtebarn, dina toner ha växt ur sin barns-
lighet.

— Ja tänk! Och jag, som har gått och inbillat
mig, att jag var skrovlig i halsen, och att jag bara
kunde gala några hemlåtar. Ska vi försöka med nå-
got mera du.

— Gärna det.

Och Sylvia sjöng alla sina "bitar", som fars gamla
systrar brukade kalla det. Hon stod där så strålan-
de som om tonerna voro skatter, vilka hon hämtat
fram ur en hemlig gömma.

— Å mor, nu bryr jag mig inte om något annat i
hela världen, sedan jag vet, att jag kan sjunga, ut-
brast hon slutligen. Jag har faktiskt varit för feg att
försöka förut. Det har jag att tacka "tsar Peter"
för, som kom hit med all sin musiksvada. Du är all-
tid så tyst när det gäller din *stora* kärlek. Varför
är du det, mor, och varför spelar du så sällan?

— Å, jag har kommit bort från musikens värld och in i det verkliga livet, barn. Och jag har också alltid tänkt, att det vore bäst, om du undginge den starka förtrollningen av musikens ande. Jag ville inte, att du skulle överskatta din begåvning. Jag vill det inte än, fast jag är glad, att du håller av din sång.

— Jag dyrkar den, mor! Och nu vill jag taga lektioner. Jag begriper inte, att jag kunde vara så idiotisk och låta skrämma mig — ja, just *skrämma!* — av de höga franska sopranerna, att jag molteg.

— Den tystnaden har nog inte skadat dig.

Mor stod vid fönstret och plockade varsamt gula blad från sina krukväxter. Pelargoniernas blom-mor tindrade röda genom novemberdusket, men eljest var det inte mycket bevänt med frodigheten just nu.

— Mor, du ville ju själv, jag skulle sjunga — på allvar igen?

— Ja, Sylvia, det vill både jag och far. Men du skall veta klart besked, barnet mitt, och du får inte tro, att vi kan bekosta många års dyra studier. Ett eller två år kan du arbeta sorglöst, det ha vi råd till och gläder oss med dig åt. Men sedan måste du taga vid själv. Därför tror jag det vore klokast, att du inte enbart byggde din framtid på sången utan lärde dig något praktiskt också.

— Stenografi sa' vi ju, och så skulle jag läsa franska med skolrättor, och så — så *skulle jag ha*

roligt, mor! Du tar väl inte tillbaka det där om klubbaftnar? Det går väl an, att jag stöter på "tsar Peter"? Sedan jag begåvat honom med kejsarnamnet, tänker jag inte så mycket på det rysliga Persson. Han *var* trevlig i dag och skulle slå an på klubben.

— Ja, han tar nog fiolen med sig.

— Å, sitt ett slag, mor! Far kommer inte än på en halvtimme. Låt oss gå igenom, vilka vi ska ha i klubben.

Sylvia drog ned mor i soffan och klängde själv upp på karmen.

— Nu börjar vi från toppen! Fågelungen slog takt till sina ord med den högra handen som klubba mot den vänstra: — Fru Musica, det är du! — Allrararaste Ernstpojken vår! — Husets unga, förhoppningsfulla dotter! — »Tsar Peter!» — Alvhild Grönquist! — Ja, lilla mor, det *är* i alla fall piff på henne! — Men ska vi ta Ove? Han är så väldigt omogen.

— Det tror jag inte, du har rätt i. Och du skall aldrig försmå gamla vänner, Sylvia.

— Nej, det gör jag inte heller. Jag vet bara, att de andra flickorna ska rynka på näsan åt en sådan där kil. Å mor, se inte så grymt sträng ut. Ove är antagen, *O-ve! O-ve!* Nej, nej, nej, söt nu! Det blev bara i hastigheten litet falsk betoning. Hur många skall vi vara? Det s. k. kotteriet kan väl tas helt och hållet, med Rosa Jurling och fästman som hedersledamöter, tycker du inte? Men några manliga

löshästar får vi väl ha, annars blir det för magert i Salong d'Askèr. Jag känner egentligen inte en, det är det värsta.

— »Kotteriet», som du kallar dem, har väl några att föreslå, men du skall låta dem veta, att det blir i all enkelhet och ingen dansklubb. Nu är det på tiden, att du går och möter far. Skynda dig!

— Flyger! Hör du inte vingbruset!

Sylvia lät sidenunderkjolen frasa och tog så för-maksgolvet i ett par långa skutt.

Femte kapitlet.

KLUBBAFTONEN NUMRO ETT.

Den första snön, litet osäker, på att vara välkommen, gled saktmodigt genom luften och lade sig tyst tillrätta på den regnblötta marken bland multnade löv och nedblåsta grenar. Stormen hade ridit med väldiga vindhärar genom luften de sista dagarna. Som härold för vintern hade den blåst i lur, och nu föll snön mjukt försonande.

Från Boets alla fönster lyste det ut på det tunna vita vintertäcket som om röda rosor strötts över det. Vid grinden voro ett par höga, ståtliga enar uppställda och över verandatrappan spred en elektrisk lampa sitt klara sken.

Det var den första klubbaftonen. Fru Ingrid och Sylvia gingo bägge omkring i en ljus, förväntansfull spänning. Far var ömsom kritisk och förtjust, så här ungefär lät det:

— Det var sablarna, vad här är trevligt! — Men det kan då ingen påstå, att det är dansgolv i salen. — Jo, jag tackar jag! Ska de äta upp all den knäcken. Det är bäst, man smakar på en bit, se'n får man kanske ingenting med.

Sylvia hade en pariserklänning, en av de två, mor ansett, att hon ej skulle få mycken användning för, och den var väl elegant, men i kväll kunde den göra glädje. Den hade hängt där meningslös nu i garderoben en månad och mer.

Ove kom först, uppsträckt i smoking. Han skulle »jobba» med en kamera, ty hans bidrag till kvällen skulle bli att visa bilder från en resa i Skottland. Han hade tagit dem själv och låtit färglägga dem.

— Nej, men Ove, du ser ju — ser ju — Sylvia kom av sig och plumsade så rakt ned i sin innersta tanke — riktigt herraktig ut.

— Skall det vara ett beröm? frågade Ove, jag trivs bäst med att vara pojke. Vad är det för jyc-kar, som kommer i kväll?

— Det är Alvhild Grönquist och Mandis Bylov och Elsbeth Walin, Birgit Strähle och Ella Tornberg. Agneta Trotz och Rosa Jurling kunde inte. Och så är det tsar Peter — ja, du vet, vem det är! Men ditt odjur! Han heter visst inte Simson Hannibal Nebukadnezar...

— Jaså, ja Trampen heter han i alla fall för mig.

— Han heter — Emil! — Det är inte vackert det heller.

— Nej, det låter så mjäkigt på svenska och uttalar man det på franska, rimmar det på sill.

— Men han är då inte ett dugg mjäkig.

— Nej vars; nå, vilka flera?

— En ingenjör Bark — och en ingenjör Ellner,

han lär vara Elsbeths slåare, och så en bror till Mandis, juris studerande, och en god vän till honom, också student. Han heter Ljungh och skall läsa upp några dikter, som han skrivit själv. Å, jag gläder mig alldeles vilt! Vi ska ha musik och sång och så dina bilder och Ljunghs uppläsning. Finfint program. Se'n ska vi dansa. Låter det inte hänförande.

— Jo, men ta det med ro, Pettersson!

— Kan inte! Å, nu ringer det! Det kommer någon!

Sylvia hade bestämt sig för att ta emot gästerna i förmaket. Det tyckte väl mor också, att hon inte skulle rusa ut i tamburen? Men nu glömde hon totalt sin värdighet, när hon hörde muntra flickröster och hon sprang ut till gästerna för att strax välkomna dem.

Nej, men — vad Alvhild var bedårande i sin bjärt-gröna silkesjumper till en slät svart sammetskjol! Sylvia visste med sig, att hon alltid mot sin vilja beundrat Alvhild, fast hon var klassens svarta får, och nu märkte hon att —

»on revient toujours
à ses premiers amours.»

Snart fylldes rummen av främmande ansikten och stämmor, något som var ytterst ovanligt i Boet, och ändå tycktes feststämning passa utmärkt och bli fort hemmastadd här. Man fick ett intryck av att både

människor och föremål deltog i glädjen. Ingen enda mörk, ovänlig eller osmyckad vrå stod att upptäcka. Trevnaden myste mormorsblid från djupa stolar och svängda soffhörn, och i Sylvias gestalt jublade nuet som vårens klaraste lärkkvitter.

»Fru Musica» och kandidat Persson hade övat in några sonater av Weber och utförde sitt nummer *con amore*.

Kamrern stod hela tiden i dörren och såg på fru Ingrid. Minnen från deras förlovningstid vaknade inom honom. Då hade han varit rädd, att musiken skulle ta Ingrid ifrån honom. Och sedan — han förstod det plötsligt med ett litet hastigt samvetsstygn — hade hemmet och han skjutit hennes vackra tonvärld åt sidan. Vad hon såg ung och lycklig ut, där hon satt vid sitt kära instrument. Men håret — det hade blivit som peppar och salt det — vardagskryddorna ... »Titta upp ett slag på mig, Ingrid, och nicka åt din gubbe, så blir det bra igen i känslomskrubben!»

Som om kamrern sagt det högt, såg fru Ingrid upp från noterna och log mot sin Ernst så tryggt, som om hon svarat: »Du är alltid med, käraste!»

Det var endast en av de unga, som givit akt på detta lilla stumma intermezzo: Alvhild Grönquist. Och hon lade plötsligt handen för ögonen och blev vit i sitt lilla oregelbundna, nervösa ansikte. Liksom ur ett avlägset fjärran steg en liknande bild upp för henne. Det hade varit hennes vackra, alltid över-

drivet eleganta mamma, som suttit vid flygeln, och hennes *nuvarande* man, som stått och tigt hennes blick till sig. Och stackars pappa med klumpfot och stora, hängande mustascher och stora, hängande berlocker satt och halvsov efter middagen. På Alvild tänkte ingen. Men nu, när hon blivit vuxen, märkte hon, hur hågkomsterna från uppväxtåren blödde som aldrig läkta sår inom henne. Hon avundades alla, som hade någon att riktigt hålla av, men själv slöt hon sig till ingen och koketterade med de flesta.

Sylvia sjöng »Jäntblig» och »Aspåkerspolskan». Det gick med glans. Tonerna glittrade av sol och fröjd. Aldrig hade hon drömt om en sådan här kväll i det tysta Boet, och ingenstans i världen kunde hon ha så roligt som just här.

Ernstpojken och Ove, de tappade ögonen av förtjusning, när hon sjöng; det märkte hon. Å, vad far var oemotståndligt, gräsligt rar med tungspetsen belåtet pendlande. Och Ove, han körde med utspärrade fingrar genom håret och såg salig ut.

Det fanns allt en till hon lagt för sina fötter! Hennes resekandidat, som ställt sig längst bort i skydd av mors stora araucaria. Hon såg inte hans ansikte, men hon kände hans blick; den var inte en sådan där strålkastare som Oves, utan snarare en stark värmebölja, vilken sköljde över henne.

— Tänk, om ni ville komma hem och sjunga de där visorna för Gunna, sade kandidat Persson senare på kvällen till Sylvia. Den konstnärliga avdelningen

på programmet var nu slut, och dansen hade börjat. Man vilade just efter en step.

— Ja, men vore inte det synd? Skulle hon inte tycka, att — — —

— Ni menar, att hon skulle känna det bittert att inte själv frisk och sund kunna sjunga som ni. Nej, sådan är inte Gunna. Vi, som aldrig känt lidande, förstår nog inte annat av det, än att det måste alstra avund och grämselse. Men det är visst inte så. Åtminstone är Gunna det ljusaste och blidaste jag kan föreställa mig.

— Så underligt.

— Ja, det är det väl, men mig har lilla syster gjort oerhört mycket gott. Att gå till henne med sitt förtroende, är det bästa, jag vet. Hon har aldrig varit ute i världen och har ingen erfarenhet, men hon är så klok, att hon instinktivt alltid ger tillförlitliga råd. Annars är hon ett fullständigt barn. Vill ni tro det? Hon leker med pappersdockor.

— Men — hon är ju sjutton år?

— Ja, det hjälper inte. Pappersdockorna kommer fram bäst det är. Jag kallar dem »drömdockor», och det namnet tycker Gunna om. — Säg, har ni inte lust att hälsa på henne?

— Jo tack, jag vet bara inte... Jag har aldrig sett...

Sylvia satt och vippade med sin ena sko och blev ond på sig själv för att hon märkte, hur liten och nätt den såg ut; hon skulle ju tänka på stackars

Gunna, vilken småningom skulle totalt paralyseras, förlora känseln och rörelseförmågan. Hon ryste till av deltagande och undran inför ett öde, hon endast med svårighet kunde fatta.

Kandidaten återtog:

— Ni behöver inte vara rädd för att få se något överväldigande sorgligt. Gunna kan skratta så hjärtligt och är så intresserad av allt. — Av er också! Ja, ni förstår väl, att jag berättat henne om min bekantskap, och det var hon, som uppmanade mig att göra visit här.

— Ja, det är onekligen ett klokt råd, sade Sylvia uppriktigt. Mor är alldeles förtjust i er fiolspelning...

— Och ni?

— Jag njuter också, men inte så intensivt.

— Jag menade, tycker *ni* också, det var ett klokt råd, fiolen oberäknad?

— Ja absolut! Klubben behövde er och — och jag — vi trivs ju så bra med varandra.

— Det är just, vad vi gör, det, inföll kandidaten varmt. Ska vi nu dansa ut ett slag igen.

— Ja, men sedan skall ni bjuda upp någon annan. Fröken Grönquist dansar förtjusande.

— Men?

De dansade ut, och »tsar Peter» såg skälmaktigt ned på Sylvia.

— Varför säger ni »men»? , frågade hon.

— Därför att flickor alltid, när de berömma varandra, bruka sluta med en negativ bisats.

— Nej, det är nedrigt förtal. Alvhild dansar förtjusande. Punkt.

Ove brydde sig inte om att dansa. Han och kamrern hade slagit sig ned vid ett brädspelsbord, och det var först, när Sylvia gjorde sin allra vackraste nigning för far, hon kunde få honom med sig som kavaljer i en boston. Hon hade själv lärt honom de nya danserna, och det var frågan om, huruvida lärjungen ej överglänste lärarinnan.

Fru Ingrid spelade oförtrutet. Hon njöt av att höra de unga, lätta fötternas rytm, och hon njöt ännu mera, när hon såg sin Ernst svänga sig. Att se sina bägge allra käraste i dansen, var som att gripas av en stark glädje, vilken porlade med friskt källsprång över årens grå lav.

Alvhild lade band på sig i kväll och rökte inte så mycket, som hon gjort hos Rosa, men hon kunde inte låta bli att slänga sig i soffor och stolar, och hon hade med sig en liten volym av Rabindranath Tagore, som hon emellanåt ogenerat fördjupade sig i.

— Man kanske inte törs störa, sade kandidat Persson litet ironiskt. Jag tänkte fråga, om ni hade lust på en step, men Tagore vågar jag inte åtaga mig att locka i danstakt.

— Tack, jag läser hellre, svarade Alvhild vårdslöst och kastade det ena benet över det andra.

»Tsar Peter» såg i detta ögonblick rätt moskovitisk ut, när han bockade sig till reträtt och bjöd upp Mandis Bylov i stället, men Alvhild tänkte: »Där fick du! Tror du, jag gitter dansa med en, som bara koxar efter en annan? Sylvia hade väl trugat honom fram till min ringhet, kan jag tro.

— Varför vill du inte dansa, Alvhild? frågade Sylvia.

— Varför vill du inte läsa?

— Nej, inte i kväll — det är klart.

— Det är nästan lika klart, att jag inte vill dansa. Jag tycker det går så trögt på sådant där skurgolv.

Sylvia kände det, som om Alvhild spottat ringaktande på den gamla, hederliga salens gropiga och kvistiga golv, och hon fick plötsligt stora tårar i ögonen. Det gjorde inte alls Alvhild ont om kamraten; hon hade ju sin mor att bli tröstad av, och sin far och alla människor. Och det skadade henne rakt inte att få veta, det hennes »obeskrivligt underbara hem» hade sina skavanker. De andra flickorna voro ju i sjunde himlen. Den bortskämda Birgit tycktes aldrig ha sett något så hänförande. Hur kändes det månne att vara den strålande medelpunkten i ett lugnt, lyckligt hem?

— Tack snälla tant, vad vi ha haft gudomligt roligt i kväll, sade Birgit Strähle och gjorde sin invanda dansskolekomplimang för fru Ingrid, när uppbrottet skedde i elvte timmen för att hinna med tåget. Kandidaten, som sölade längst, fick springa ef-

ter de andra, men Alvhild fanns kvar och väntade — nej, det gjorde hon inte; hon sökte sin handske, vilken hon hittade just när kandidaten kom farande — ett litet stycke från stationen.

— Hallå, ropade hon, ni springer omkull mig.

— Vem är det? Här är beckmörkt. Jag ser inte ett skapande grand.

— Ta mig i handen, så gnor vi. Jag hittar vägen.

— Är det fröken Grönquist?

— Något ditåt. Aj, ni klämmer till bra, ni.

— Ni har en så liten hand, att jag knappt känner den. Förlåt, om jag kramade för hårt. Bättre nu?

— Ja, kila bara. Nu har vi tåget här.

Tysta rusade de på och hunno fram i sista sekunden.

I den vagn, där de kommit in, fanns ej det övriga sällskapet, men Alvhild slog sig lugnt ned. Kandidaten såg sig omkring:

— Ska vi inte söka upp de andra?

— Jo, gör det, om ni har lust. Jag gitter inte.

Emil Persson satte sig mitt emot henne. I sin pälsbrämade kappa och mjuka skinnbarrett var hon ett alldeles förtjusande litet troll, en sådan där liten häxa för ro skull, som man svårligen kunde motstå, men som man sällan tar till sin egen lilla vän.

— Det är förargligt att man inte får röka här, sade Alvhild vårdslöst.

— Skulle ni göra det då?

— Ja visst. Jag har alla möjliga olater, jag. Tycker ni inte, det är nästan — — för dygdigt hos familjen Asker?

— Nej, jag tycker, att hela hemmet är som en klar och djupt genomtänkt melodi.

— Och Sylvia är ett förtjusande ackord?

— Ja, det har ni rätt i.

— Det var annars en fråga, skrattade Alvhild, jag är tyvärr så hemskt omusikalisk, att jag inte begriper mig på melodiösa stämningar.

— Är ni och Sylvia goda vänner?

— Efter det inte förefaller som om jag skulle uppskatta henne, menar ni! En kolossal människokänedom, kandidat Persson — *Emil Persson*!

— Ni tycker, att Emil är fult?

— Gräsligt, omotiverat fult —: *Emil — tésil — krokodil*. Ja förlåt, men jag är sådan.

— För all del. Mig gör mitt namn ingenting annat än — gott. Far och mor, som jag håller varmt av, har givit det klang, som för mig alltid skall verka äkta. När min lilla rara morsgumma ropar sitt »Emil», är det som om alla glada barndomshågkomster tittade fram.

— Skriver ni stämningsbitar i landsortstidningarnas julnummer?

— Nej, hur så?

— Det lät så smånätt och helgblankt det där om far och mor. Alvhild satte sig plötsligt rak och tillade häftigt, medan en blodvåg sköljde över hennes ansikte. Jag tål inte det där äckliga familjedyr-

kandet. Det är det, som alltid plågat mig hos Sylvia. Mor och mor — och far och far! Det är jolmigt helt enkelt.

— Nej, sade kandidaten bestämt, det är det bästa man har här i världen. Ett gott föräldrahem...

— Å, snälla ni, förskona mig. Orationer i den högre stilen gnisslar otäckt! Hon drog djupt efter andan och fortsatte: Min pappa är gift med en kaféfröken och min mamma med en tysk tenor, konsertsångare. Jag har skött mig själv se'n jag var tretton år, och det har inte gått någon nöd på mig — för all del!

— Stackars lilla ni!

— Äsch!

Alvhilds glittrande ögon stodo fulla av tårar. Kandidaten med det fjantiga förnamnet, var egentligen den manligaste och mest uthärdliga figur hon träffat. Han tilltalade henne speciellt på grund av sina vackra, välvårdade händer och sin fasta, tydliga röst. Så småningom blevo de väl kamrater i Uppsala. Om ett och ett halvt år var hon där.

— Har ni inga syskon, fröken?

— Nej, jag är kemiskt fri från alla familjebakterier.

Han gick inte in på det tarvliga skämtet, satt och såg granskande på henne och tycktes ha lust att ta hennes små nervösa fingrar i sina för att få dem stilla. Ett mellanting av en självsvåldig kattunge och ett litet olyckligt människobarn var hon i hans ögon.

Nu kom Mandis Bylov in.

— Nej, men där är ni. Vi trodde ni hade kommit för sent.

— Å, man passar sig väl, svarade Alvhild, har ni skojs hos er?

— Ja, väldigt.

— Då flyttar jag över till solsidan, log Alvhild. Kandidaten är mattsamt elegisk. Förlåt min uppriktighet, men jag har för vana att alltid säga rent ut.

Hon reste sig, liten, smärt och elegant, mjuk i varje rörelse och spänstig som en stålfjäder. Det stack till i Emil Persson. Han tänkte plötsligt på Gunna, som också en gång rört sig lika lätt och graciöst. Nu kunde hon endast med svårighet vrida på huvudet. När han följde efter Mandis och Alvhild in till de övriga, föreföll han mycket äldre än sina år och framför allt äldre än de pratande och skrattande flickorna. Men när det muntra sällskapet flökat sig på färjan, ljöd också hans stämma pojraktigt uppsluppen över det mörka, tungsinta vattnet.

Och de unga hade alldeles märkvärdigt mycket att prata om i kväll. De fortsatte att följas åt och avlämnade en efter annan av flickorna vid deras port.

Vid varje nytt avskedstagande upprepades ungefär samma ord: — Vi ha verkligen haft en väldigt rolig kväll. Det trodde jag inte, att vi skulle få hos Askers.

Och en annan:

— Jag riktigt längtar till nästa klubbafton.

Birgit Strähle var den mest hänförda. Hon berömde till och med smörgåsarna.

— Man kan breda smörgåsar med intelligens, sade hon.

— Ja, och spara på smöret, inföll Alvchild.

— Nej, vet du, allting var då *så* gott och tillräckligt, utbrast Elsbeth Walin.

— Ja, sade den trinde ingenjör Bark. Jag blev mätt, och det är mera sällsynt, för jag drar rätt mycket både in- och utvärtes.

Sjätte kapitlet.

HOS PERSSONS.

Kandidat Persson kom hem med en stor knippa bjärtröda nejlikor, som han lämnade »morsgumman» och frågade, om hon inte ville sätta dem på bordet.

— Å bevara mig väl så fint, utbrast fru Persson, som ännu stod i morgonrock och dammade en knubbig Buddhabild. Det är då varken namnsdag eller födelsedag, så vitt jag vet.

— Nej, det är det inte, men — jag tänkte, du skulle bjuda på förmiddagskaffe.

— Ja, det var ingen dum idé, det, skrattade fru Persson fryntligt. Hur dags skulle gunstig herrn ha lilla kaffetåren?

— Jag tror, hon kommer vid tvåtiden.

— Hon? — Vad för en hon?

— Sylvia Asker, morsgumman. Nu är det på tiden, att du får titta på flickan.

— Är det det, du. Jaså — jaha! — Då skall jag själv vispa till en sockerkaka, min gosse!

Fru Persson nickade gemytligt och vaggade bredhöftad ut i köket för att ställa om kaffekalas.

Gunna Persson satt prydlig som vanligt i sin sjukstol vid fönstret. Hela rummet lyste av glada, milda färger och doftade svagt av blommor. Hur mulet och grått det var utanför, föreföll det soligt härinne. Och inte ens skymten av sjukrum fanns omkring lilla Gunna.

Hon satt och väntade ivrigt ett besök, som bror Emil lovat henne. Han hade sagt, att i dag kom Sylvia Asker, och henne skulle Gunna alldeles säkert tycka om.

— Gör du det, hade Gunna frågat. Och fått Emils förtroende: Han var kär i Sylvia, men hon brydde sig inte så mycket om honom. Hon tänkte allt mest på sig själv eller rättare på att världen var lätt och rolig och hade många, snälla människor. Så hade han entusiastiskt beskrivit, hur vacker och glad Sylvia var. Folk tyckte ovillkorligen om henne, men det var något av fågel hos henne. Hon ville inte låta sig fångas. Hon drömde nog, att hennes vingar skulle bära henne långt och högt. Gunna fick veta, att Sylvia tog sånglektioner, och att hon hade några elever i franska. Tre gånger i veckan var hon inne i staden, och då »hände» det nästan alltid, att hon och Emil träffades, ifall inte Ove Wille — som var »sabligt intensiv» — eller någon annan hunnit före. Och så hade de klubben, vilken efter tre sammanträden ute hos Askers fått jullov. Om dessa glada sam-

kväm berättade Emil inte så mycket för Gunna. Han var så rädd att göra henne ont, men »morsgumman» fick höra, hur rasande trevligt de hade, och hon fick en ganska flott skisserad beskrivning på alla deltagarna.

På vårterminen skulle Emil ligga i Uppsala, och han måste kanske ibland försaka klubben, men till ersättning hade han redan bjudit Sylvia på studentbal.

Fru Persson hade dukat kaffebordet färdigt i salen; ett par av »flickorna» tittade nog in, och så var det ju gossen med sin flicka. Ja, för all del, det kunde ju blåsa många vindar, innan en tjugofyraåring och en sjuttonåring fingo klarhet i känslorna, men för tillfället var Sylvia Asker Emils flicka, och trofast som han var, höll han säkert ut.

Fru Persson vandrade, något rultig, men livlig och vaken omkring i den stora våningen, där allt sken av välmåga och trevnad. En smula för präktigt var det möjligen i salongen med marmorfigurer och speglar, sidenklädda päronträdsmöbler, en Bechsteinerflygel och ett par björnskinnsfällar, som man lätt snubblade på, samt massor av småsaker från alla världens hörn samlade på en förgylld atenienne. Men att inte ett enda näsvist dammkorn hittade till allt detta, som »pappa» hemfört, det svarade fru Persson för. Hon skötte den minsta vrå av sitt hus med en kärlek och omsorg, som lyste ut från henne.

— Nu kommer de, mamma, ropade Gunna. Å, vad hon är söt!

Fru Persson kom farande.

— Är hon det! Hon tittade minst lika ivrigt som Gunna ut genom fönstret.

— Ja, kära hjärtanes, de barnen! Fyra mågar har jag stått här och tittat på, när de första gången skulle in i huset. Om de tre visste jag, hur det var ställt. Men den fjärde hade ju Ellen hittat, när hon var med pappa i Kina och jag var så ängslig, att han skulle se ut som äggula i synen. Gud ske lov att jag har dig kvar, mitt lilla Gullegull.

— Är du så glad för det, mamma.

Gunnas vemodiga leende kom alltid fru Perssons ögon att tåras. Hon kysste sin flicka på pannan. Hon strök henne över håret, men hon kunde aldrig säga något, när ledsnaden kom upp i henne, och den satt ständigt på lur för Gunnas skull.

Sylvia kände sig både högtidlig och beklämd, när hon med sina röda rosor i handen stod framför Gunnas stol. Mest lust skulle hon haft att kasta sig på knä och snyfta högt eller att be om förlåtelse för sitt klingande skratt nyss därute i tamburen, för sina lätta, dansande steg genom rummet. Hon hade blivit alldeles blek, och det susade för hennes öron, så att hon knappt hörde Gunnas vänliga välkommen och tack för blommorna.

— Jag känner er rätt bra redan, återtog Gunna. Emil har talat om er ofta, och det var så roligt, att ni ville hälsa på mig.

— Det ville jag så gärna, mumlade Sylvia och

skämdes för sin tafatthet, men hon hade aldrig förr kommit i beröring med en lam. Hon tyckte, att allt, vad en frisk människa sade, måste verka plågsamt och ogrannlaga på en sådan stackars sjukling, som bara nu att låta henne fumla med rosorna. Hjälpte man henne, var det att peka på hennes lyte.

— Vi sätter väl rosorna i vatten, inföll emellertid fru Persson, ska vi ta silverbägaren eller sefräsvasen, du?

— Sevrèsvasen, mamma lilla, bad Gunna.

Men Emil skrattade och snurrade runt med »morsgumman», utan spår av förlägenhet över den okunghet om uttalet, hon blottat.

Sylvia däremot blev ännu mera generad. Hon hade inte föreställt sig, att mamma Persson var så enkel. Sonen hade alltid talat om, hur sällsynt musikalisk hon var, hur klok och god och — fin. Ja, han hade sagt *fin*. Och så kunde hon inte uttala Sevrès! Vad var det för finhet?

I detsamma kommo ett par av kandidatens gifta systrar, långa, ståtliga fruexemplar, bägge raska i vändningarna och med ett välvilligt flödande ordförråd. Vid kaffebordet talades mest om konserter och operor. Och Gunna var så inne i alltsammans, som om hon brukat bevista varje musikföreställning. Modern och syskonen delgåvo henne tydligt alla sina intressen, men alltmedan man flög däruppe i tonernas värld, sörjde fru Persson outtröttligt för fyllda koppar och assietter. Hon trugade ivrigt:

— Nej, nu skall lilla fröken ha en smörbakelse till! Å, var så god! — Mellanregistret var ojämnt, det hörde ni väl. Här Gunna, är din kaksort, lilla tösabit! — Ja, men hon skulle aktat sig för att sudda bort höga C, det fördärvade alltihop det. Ser man på, gossen skall ha påtår! — Nej, men Astrid, inte lät det vackert, när hon sjöng folkvisan med *koleratur*?

— Koleratur, söta mamma!

— Morsgumman är lika söt med *ko-lera-tur*, log Emil, och den mest musikaliska av oss allihop, tar ut efter gehör, så det visslar om det.

— Ja, försäkrade Gunna, mamma spelar hela operan för mig, bara hon hört den några gånger.

— Jestanes, som det var något; man har ju fått gåvan av vår Herre, kära barn, och — jag tänker, jag fått den för *din* skull.

Tjocka fru Persson blev smidigt mjuk, när hon lutade sig över den lama dottern.

Gunna vände mödosamt huvudet åt Sylvias håll.

— Hör ni! — Sådana är de allihop! För *min* skull är de de raraste människor på jorden! Jag kan väl vara stolt skulle jag tro.

Sylvia fick ihop ett litet skyggt och dumt svar. Hon kände sig så främmande för det hela, till och med för »tsar Peter». Han satt där och såg på henne som om han gått sig trött och varm efter en rysligt sällsynt planta och till sist funnit ett exemplar, vilket han hade svårt att vara nöjd med, hur han än bjöd till.

Gunna rullades in till sig igen, och Sylvia fick plats mitt emot henne. Emil hade fått telefonbud, och de andra avdunstade. Det var egentligen en lättnad, tyckte fågelungen.

— Ni ämnar ju bli konsertsångerska, började Gunna, det låter som en dröm, och ändå är det en vacker verklighet. Men ni får nog arbeta styvt.

— Ja, det förstås, men — Skulle hon nu säga, att det var gränslöst roligt? Då rörde hon väl vid Gunnas sårbaraste punkt.

— Det tål man för det hägrande målet, menar ni kanske. Ja, det föreställer jag mig. Berätta litet för mig, om i vilken genre ni går, och vad ni håller på att öva in. Jag sitter här och blir nyfiken, jag.

Sylvia började tala. Snart märkte hon inte längre, att hon uteslutande talade om sig själv, som hon brukade därhemma — med mor, och som hon mest alltid gjorde det med kandidaten. Hon var full av sprudlande liv och egenintresse. Det var inte bara hennes friska, klara stämma utan hela hennes person, som fyllde rummet.

Gunna lyssnade med den ljusa, varma sympati, som hon tillkämpat sig under sjukdomen. Hos henne fanns ingenting av bortskämd, kinkig sjukling. Medan hennes kropp alltmera vissnade bort, blommade själen och satte nya skott.

Sylvia satt där och förälskade sig i henne med den hastiga och svärmiska kärlek, som mycket unga och

lyckliga flickor känna för jämnåriga sjuka eller sorgsna väninnor. Något liknande hade hon stundtals känt för Alvhild Grönquist, men strax knuffats bort av dennas gäckande överlägsenhet. Här var det helt annat, det låg något romantiskt och gripande över stackars Gunna och omkring henne utbredde sig den ljuvligaste, mest fulländade harmoni. Man måste tala vackrare, försöka känna sig snällare, akta sig för slanguttryck, göra sig mjuk och stilla, men det var inte svårt alls, tyckte Sylvia nu, alldeles betagen. Hon satt där med röda kinder och glänsande ögon, så rik på drömmar och syner, att hon färgade hela rummet med ett rosenskimmer.

Emil hade tittat i dörren och dragit sig tillbaka. Han var visst tämligen överflödig. Nå ja, Gunnas trollmakt hade han aldrig betvivlat. — Det blev en visit, som slutade med, att Sylvia lovade komma upp var gång hon var i staden.

— Bara du inte tröttnar på mitt prat?

De hade blivit du, och Sylvia uttalade det lilla ordet med ett ömt och förälskat tonfall.

— Nej, det behöver du inte frukta, försäkrade Gunna. Det är som en liten fågel kvittrade hos mig.

— Kallar du mig också fågelunge? Det gör de alltid därhemma.

— Nej, inte fågelunge — du har då hunnit längre.

— Ja, det har jag kanske. Men tänk, Gunna, vad

det ändå dröjer, innan man kan något riktigt och är något riktigt.

— Ja, svarade Gunna tankfullt, det är inte så lätt på vägen, men du kommer nog fram, skall du få se. Det är något så ljust i det att kunna gå med sång mot målet.

Gunna såg så rar ut, att hon måste ha en kyss på vardera kinden till avsked. — Ifrån motsatta trottoaren stod Sylvia sedan och vinkade och tänkte inte på, hur tröttsamt det var för Gunna att vinka igen.

Nästa förmiddag kom hon som hastigast för att visa en julklapp hon köpt, och dagen därpå åt hon middag hos Perssons och fann sig så till vida hemmastadd, att hon stornjöt av Gunnas sällskap och lät allt annat mer eller mindre vara luft.

Gunna låg den kvällen länge vaken och funderade på sitt brådgamla sätt, vilket ibland förbyttes till ett lekande barns, som när hon satte upp pappersdockorna och drömde sig tillbaka till sin egen friska, sorglösa barndom. Gunnas dockor hade också på de sista åren haft en annan mission. Hon hade sett, hur glad och nöjd modern blev var gång Gunna begärde fram dem. Fru Persson förstod knappt, att det yngsta barnet, som hon fick vårda som en baby, verkligen blivit vuxen, vuxnare än lilla mamma själv. Vad hon bättre förstod, var Gunnas lust att fördriva de långa, enformiga dagarna med lek. Läsor kunde hon endast helt korta stunder och var rädd för det. Hon brukade säga, att det stod så mycket att längta

efter i böckerna. Där samlades allt det, som människorna sträckte sig emot i sina önskningar. Det var till bror Emil hon sade sådant.

Nu låg lilla Gunna innanför de ljusblå sidengardinerna och tänkte på Sylvia och storebror. Det var underligt, att inte Sylvia alls låtsat om honom, när hon talade om framtiden. Var hon så stark, Sylvia, att hon bara behövde sig själv? Brydde hon sig inte om sådant som systrarna jämnt pratat om, innan de förlovat sig: den, de skulle möta en gång, den, som först var prins i sagan och sedan ungdomsdrömmarnas kung?

Sylvia hade berättat om sitt hem, som om hon talat om en trygg famn, men det framgick inte av något hon sagt, att hon bar in annat än *sin* glädje. Tänk, att rå om hela världen som Sylvia gjorde det! Bygga luftslott av den och själv blåsa omkull dem. Allt det kunde Sylvia, därför att hon var så genomskedd och så säker på att kunna fälla nytt virke i den växande skogen.

Gunna kände plötsligt, hur tårarna runno ned för hennes kinder och vätte det dyrbara, broderade örngåttet; hon kunde inte lyfta den stela armen så högt, att hon nådde torka av tårarna, men hon kunde ringa på den lilla silverklockan, så skulle både sköterskan och fru Persson komma in. Nej, tårarna fingo droppa bäst de ville, och lilla mamma skulle sova i fred. Det hade ju ingenting hänt. — Ingenting hänt... I morgon kom Sylvia tillbaka, tindrande

munter och med huvudet fullt av lustiga påhitt, små trevliga hågkomster och skyhöga drömmar. — — —

Ja visst kom Sylvia!

För närvarande talade hon nästan uteslutande om julen, och hon hjälpte Gunna att köpa julklappar. Det generade henne inte alls att beskriva för Gunna, hur hon »pöste gullaschigt», när hon kom in i juvelareaffärer och boklådor, eller var det nu var, för att köpa Gunnas förstklassiga julklappar.

— Det måtte vara hemskt roligt att kunna ge precis, vad man vill och få allt, man pekar på, sade hon.

»Om man kan peka», tänkte Gunna, men hon sade: — Du kan ju försöka peka, du också!

— Det hjälper inte stort. Vi har det inte så flott. I år får jag bara några småsaker, men det gör ingenting, tillade hon hastigt, vi har en bedårande jul i alla fall. Och när far och jag går och ser ut julgran, börjar helgen. Det är så festligt, så hjärtat hoppar i mig. Vi få ta gran i generalkonsul Willes skog — ja, i den skogen ha vi tagit granar — en stor till salen och en liten till mitt rum så långt jag kan minnas tillbaka. Så på julaftonsmorgon hämtar vi fars gamla systrar. De är inte roliga, men hör julen till. De är som en dörr man hört knarra så länge, att det förefaller riktigt konstigt, när den blir smord. Och för resten är de hyggliga tre dagar och ohyggliga tre. På sjunde dagen draga de dädan. Nu känner du fastergummorna med, Gunna!

— Ja, beskrivningen är inte så lockande, men din

mor är visst sådan, att hon kan ordna allt till det bästa.

— Mor är oförliknelig.

— Det tycker Emil också.

— Ja, de ha funnit varandra i musiken. Men — vet du vad, Gunna, jag tror — nej, kanske det är skvalleraktigt att säga något...

— Nu är det bäst, du talar till punkt, Sylvia!

Med huvudet sänkt och rösten grumlad av diverse sinnesrörelser mumlade Sylvia:

— Din bror är visst kär i Alvhild Grönquist, det påstår de andra flickorna.

— Tror *du* det också.

— Jag vet inte. Hon är väldigt söt, och de gnabbas och skämta jämnt.

Gunnas av lidandet härjade drag genomskimrades av en plötslig glädje, och hon sade muntert:

— Om du givit akt på det, bryr du dig allt om Emil. Jag trodde, att du tröttnat på honom, och det gjorde mig så ont om store bror.

Sylvia böjde sig ännu djupare ned och kysste Gunnas små händer.

— Jag känner mig riktigt stygg ibland, viskade hon.

— Du!

— Ja — som just nu. Å Gunna — jag är inte alls — inte ett dugg säker på, att jag bryr mig om din

bror så som — som du menar, men jag vill, att han skall bry sig om mig. Nu är du ond på mig, Gunna!

— Ja, sade Gunna bestämt, både ond och ledsen. Fy, att du kan vara så tarvlig.

Sylvia såg upp, häpen över det hårda omdömet. *Det* hade hon inte väntat. Hon hade tagit för givet, att Gunna skulle förstå henne i detta fall som i alla andra, och hon reste sig sårad. Det kunde inte vara angenämt för Gunna att besväras av en människa, som hon ringaktade.

Gunna var så upprörd, att hon skakade i hela kroppen. Ingen i världen höll hon så av som Emil; både mamma och pappa fingo stå tillbaka för honom. Han var så stark, att han ensam orkade lyfta och bära henne; hans fiol spelade henne bort från plågorna, och hans lustiga historier lockade fram hennes gladaste skratt. Den, som gjorde honom illa, miste Gunnas tillgivenhet.

— Du vill visst helst att jag går, sade Sylvia med gråten i halsen.

— Ja, förklarade Gunna obarmhärtigt med skäl-vande läppar.

Sylvia flög på dörren och sprang storgråtande ned för trappan, där hon högst olägligt stötte ihop med kandidaten.

— Vad står på, fröken Asker, frågade han förskräckt. Är Gunna...!

— Ja, skynda er upp till Gunna, snyftade fågel-ungen.

— Vad är det? Är hon sämre?

Hans ansikte blev gråvitt av ångest och han ropade orden, sedan han hunnit förbi Sylvia.

Hon svarade inte, rusade endast på och lät porten smälla igen. Å, om hon kunnat flyga hem till mor och få tröst och hjälp, men hon hade sina lektioner med de tre eleverna — ändlösa timmar! Och sedan skulle hon sjunga en halvtimme, och så — i sällskap med far resa hem till middagen. Om hon inte raskade på, kom hon försent till ryttmästare Enströms slöa Sebastian, och då finge hon kanske inte ut arvodet till jul. Det var sista plugget på det stället före helgen.

Nå, det var klart, att hon skulle möta Mandis och Birgit och Alvhild! De kommo rakt emot henne.

— Hej! nickade Alvhild, går du och tjuter på gatan?

— Jag är rädd att komma för sent till min ohängde pojke, stammade Sylvia. Adjö med er.

Alvhild högg henne i armen och alla tre flickorna gjorde helt om.

— Nu lubbar du så lagom, skrattade Mandis godmodigt. Vi vill begrips ha reda på om det är lelle Emil eller långbente Owe eller tjocke ingenjör Bark, som är ohängd. Ja, du har kanske flera i nätet, Sylvia hjärtekrosserska.

— Det är en dum liten grabb, som jag läser franska med, avvärjde Sylvia.

— Men du stegade ned från Perssonska portalen, inföll Birgit muntert, vadan sorgens källa måtte kvällt fram innanför dess snidade eke.

Alvhilds blick blänkte vasst till.

— Lelle Emil vrenskas kanske framför triumfvagnen, gäckades hon. Vi träffade honom för en stund sedan, och då var han glad och god, sådan människan enligt Rydberg bör vara, medan hon bidar döden.

Sylvia slet häftigt sin arm ur Alvhilds.

— Om ni ville låta mig vara i fred, så vore ni hyggliga, sade hon kärvt. Jag har inte tid att prata smörja, men det kan jag ju alltid trösta dig med, Alvild, att du gärna för mig får behålla kandidaten.

Hon sprang med hatten på sned och kappan halvknäppt ifrån kamraterna, vilka gingo fram till ett femtonöresbasarfönster och låtsades titta på krafset där för att ogenerat kunna skratta ut.

Plötsligt knäppte Alvild med fingrarna.

— Jag har en livad idé, sade hon.

Och flickornas huvuden smälte intresserat ihop till en mycket rörig klump.

— Ja — ja! Ijöd det beredvilligt från Birgit och Mandis, och sedan betänksamt från Mandis: Vi ska inte vara för nedriga!

— Nej, det är ju bara skoj, lugnade Birgit. Har ni pengar på er, går vi in med detsamma, och så lackar vi och skriver på i kväll hemma hos mig.

— Jag har inte ett öre för min del, sade Alvild, men smärre ficklån mottagas ansvarsfritt beträffande återbetalning.

— Så'nt där kan bara Alvild få en tia på, skratade Mandis och körde sin Busenfreundin in genom dörren till femtonöresbasaren.

Sjunde kapitlet.

I SKOGEN MED FAR.

Sebastian Enström var trögare än någonsin, men äntligen tog timmen slut, och med hela fyrtio kronor i handväskan, »förtjänade på en idiot», kom Sylvia ned på gatan igen.

I dag skulle hon egentligen ha varit en lyckans ost, ty också hos de andra eleverna fick hon ut sitt arvode, men så var det där uppe hos Perssons, som förföljde henne.

Det var ofattligt att *kunna* köpa julklappar för *egna* pengar och ändå inte uppgå i det, så att allting svartmuskigt färgades skinande vitt!

Hon tittade i fönstren och tyckte, att de expone-
rade tråkigt. Var det nu också något att locka med:
en vit plymboa på en huvudlös mannekäng? Och i
ett annat fönster fullt med uppspända parasoll, när
det var mulet och tio grader kallt.

Och så stuvvar i oändlighet i manufakturaffärerna.
Nej, Sylvia ogillade Stockholmsbutikerna på ett näs-
tan gnatigt sätt, ty hon kände sig ur led, frös och
var ruskig. Ibland klämde hon på handväskan med
penningskatten som för att bli en smula uppiggad,

men sedlarna förstodo nog inte hennes vädjan. De prasslade bara torrt och högdraget.

Sylvia, som ansett sig icke nog fort kunna komma hem till mor för att få tröst och förstående, lät hela kvällen gå utan att inviga fru Ingrid i saken. Hon kände, att hon ej skulle tåla ännu ett nederlag d. v. s. en hård dom. Det ville hon ej förneka, att det vore rättvist att kalla henne tarvlig, men nog finnes det väl ursäkter också. Gunna visste inte, hur hon hade det, hur sprattlande livslystet hennes sinne var, och hur lätt det gick att bli litet egoistiskt självvåldig och mångbegärande, när man märkte, att — att »folk förälskade sig i en till höger och vänster». Gunna hade ju aldrig varit ute bland ungdom och anade inte hur det flirtades, innan den rätte kom. Hon trodde, att man bara gick rakt fram, som ledd av en stark hand, och neg tack till dem, som »menade allvar».

Sylvia var icke tillfredsställd med sina egna ytligt fladdrande tankar, men hon stod på den punkt, då man roterar omkring sig själv i uppjagade önsknin- gar att få all livets fröjd. Givandets eller offrandets glädje kände hon mycket litet till annat än i småsaker; hon hade aldrig mött den djupögda prövningen och dess ledsven: självrannsakan.

Fru Ingrid hade dock ingen anledning att vara missnöjd med sin lilla kära fågelunge, ty Sylvia hade fyllt höstens tyngsta, gråaste månader med sin unga solkraft. Boet ägde henne alltjämt, om hon också flög bort mera självständigt än förr, och kamrern

hade aldrig så njutit av sin friska, muntra tös som nu.

→ Hon är så lycklig, så hon är som en levande Fortuna, sade han till fru Ingrid, och hon ser rasande bra ut. Jag skulle blivit knäckt, om jag varit ung.

— Vår tids ungherrar är visst inte så lättknäckta, svarade fru Ingrid. Ibland tänker jag om ungdomen, att den är som de där till utseendet så praktfulla hasselnötter man får någon gång. De är så svåra att få itu och — oftast tomma invändigt. Men så ser jag helt oväntat små förtjusande glimtar av själsfinhet och hjärtevärm, och det gör gott. Sylvia har på sista tiden blivit litet avkyld av allt hjärtedörrsslängandet, när än en, än en annan tittat in. Men jag är inte orolig för min älskling. Hon blir nog varm en gång.

När mor resonerade så där litet lyriskt, hörde kamrern endast till hälften på och avslutade ämnet med att belåtet knäppa eventuella dammkorn av kavajkragen, se på klockan och säga:

— Ja, det här klarar sig nog uppå ändanom — uppå ändanom!

Så fick fru Ingrid en kyss, och kamrern gnolade vidare på den gamla slagdängan. —

Att vakna på en snöklar vintersöndag och inte känna sig riktigt glad, var en så underlig sensation för Sylvia, att hon blev helt främmande för sig själv och måste tänka efter, vad som störde henne. Det var det där i går hos Perssons. Som en vass tagg

stack det oavbrutet. Gunna hade nästan visat henne på dörren, och tänk, om hon, lilla ömtåliga Gunna, blivit sjuk av den häftiga själsskakningen.

Hon kunde inte ringa och fråga, inte skriva och be om ursäkt för — för det var då ingenting att be om ursäkt för. Och att säga, att hon ingenting menat, lät så dumt — det skulle Gunna inte förstå. Usch, att småsaker, bara ett par förflugna ord, skulle ställa till så mycken oreda! Och i dag, som hon skulle ha så trevligt, gå med far i skogen och se ut julgranar, sitta med mor och lacka julklappar och skriva på, medan far sov middag och på kvällen var hon bjuden in till Willes för att fira Astas återkomst från Danmark. Hon skulle ligga där över natten. När hon kom hem i morgon middag, var Boet julfint och hennes eget rum pyntat, som det brukats ända sedan hon var liten.

I dag var det da'n före da'n före doppareda'n. Och solen sken, så att sparvarna skreko av förtjusning, där de intogo sin brödsmlsfrukost på det breda fönsterblecket.

Lotten kom in med kaffebrickan. Färska saffransbullar och knaprande pepparkakor.

— Vad är klockan, Lotten?

— Halv elva slagen. Kamrern sa', att fröken fick skynda sig.

— Mor kommer väl upp, Lotten?

— Ja, frun skulle bara se igenom posten.

— Har far hämtat den redan? Var det något till mig?

— Ja, det ligger där på brickan.

— Jaså, tack.

Och medan Lotten klev ut genom dörren, tog Sylvia det lilla visitkortskuvertet med dess för henne obekanta handstil.

Hon bröt det hastigt. Gunnas visitkort! Och över namnet skrivet med samma stil som utanskriften: »Sylvia, du är alltid varmt välkommen till mig.»

Just som fru Ingrid stod på tröskeln, ljöd Sylvias obehärskade jubelutrop, en riktig fanfar. Och sedan, med öppna armar:

— Å mor, vad jag är glad! Du hederliga, roliga gamla värld! Du är en rar farbrorsgubbe, som jag vill dunka i ryggen.

Fru Ingrid kände Sylvias mjuka, kramande famntag och hörde hennes snubblande bråda berättelse om gårdagen, vilket meddelande avslutades med, att visitkortet triumferande framvisades med ett segerstolt:

— Nu har det ordnat sig, mor, och nu skall jag dricka kaffe och äta saffransbullar och pepparkakor, så jag storknar.

Mor var litet osäker om, vad hon hade att göra. Om moralen krävde något av henne, eller om hon kunde få vara ett stycke fåvitsk jungfru, som lät ungdomslampans låga fladdra för det oroliga vinddraget från blåsiga känslor. Hon förstod med kvinnlig instinkt fågelungens erövrarlust, och hennes erfarenhet sade henne, att ungherrarna i regeln endast blevo lindrigt svedda, sällan allvarligt brända. Ko-

kett var inte Sylvia, endast villigt mottaglig för all hyllning och så eklärerad invärtes, att hon alltid inbjöd till fest. Om *det* kunde tagas för kärlek? — —

Fru Ingrid vände det elfenbensblanka kortet mellan fingrarna.

— Vad tänker du så bottengrävande på, lilla mor?

Fru Ingrid såg på sin dotters av saffransbullar pösande kinder, på hennes händer med en pepparkaka i varje och på en liten kraftig fot, vilken käckt gymnastiserade på sänggaveln. Ofrivilligt brast hon i skratt och tog foten-fribytaren i ett smekande grepp, varefter hon stoppade den under täcket.

— Men mor då — nu skrattar du? — Nyss såg du ut som Beethoven i stormen.

— Ja, har man en sådan unge som du, blir det väl både storm och regn, men...

— Efter regn låter Gud solen skina, Murre.

— Ja, nickade fru Ingrid, i allmänhet är det så. Men jag ämnade säga, att du är inte flygfärdig än, och att det nog är dåraktigt att taga en liten älskovindil så högtidligt.

— Det är precis, vad jag tycker, mor. Gunna dömde hemskt strängt. Men gudskelov att hon ångrat sig.

— Tror du, hon har gjort det? Tror du, hon skrivit det här?

— Nej, men dikterat det, förstås. Sylvia blev röd, rödare, rödast allt som tankekonstruktionen byggdes. Hon har åtminstone vetat det.

— Det har hon — efter vissa kommentarer.

— Från »tsar Peters» sida?

— Förmodligen.

— Men mor — jag måste väl slippa tacka honom?
Sylvia såg helt ömklig ut.

— Ja inte behöver du tacka med ord. Det finns ett bättre sätt. Käraste barnet mitt, var bara alltid ärlig och *hjärtegod*, så reder nog svårigheterna sig.

Far ropade otåligt i trappan:

— Skall jag gå ensam till skogen?

Sylvia yrde upp ur sängen och ut i farstun. Där stod hon i ljusröda pyjamas och slängande flätor och kastade ner svaret som en »stunsig» snöboll:

— Nej, det vore allt det värsta, som kunde hända dig.

— Är du näsvis, tös, röt far och håvade med armen upp mot Sylvias ben, medan skrattet och pojktigheten kluckade i honom.

Sylvia skrek och pilade in till sig igen, men far var efter. Han hejdades i dörren av en varm örn-gåttskudde, men den projektilen slungades strax tillbaka med ett:

— Jag skall ge — —, där stoppade en pepparkaka fortsättningen, men nu ingrep mor varnande.

— Lugna er, tills ni kommer ut i skogen!

En halvtimme senare var sparkstöttingen framme, och med glans åkte far och Sylvia ned för backen in på den ospårade skaren mellan djupgröna barrträd och grå stenblock med snökalotter på hjässan.

Solen spann på guldten och spände sedan ut sitt glimmande garn över skogen, som om hela dungen

varit en nystvinda. Ekorrar och harar prasslade, nyfiknades och försvunno blixtnabbt, fastän kamrern hjärtligt uppmanade dem att inte vara rädda.

Tusen saker hade far att visa Sylvia, och lika mycket hade hon att fråga om och erinra honom om. Mindes han, när hon så säkert trodde, att jultomten bodde i skogen och hur hon hade tagit smörgås med åt honom. Hon hade lagt sin gåva under en jättegran. Och efter ett par minuter hade hon tittat efter om tomten brytt sig om den. — Det var förstås du, far, som tagit den.

— Ja, jag höll på att sätta den i halsen för att fort få ned kalaset.

— Du kunde gömt den, Ernstpojke.

— Det kunde jag inte, för jag var glupskt sugen.

— Å far, Sylvias tonfall blev så bedjande, du gör som du brukar, när du får se en lämplig julgran!

— Hugger den och lägger den på kälken, ja, det kan du lita på, sade far obeskrivligt oskyldigt.

— Nej, du *vet-så-väl!* Sylvia knyckte fram orden med eftertryck. Men fastän hon var övertygad om att far visste, gick hon i en otrolig spänning att denna punkt på programmet skulle strykas. Slutligen stannade far framför en född julgran, stannade och sade det han sagt *vart* år!!

Sylvia var överlycklig; hon lyssnade med alla barndomsminnens öron.

— Ers högvälborenhet! Kamrern lät hatten glida ned, som om den haft en underdånigt släpande plym, — värdigas mottaga en inbjudning att jula i

mitt ringa hus och skänka det festivitas genom Eder lysande närvaro. — Vad behagar Eders högvälbornhet svara? — Träben! — Ack, Eders nåde, en träskalle är värre att dragas med. Låt mig och mina svenner lyfta eder i karmen och föra eder — — — eder ...

— Bort från edert sovande slott, fortsatte Sylvia. Tänk far, att du glömt slutet, tillade hon förebrående. Men när vi nu binder om repet, och du hugger, ska vi sjunga: »Där satt en käring ...» Den minns du väl?

— Jaa då.

Och genom skogen klang taktfast som yxhuggen:

»Där satt en käring på Kornhamnstorg.

Å hej åhå!

Hon hade plättar uti sin korg.

Å hej åhå!

Där kom en pojke med krokig nos.

Å hej åhå!

Han tog en plätta och sprang sin kos.

Å hej, åhå!»

När far och Sylvia kommo hem med granarna, ringdes julens helgsmål in.

De doftande, friska gästerna från skogen fingo ett mottagande som om de varit de raraste främmande, och det skulle tagits mycket illa upp av kamrern, om inte fru Ingrid beundrat hans val och sagt, att hon knappt sett vackrare gran.

Lotten hade däremot tillåtelse att komma med litet kritik, ty hon begrep förstås inte bättre, men när hon sade: — Kamrern minns då aldrig, att rummena ä' för låga för dom bjässarna, han släpar hem», måste kamrern erkänna, att hon hade rätt, och med tungt sinne kvistade han sin vän från skogens höglöftade sal. Det var den enda gången på året, kamrern brummade över »olycksaligt låga rum».

Åttonde kapitlet.

EN ROVA MED MERA.

Fastän Sylvia och Asta legat vakna halva natten och pratat om allt möjligt, vaknade fågelungen ändå i arla morgonstunden och i ett riktigt kvitterhumör.

Den kalla avrivningen gick som en dans utan en enda sekunds tvekan.

Asta mumlade från sin säng:

— Varför tvättar du dig mitt i natten?

— Nej du, det är livslevande dag, du, skrattade Sylvia och stänkte odygdigt en handfull vatten i Astas ansikte.

— Nej, men Sylvia, är du rent topsig! Jag vill visst inte bli dränkt. Jag vill sova. Och det skulle du göra med. Lägg dig igen, så vi får ro.

— Och det tror du! Nix, sömntuta! Jag skall skynda mig, så får jag sällskap med Ove vid frukostbordet.

— Jaså — kan du inte låta bli att prata. Jag avskyr att bli störd före klockan tio.

Och Asta vände sig vresigt mot väggen och puttade missnöjd en obegriplig ordramsa som avslutning.

Men Sylvia borstade tänder på melodi; det var ett trick, som roade henne särskilt. Tandborsten fick vara stråke och så gurglade hon fram takten med pastan löddrande om munnen. I dag gnolade hon: »Det var en stor pelikan, pelikan etc.»

Hur bråttom hon hade, ville hon obeskrivligt gärna spela Asta något spratt, och efter litet betänkan- de, fick hon fatt i synål och tråd och näste ihop lin- net nedtill, strumporna strax ovanför foten och de vida volangbenkläderna här och var i volangen.

I tårna på de safirblå sammetstofflorna lät hon en försvarlig vaddtuss krypa in. Och förtjust över att upptäcka en kritbit, ritade hon ett stort öga på spegeln och skrev under:

»Ser dig intet mänskligt öga,
Odins öga ser dig visst.»

Asta sov den oskyldiges sömn under hela proce- duren och drog till och med rätt försvarliga tim- merstockar, vilket verkade mycket lustigt härinne i detta lyxens lilla paradiset.

Ove satt redan vid frukostbordet, när Sylvia kom ut, och sedan hon med en käck nick besvarat hans hälsning, slog hon sig också ned.

De båda ungdomarna togo sig ganska obetydliga

ut i den stora salen med allt porslinet på väggarna och det myckna gedigna silvret på buffeten. Det hade aldrig förr än nu slagit Sylvia, att det fanns en nästan detaljerad likhet mellan det Willeska och det Perssonska hemmet. — Tänk, utbrast hon, avslutande en tankekombination, vad de ska vara glada, att kaptenen kommit hem.

— Ja, det är antagligt, medgav Ove, för du menar väl Perssons. Man förstår, var haren har chinjong.

— Då förstår »man» fel. Jag tänker på mycket annat. På de snälla, rara fastrarna t. ex., som i sista stunden kom underfund med att de trivdes bättre hemma. Och på dig, som *aldrig* trivs hemma. Skall du vara uppe i Norge hela lovet?

— Det kan du klappa dig i sidan på. Jag är snål om varenda dag. Tycker du, det vore någon uträkning att sitta här och gäspa, när det finns sådana vidunderligheter som Dovrefjäll? Jag skall käka luft, tills jag kippar efter andan.

— Det är i alla fall så konstigt, att du inte alls bryr dig om ditt hem?

— Och mitt hem inte om mig. Vi är inkommensurabla, åtminstone så länge vi bor i staden. Skogsro förlikar jag mig bättre med, eller har gjort, så länge du var naturlig. Nu är du litet åbakig och frökensvansig.

— Nej, men Ove, vad menar du?

— Låt det opassande! Ursäkta, ursäkta, att jag trampade i klaveret. Vad vill du ha till julklapp för resten?

— Vad du bryr dig om att ge mig. Vad vill du ha?

— Brukar det inte vara en fickalmanack? Det tycker jag är bra. Så kan du skriva på den:

»Än är du liten och fasligt grön,
Väx lilla vante, det är min bön.»

— Tycker du, att jag blivit så viktig?

— Jo, något. Men det är kanske inte tvättakta. Och för resten, jag struntar i det. Flickor duger inte i längden till kamrater.

Ove vägde på stolen och körde ned händerna i byxfickorna samt såg mäkta kavat ut.

Sylvia satt tyst ett par sekunder, så räckte hon sin hand tvärs över bordet och sade med ett varmt, hjärtligt tonfall:

— Å, ge den här en kramning, du Ove; det *är* en ärlig kamratnäve, och du må gräla och pika bäst du vill, så håller jag i alla fall på dig. Du är den första, riktiga vän jag haft — utom far och mor förstås —, och jag vill inte, att du skall tycka, jag är en bracka. Det *är* jag för resten inte. Jag skall säga dig, att jag klättrar i fjällen jag också på mitt sätt, fast det inte går så fort.

Ove kramade synnerligen redbart den erbjudna handen och njöt av Sylvias grimas, varefter han nådigt sade:

— Det var ju trevligt, att du inte är värre vrickad i knoppen, än att det kan dragas i led. Jag tycker, du har fånat med Trampen och de där vräkiga ingenjörerna, men du är kanske inte obildbar. Du är i alla fall den bussigaste tös, jag träffat.

— Jag undrar, om jag inte är så gott som den enda. De andra har du envist vänt ryggen.

— Jag har bestått don efter person, förklarade Ove lakoniskt. Men nu får jag sno mig. Jag skall prova skidpjäxor. Är du klar?

— Ja. Varåt går du?

— N. K.

— Då får vi sällskap ett stycke.

— Mycket förbunden!

Och Ove såg rätt belåten ut, där han lång och krokig klev fram bredvid Sylvia, utvecklande sin resplan så grundligt, som om han pekat ut på en karta. Sylvia bjöd till att uppmärksamt följa med, men hela livet omkring, rörligt och brokigt och helgstämt, distraherade henne. Där stod en gumma med klädkorgen full av granna armstakar. I morgon kväll redan ljus i dem, jul genom dem!

Där sprungo små blånästa parvlar med dinglande sprattelgubbar. En jättestor sådan hade en gång hängt över Sylvias säng.

Små flickor bjödo ut vykort och pepo enträget:
— Å köp — snälla frun, köp!

Ur alla butiksfnster strålade ljus, och i några af-
färer »skyltades» med grottor av näsdukar, med blå
sidensjöar eller med pelarhallar av skrivboksstaplar.

Och i dag var det lustigt att knuffas med folk;
ingen såg ond ut. »God jul!» klang som en osynlig
klockas kläppar genom luften. »God jul!» Det är
vänliga tankar åt alla...

När Sylvia skilts från Ove, gick hon och gnolade
halvhögt på väg till Gunna:

»Hvis du har varme Tanker,
Spar ej paa blide Ord...»

Hon kände sig själv i den allra blidaste julstäm-
ning, men önskade ändå, att hon ej behövt gå upp till
Gunna. Mor hade tyckt, det skulle se ovänligt ut
att bara skicka kort, då Sylvia förut varit där mest
var dag. Och det var nog sant, men usch! Det var
i alla fall litet ruskigt med den visiten.

Pang! Hon stötte ihop med en fet herres orubb-
liga armbåge, halkade och satte en ordentlig rova
mitt på trottoaren i hörnet av Hamngatan och Drott-
ninggatan. De paketer, hon samlat, stänkte omkring
åt alla håll, och det förstås, att när det är galet, skall
det vara det med besked. Där kom själve »tsar
Peter» för att hjälpa henne upp och plocka ihop pa-
keten.

— Har ni nu alltsammans, frågade han. Ni gjorde er väl inte illa, kom det sedan, och på den undertryckta humorn i hans ansikte och röst förstod hon, att hon tagit sig komisk ut, där hon suttit med utspärrade ben och hatten på nacken.

— Nej, inte det minsta, sade hon, tack för att ni kändes vid mig.

— För all del. Han frustade oemotståndligt till. Jag kunde inte låta er sitta, fast ni föreföll — planterad.

— Usch, jag kan se mig! — Hur är det med Gunna?

— Tack, som vanligt. — Hon längtar efter er.

— Gör hon verkligen? Sylvia vände bort huvudet. Det var visst ni, som skrivit det där på kortet?

— Ja! Gunnas små fingrar orkar inte med en penna. Men hon ville, att jag skulle skriva. Hon talade om alltsammans för mig, och jag lyckades förklara för henne, att hon haft orätt.

— Alla människor är så ädla — utom jag.

Sylvia ångrade strax, att hon släppt ut sina innersta tankar, men det var för sent att få dem tillbaka outtalade. Och kandidaten svarade sakta:

— Ni vet inte än, vad det är att hålla av. Det förädlar känslorna, om föremålet är värt kärlek — tillgivenhet. Och för att speciellt hålla oss till Gunna, har lidandet utvecklat egenskaper hos henne, som

möjligen annars förkvävt. Det är för övrigt sorgligt att märka, hur förstörelseverket fysiskt håller jämna steg med psyches kristallisering. Jag undrar, om det inte blir Gunnas sista jul.

— Det menar ni inte!

— Jo — och jag skulle unna henne det.

Sylvia gick tyst, kämpande med gråten. Hon visste så litet om döden. Den enda hon mist, var gamla mormor och saknaden efter henne hade fort utplånats av barndomstidens sorglöshet. Men att tänka sig Gunna för alltid borta, blev till en plötslig och plågsam förnimmelse om något vackert och ljust, hon aldrig mera skulle få se. Och så gled tankarna vidare på en mörk och okänd väg, där sorgen vandrade liksom väntande. Hon visste inte vad sorg var, och därför skrämde den henne dubbelt. Så mycket insåg hon, att man icke kunde slippa ifrån den, när den kom med bud. Hon mindes en gång, när mor var farligt sjuk. Det hade varit frågan om, att de icke skulle få behålla henne. —

Inte behålla mor! Sylvias hjärta bultade i bröstet med ångestens hammarslag.

— Har jag stört er julglädje, sade kandidaten, det ser så ut. Det var synd. Det finns ingenting så upplivande, som när ni är glad. Glädjen är lyckliga människors blomstermission så att säga. När jag första gången såg er i kupén, strålande av förväntning, glömde jag bort, att det fanns åtskilligt mörkt och tungt i tillvaron.

— Ja, men — er har jag då inte gjort något gott.

— Jo, mycket! — Ni vill väl inte veta, *hur* mycket? — Nej, nej, var inte rädd! Jag har tiden för mig. Vi skall enas om att sola upp kring Gunna; *det* vill ni!

— Ja, så gränslöst gärna. Jag är på väg till henne nu.

— Det var snällt. Hon är i riktigt julhumör och tänker inte på, hur dödstrött hon skall bli i kväll utan vill ha reda på alla jularrangemanger och granklädningen och julklappskorgarna.

— O ja, julafton är en härlig dag.

Kandidaten lutade sig en sekund farligt nära Sylvias kind, men så blev han rak och »ordentlig» igen och småpratade om ditt och datt så lugnt, att Sylvia nästan fick för mycket av det. Inte dyft spänning, när »folk» var som alla andra! — — —

— Söta lilla Gunna, sade Sylvia, sedan hon hälsat, jag är så glad, att du vill låta mig komma. Jag tycker, man borde bli snäll bara av att sitta här hos dig.

— Du får gärna försöka, log Gunna. Men du skall låta bli att höja mig till skyarna. Låt mig stanna på jorden så länge! Jag trivs här, fast jag är så skröplig. Och det allra roligaste är, att de mina inte vill bli av med mig.

— Nej, det är klart, utbrast Sylvia livligt. De håller ju så förfärligt mycket av dig.

— Just därför, Sylvia, gäller det, att de inte ska

behöva önska mig borta. Det är mitt dagsarbete under plågorna.

När fru Persson ögonblicket därefter kom in, flydde vemodet strax från Gunnas drag, och hon liknade ett roat barn, när modern beskrev en atrapp, som Ellen gjort åt Emil. —

Sylvia föreställde sig, när hon långsammare än vanligt gick ned för trappan, att hon aldrig mera skulle kunna bli riktigt bottenfyllt glad. Tanken på stackars lilla Gunna skulle nog aldrig helt lämna henne utan skugga för solskenet. Och så »tsar Peter» till, som en extra molntapp, drivande på hennes klara himmel. Hon ville inte vara av med den. Uteslutande blått verkade enformigt, men hon var inte säker på »vad det månde bliva av det barnet».

Så kom hon ned på gatan bland bjällerklang och skratt, och en djup suck skrapade bort rätt mycket tungsinne, men litet fick hon med sig på tåget, fast far satt tjuvpojkskäck mitt emot henne. Han var allt själaglad, att han sluppit ifrån de gamla knarriga systrarna, som gnatade på allt, på fars middagslur och Homespun och slöseriet med ljus i granen.

— Far, far, viskade Sylvia, vi får ha så många ljus vi vill i granen i år.

Kamrern höjde ögonbrynen och förvred ansiktet.

— Sabla förargligt! Jag glömde köpa ljus och i morgon är det söndag.

— Har vi *inga* ljus?

— Inte en vekstump en gång, kom det hjärtskä-

rande tragiskt, och kamrern himlade sig med ut- och invända ögon.

Se, det var en sorg, som Sylvia förstod. Hon satt där fullständigt förkrossad, mållös av smärta. De hade också blivit försenade i staden, så att butikerna nog voro stängda, om de skulle försöka telefonera hemifrån.

Kamrern såg hjälpsökande upp mot hyllan, där hans paket lågo. Det melankoliska uttrycket i hans ansikte gav inte med sig. Vill du ta ned skopaketet där, Sylvia! Jag är rädd det trycker på julrosorna.

Sylvia reste sig och grep om ett stort paket, en hel låda.

— Är det det här?

— Ja, just det. Jag har tagit hem till prov. Ska vi titta på dem?

— Inte nu — här är ju fullpackat med folk.

— Ja, men skor är inte kontraband.

Och kamrern knöt upp snöret och tog av papperet. Så lyfte han på locket.

— Så'na filurer! De ha lagt in något helt annat!

— Vad är det?

— Titta själv!

— Ljus — massor av julgransljus! Å, din otäcking! Att skrämma mig så, viskade Sylvia. Det skall jag komma ihåg. Fy Ernst, så oridderligt! Tror du mor gillar det?

— Att jag köpt tjugo paket ljus, nej, det fruktar jag för, att hon inte gör.

Och far skrattade sitt oemotståndligt medryckande skratt, vilket totalt gjorde slut på Sylvias tungsinne och manade ett par medelålders damer att instämma. De hade suttit där och sett lika trumpna och sura ut som fastrarna brukade, men nu gnäggade de så ystert som unga föl.

Nionde kapitlet.

JULAFTON.

Om också alla jordens kungar abdikera, kung Jul gör det aldrig, så länge det finns barnaglada jultankar i världen, och helgminnen för de gamla att samlas om. Det kan hända, att människorna i fåvitsko tro sig kunna vara utan kung Jul, men går han så deras dörr förbi, bli de alldeles utom sig och försöka skynda fatt honom.

Han går inte så fort, ty han är inställd på att hyllas som när en furste gör sin Eriksgata, och han vill inte heller försumma att stanna och huka sig ned mot de små grå fattigmansstugorna vid vägen, där man för en enda kväll får glömma armod och försakelse, ty vem är den herreman och husbonde, som inte delar med sig, när det är julafton — alla varma tankars kväll?

Och nu var det jul igen. Vit av skimrande rimfrost kom den, och solen sken över alla iskristaller-na, som om den blickat ned i ett öppet juvelskrin.

Det var jul igen; den gamla, vänliga kungen med

barnatankarna skulle regera världen en ljusskimrande helgvecka. »Människobarn», sade kung Jul till de vresiga, dagströtta vandrarna, »nu skall ni vila en stund från arbetet och leka med det vackraste, som finns: glada barndomsminnen. Jag skall breda ut min mantel åt er att sitta på. Den räcker till åt alla, och den är vävd av tusen och åter tusen små röda fröjder.»

Kung Jul hade ett särskilt behag till Boet. Milt sträckte han sin spira som en féstav över dess tak, och tidigt på julaftonens morgon mottog han kungahyllningen av de tre därinne.

Sylvia vaknade vid, att brasan flammade och sprakade i kakelugnen. Dess sken föll smekande varmt över rummet. I hörnet vid dörren stod den stora jultomte, mor gjort åt Sylvia för många år sedan. Varje jul intog den sin givna plats och lika regelbundet hängdes den vävda bonaden med krubban och de tre vise männen upp över soffan. På fönsterbordet stod skålen med de friska julrosorna och de bjärtröda tulpanerna. Under ampeln hängde julklockan, prydd med en blankgrön järneksskvist och bakom skrivbordet stod Sylvias egen gran, vilken endast tändes en gång, nyårsaftonen. Den hade bara tre ljus, önskeljusen, ett för far, ett för mor och ett för Sylvia. Och tysta brukade trion sitta häruppe årets sista kväll, följande den lilla lågans stillsamma id, medan önskningarna stego i heta flammor eller i innerlig bön.

Sylvia hade satt sig upp, ty hon hörde tydligt steg i trappan. Det var mor, som »gick julgång» och tände upp helg. När mors hand tog i låset, kände Sylvia genom hela sin varelse en glad spänning. Så öppnades dörren. Den sjuarmade, gammalmodiga mässingsstaken glimmade och dess tjocka, korta ljus skyltrade tända för julen. Under armen höll mor julklappen, vilken också hörde till traditionen, och som — förmodligen på grund av sitt primat — motsågs med dubbelt så stor nyfikenhet som kvällens mångfald av gåvor.

— God jul, älskade barnet mitt, sade fru Ingrid och satte staken ifrån sig för att grundligt bli omkramad av sin stora, starka flicka.

— God jul, mor! Det säger jag dig, att vart jag än tar vägen i världen, så vill jag alltid fira jul här i Boet hos dig och far! Å, lilla rara mor! Julklappen! Julklappen!

Ivrigare hade det inte låtit, när Sylvia var liten, och fru Ingrid log mot det friska, unga ansiktet med de klara, varma ögonen. Medan hon lät paketet glida ned på täcket, där det strax uppfångades, tänkte hon, att det visst är något särskilt med de gåvor, som älskas fram. De få högre värde, även om mottagaren inte anar deras förhistoria av uppoffringar, viljestyrka, kärlek.

Sylvia läste julklappsrimmet högt. Det var far, som skrivit det:

Det händer också ärlor
att släppa små pärlor.
Och näktergalars drillande,
det är som pärlors trillande,
Vår egen *fågelunges* kvittrande
är rent och ljust och pärleglittrande.

— Vad kan det vara! Sylvia hade haft en stor, fåfäng önskan, som hon bara en gång låtit mor höra — och det var väl inte möjligt? — Hon rådde inte för det, men hon »älskade» äkta pärlor, och hon måste blunda för att inte flickorna skulle se den fula, gröna avunden i hennes ögon, när hon såg deras halsband. Asta hade flera stycken, och Rosa hade två, och Alvhild — men hennes var inte äkta.

Papperet flög utåt golvet. En avlång ask kom i dagen, och när Sylvia öppnade den, låg där på mörkblå sammet ett halsband av mycket små äkta pärlor. Låset var gammalt; det föreställde två sammanlagda händer. Sylvia hade ofta beundrat det lilla guldsmycket i mors gömmor. Hon hade fått det efter mormor. Mycket dyrbart var icke halsbandet. Fru Ingrid hade plockat och sålt vinbär och krusbär för att få till det. Och när hennes rygg värkte av ansträngning, hade hon uppmuntrat den med, att det skulle ila en styrkande glädje igenom den på julaftonen. Om fötterna svullnat av trötthet, hade de fått besked om, att de den tjugofjärde december skulle få gå en munter stig, utan ett enda törne.

Rev hon händerna på de taggiga snåren, så hade

hon bud till dem också: »Vet ni inte, att ni är mors händer, som aldrig kunna falla till ro! Ni är hjärtats ärendesvenner! Glömmer ni det, har ni ingen välsignelse att vänta.»

Men far hade undrat om det nu vore så nödvändigt att knoga och förtaga sig för ett lyxföremål.

Nej, det var det ju inte — inte för själva pärlbandet, men för Sylvias önskan, som hon stred emot och försökte jaga bort. Visst inte för själva pärlbandet, men för vissheten om, att när Sylvia höll konsert någonstans långt borta i världen, eller när hon med oroligt bultande hjärta klädde sig till en fest, vilken också kunde bli en bitter sorg, skulle pärlbandet vara en talisman, hon aldrig glömde. Det har blivit något sällsamt levande i pärlor, därför att de likna radbandens bönekulor, som glida genom heta, skälvande fingrar.

Sylvia stirrade stum på halsbandet. Hon kunde inte få ord, som dugde. Det existerade inte sådana ord, som dem hon nu behövde. Jo, ett, och det smög som en lång kyss över hennes läppar:

— *Mor!*

I salen väntade frukosten, far, granen och det traditionella julbordet med sitt miniatyrvinterlandskap av bomull, mossor och snöglitter kring gipskyrkan och leksaksväderkvarnen. På en höjd reste sig »slot-tet», vilket en gång stått på fars julbord, när han var pojke. Både i slottet och kyrkan tändes det, men väderkvarnen förblev mörk som om mjölnaren i porten somnat.

Dagen gick fortare, än den brukat, när Sylvia var barn, ty nu fick hon både kort, presenter och blommor från olika håll. Som liten hade hon bara gått och väntat, att klockan efter evigheters evigheter skulle slå sex.

En låda från en femtonöresbasar väckte hennes särskilda nyfikenhet.

— Kan du begripa, vem den är ifrån, mor?

— Nej, det förefaller mystiskt.

— Vi undersöker den bums, du! Jag får ändå så mycket i kväll. Och — jag vet inte — men jag tror inte, det är något roligt med den.

Fru Ingrid gjorde inga invändningar. Hon var alltid litet rädd för anonymitet och mystifikation. Den, som ej ville framträda med öppet visir, hade väl någon baktanke. Det kunde naturligtvis vara något lustigt skämt, men tidens ungdom hade inte smidighet och inte heller hjärtevärm nog att föda ett gott skämt.

— Å, en sådan massa paketer, utbrast Sylvia förtjust, och verser på allihop. Hon tog skyndsamt ett i högen, där stod:

»När din högfärdsblåsa hotar spricka,
lappa nätt ihop den, lilla flicka.»

I paketet låg en bit häftplåster. Sylvia sade ingenting, men grep långsammare efter ett nytt paket och läste:

»När du går ut på gatan tjutande,
bör du varsko genom tutande.»

Sylvia vecklade upp en liten leksakstrumpet, men nu skrattade hon.

— Det tycker jag, var ganska lustigt, mor.

— Å ja, det är väl Alvhild Grönquist, som tagit initiativet till den här julklappslådan, och då går nog allt i samma stil. Hon försöker inbilla både sig själv och andra, att hon är ettrig, men jag vet knappt någon, jag tror har det så vekt och sjukt invärtes. Stackars lilla tösen med sitt febersinne!

— Det här föreställer jag mig, att Mandis Bylov skrivit; ja, jag känner för resten igen hennes stil, inföll Sylvia. Det är likt henne:

»Om den lelle Emil varder dinom make,
fröjda honom med en julastake.
Och blir lelle Emil dig en buse,
stifta fred med denna julakuse.
Flirtar lelle Emil med en annan,
bjud'en älskogsdryck ur denna kannan.
Men om lelle Emil skänker bort sitt hjärta,
ta den här och döva gruvlig smärta.»

Paketet innehöll en tennstake, en liten bulle, en dockdryckeskanna och en dolk, allt mycket omsorgsfullt inlagt. Egentligen var det hela ett rätt oförargligt påhitt av tre ungdomar, som ville fördriva tiden. Det var endast Alvhilds gåvor och verser, som beskats av avund och kvickhet.

— Ja, det var det, sade Sylvia, när lådan tömts.

Det var bra, jag inte gömde det till kvällen; nu hinner jag nästan glömma det. Det enda, som tog på mig, var det där om högfärdsblåsan. Är jag högfärdig?

Fru Ingrid svarade inte genast. Henne hade flickornas skämt plågat som ett störande och falskt ackord i julens melodi. Hon hyste alltid en skygg motvilja för det småaktiga, som krälade och kröp omkring i tillvaron. Man kunde trampa på det, men inte utan att erfara ett visst obehag vid beröringen.

— Varför svarar du inte, mor? Tycker du, att jag är högfärdig?

— Nej, jag har aldrig märkt det, men jag kan förstå, att du skall förefalla överlägsen, därför att du nästan alltid har det ljust inom och utom dig. — Sylvia! Fru Ingrid såg plötsligt så glad ut, som om hon mött lyckans fé. — Jag har en idé. Vet du, vad du skall göra? Du skall gå över till Skogsro och be trädgårdsmästaren att han fyller lådan från basaren med de vackraste blommor han har i drivhuset. Generalkonsul Wille bad mig senast i går, att jag bara skulle säga till, när jag behövde blommor, och nu tror jag, att de kan göra nytta. Så skriver du ett par rader till Alvhild med assistenter, tackar för julklapparna och önskar god jul.

— Då tror de, jag är dum. Nej mor, så'nt gör man inte nu för tiden. Det är för överfettat romantiskt.

— Är det, sade fru Ingrid modstulet, jag tänkte, att blommor alltid skulle hitta vägen.

— Ja men, du förstår väl, att de skulle skratta åt mig. Inte brukar man snobba med adelhet, kamrater emellan.

— Jag tycker inte, att det är snobberi, inföll mor, utan helt enkelt ett sätt att svara i julens namn. Frid på jorden och till människorna en god vilja.

Sylvia stod tyst och plockade på de upptagna presenterna. Efter en lång paus kom det:

— Tycker du, att jag skall ta det här småkrafset med till trädgårdsmästarens barn, mor? — Ja, du begriper nog, att jag gör som du vill med blomorna.

När lådan kom till Alvhild med ett expressbud, stod hon färdigklädd för att gå till en kvinnlig kusin, vilken hade ett par rum i »Hemgården». Hon brukade tillbringa julkvällen hos denna medelålders flicka, vilken bullade upp allt, vad hon förmådde både av andlig och lekamlig spis. Det fanns hos henne den ensammas sega uthållighet både i pliktuppfyllelse och tidsfördriv.

Nyfiken och förundrad kände Alvhild igen den ask, hon och kamraterna skickat till Sylvia.

Vad var det för spektakel? Hade de missförstått henne i basaren? Hon hade ändå själv varit dit med den, när den blivit packad och bett, att de skulle skicka den, så kunde ingen misstanke falla på henne.

Men detta var Sylvias stil.

Nå, då hade väl hon svarat med samma mynt. Det skulle bli ganska lustigt att se, vad hon hittat på!

När hon fått av omslaget och locket, studsade hon.

På en bädd av de härligaste blommor låg ett papper, varpå Sylvia skrivit:

»God jul, Alvhild! Hälsa de andra! Mor ville, att jag skulle svara på ert skämt med att skicka blommor, och nu tycker jag själv, att det är roligt att göra det. Vännen Sylvia.»

Med en häftig och ringaktande rörelse slängde Alvhild papperet ifrån sig. Men hennes ansiktsuttryck passade inte ihop med gesten. Det ryckte nervöst kring hennes smala läppar, och hon drog ihop ögonen till sorgsna springor, vilka dock icke fingo släppa ut tårar.

Birgit och Mandis skulle naturligtvis stortjuta av rörelse och smälta i ånger och sucka. Men så galet var det väl inte med henne. — Nej, det — var — det — väl — inte ...

Sekunden därpå hade Alvhild borrat ned ett tårdränkt ansikte i blommorna och snyftade som om hennes hjärta skulle brista. Blomdoften hade väckt avlägsna hågkomster om barndomsjular med blommor i alla rum, med många julklappar och en bullrande feststämning. Hon hade blivit lyft på muntra farbröders arm och satt på smeksamma tanter knä. Men alltid hade hon längtat efter den stunden, då mamma själv skulle bära henne i famnen till bädden...

— Å mamma, lilla älskade, stygga mamma, kved hon, bara jag finge vara hos dig, men du har fått ett nytt barn och bryr dig ej om mig. Plötsligt bet hon i blommorna som om de varit små mjuka barna-

fingrar, men släppte taget igen och ropade ut till ensamheten: Jag längtar till min egen mamma!

Från Stuttgart, där modern var bosatt, hade det kommit en magnifik bonbonnière, och från fadern i Kristiania ett halvt dussin silkesstrumpor. Bägge föräldrarna hade skrivit en kortfattad julhälsning. Bägge hade glömt, att ett ensamt barnahjärta snyftade utanför hemmets stängda dörr.

Tionde kapitlet.

VÅDELD.

Ånyo var det klubbafton i Boet. Kvällarna hade börjat längdas mot vår, och kastanjeknopparna svälde livslystet, stora, bruna och klibbiga. Men de voro allt för tidigt på färde, menade de försiktiga lönnarna och lindarna. Den, som var klok, dåsade till den tid då solen älskade eldigare, och luften inte strax glömde bort ömhetsbetygelserna. Man var ju bara i slutet av mars, en tidig vårs slynålder.

Än var det inte varmare, än att dansen kunde gå obehindrat därinne i den stora, låga salen. Sex par steppade i takt eller otakt — det sistnämnda var det allra finaste — efter fru Ingrids musik. I kamrerns rum dunkades bräde av husets herre och unge Ove, som nu hunnit stadiet av prononcerad, sjuttonårig kvinnohatare, fastän han alltjämt var Sylvias trofasta kamrat, därför att hon inte egentligen var »ett kvinns», utan en människa, man kunde få ett förnuftigt ord ur.

Under klubbaftnarna var det nog emellertid rätt klent beställt med Sylvias klokskap. Hon ensam

roade sig visst lika mycket som alla de andra tillsammans, och den doft av vårdrömserotik, som mängdes med glädjen, lockade och tjusade henne, icke emot hennes vilja, tvärtom.

Mor, som alltjämt hade hennes förtroende, visste, att Sylvia öppnade hjärta och sinne för det kringyrande frömjölet från livets fagraste blomma.

Orden flögo mellan de unga som solstänk, ja, som hårda hagelkorn med ibland, men aldrig dalade de stilla och färglösa. Och medan fötterna gled o i boston eller sparkade i foxtrot, kunde det komma något flämtande, sökande, spörjande i de ögon, vilka snabbt möttes, i det leende, som drog över den enas eller andras ansikte, eller vilket kanske blev stort och ljust och tryggt på bägges.

Alvhild Grönquist var i kväll som en raketkista, lysande, gnistrande, tändande — den ena sekunden, den nästa kolad och slängd av sig själv i ett soffhörn. Så en ny »svärmare», vilken fängslade allas intresse, också »tsar Peters» hade Sylvia sett. Och hon fick en plötslig lust att tävla med Alvhild. Eljest hade Sylvia bibehållit något reserverat mot kandidaten, omedvetet lagt sordin på både honom och sig, blyg för allvaret i känslor.

Men i kväll var ingenting allvar. Hon dansade lika mycket invärtes som utvärtes, och fast hon ej låtit höra en ton, sjöng hela hennes väsen i ljusaste dur.

— Jag är uppe på höga C, viskade hon till mor och

kysste hennes nacke. Ofrivilligt slog fru Ingrid an ett mollackord, som om hon velat dämpa tonbruset. Men strax därpå spelade hon en boston i vaggande, lekande rytm.

Allra käraste lilla Sylvia, livet spelar sin vilda jazz-musik för dig i kväll. Men du hör inte disharmonierna. Du är själv som vårvind över slätten. Det susar och brusar i ditt blod, och det är fart i din vilja, men också lek. Bara du inte slår sönder något av det, som inte är styckegods, får du gärna rasa, barn. Jag minns, att man behöver det, när man är stark och frisk. Och gör du dig illa under leken, kan det inte hjälpas. De flesta skråmor läkas med tiden. —

Emil Persson stod lutad över Alvhilds stol och pratade livligt med henne. Det hade han gjort en lång stund. Och de hade nog glömt, att de inte voro ensamma i förmaket, att de andra kommo och gingo, men till sist blevo de verkligen ensamma, ty när två intensivt ägna sig åt varandra, flyr tredje man.

Det var ett uppehåll i dansen, och ute i salen lektes »gömma ringen», men så föreslog någon blindbock.

— Vi ska ha något att binda för ögonen, Sylvia, ropade Birgit Strähle.

— Ja, jag har inne i puffen.

Puffen i förmaket gömde fortfarande Sylvias utklädningsaker, som den gjort det, när hon var liten och dansat slöjdansen för far och mor. Hon *hade* saknat »tsar Peter» och Alvhild, trots att hon för-

säkrat sig själv, att ingenjör Bark var lika stilig som Trampen. Hon hade också en liten hettande, eggande hågkomst från sista dansen, då kandidaten tryckt henne onödigt hårt intill sig, medan hans blick brunnit mot henne. Hon blev inte rädd, men drog sig instinktivt undan och »orkade» inte dansa längre. Det var då Alvhild hade kommit och bett att få övertaga Sylvias »försmådda kavaljer». Han skulle lära henne en ny tur. Allihop hade haft samma svindlande, huvudyra tempo som utmärkte kvällen. Det gick så snurrande lätt att få orden över läpparna, och skrattet sprang fram av sig självt. Och nu — Sylvias fötter hade så fruktansvärt bråttom till förmaket. Vem hade dragit igen dörren? — Hon sköt upp den, men hejdade sig på tröskeln. Hon hade nog kommit olägligt. Kandidatens ansikte var tätt intill Alvhilds. Hennes lilla vita hand låg på hans rockärm. Om han kysste henne? — Sylvia visste det inte; blixtsnabbt vände hon om. Och det underliga var, att hon kände sig så skamsen, som om det varit hon, som ertappats i en förtrolig tête-à-tête. Själv hade hon aldrig låtit sig kyssas. Inte av skenhelig dygd men därför, att hon känt mors kyssar som en andakt, och ömhetsbetygelser voro för henne ett meningsdjupt allvar.

Just i kväll hade hon väl i alla fall varit nära att låta förleda sig av ögonblickets stämning, fastän hon strängt taget inte kände annat än att hon var ung och glad och kunde ta hela världen i famn. Hon darrade plötsligt i hela kroppen av häftig sinnes-

rörelse, av en ångest, hon inte kunde göra sig reda för. Det var som om hon hade en förhastad handling att ångra, och ändå hade ingenting hänt. Det var endast något, som snuddat vid hennes tankar och förvirrat dem.

Hon kom ut till mor, som stod i köket och lade upp kompott.

Mor såg på henne, men frågade inte, vad hon ville; nickade endast på sitt trygga, tillitsfulla sätt.

— Är min fågelunge trött?

— Nej mor.

— Du kan bära in den här skålen i handkammaren, så tar jag krukan.

Sylvia tog varsamt den tunga kristallskålen. Hon behövde alla sina krafter till den, och det återgav henne jämnvikt. Hon fick tänka på, att inte luta den, så att såsen rann över. När hon ställt sin börda ifrån sig på bordet, kom mor in — tomhänt — hon hade nog glömt krukan, hon. Och litet blekare än vanligt var hon. Hennes händer lades mjukt om Sylvias kinder och hon kysste fågelungens ögon.

— Du hade ingenting särskilt att säga mig?

— Nej, lilla mor! — Nu är det bra igen. Mor du, i Boet kan aldrig något dumt eller tarvligt hända mig.

— Nej, det tror jag inte.

Sylvia kysste mors händer. Det skedde utan den vanliga litet burdusa häftigheten, och sedan stod hon

en bra stund vid köksspisen och tycktes se på, hur Lotten stekte fisk och lade upp de läckert gulbruna bitarna på ett fat. Det blev en hel pyramid.

— Sylvia, ropades det därinifrån.

— Jag skulle skaffa en bindel. Vi tänkte leka blindbock, sade Sylvia, men flyttade sig inte. Hon hade sagt, att det var bra, och hon kände sig inte ledsen, endast så djupt besviken.

Det blev mor, som skaffade en mjuk silkesduk och räckte den till fågelungen.

— Här har du bindel. Går du in nu, barn?

— Ja.

— Sylvia! Du är värdinna, det får du inte glömma.

— Nej.

Och plötsligt var det, som om stoltheten givit henne spänstighet. Hon fick kanske litet överdrivet grann färg på kinderna och alltför glänsande ögon, men hurtigt och med rak hållning steg hon över den höga tröskeln, sprang igenom serveringsrummet och fortsatte, utan att ett ögonblick hejda sig, in i salen, där svängde hon bindeln som en segerfana och ropade:

— Vem vill bli blindbock?

Nu stod dörren till förmaket vidöppen, och det var Alvild, som förklarade sig villig att få förbundna ögon.

— Om det behövs, skämtade hon, man går ändå i blindo, och hon sneglade på kandidaten, men han

hade ögonen på annat håll — hos Sylvia. Han såg på henne, som om han aldrig sett henne förr, och som om han haft mycket att säga henne, fastän han inte tog ett steg till närmande. — — — —

Som en framvältrande orkan brusade den natten den första väldiga vårstormen genom luften. Det knakade och brakade därute i trädgården, som om osynliga makter röjt och kvistat. I skorstenen röt vindens bas sina kommandoord, och Lotten låg och var glad, att hon hunnit få det riktigt släckt i spisen, innan ovädret brast löst.

Ingen i Boet kunde somna, till och med Homespun jamade oroligt, och Sylvia vände sig i bädden utan att kunna samla och söva både tankarna och sig själv. Vindstötarna, som bände och skakade i fönster och dörrar voro som en naturkraft, vilken ville lyfta henne med sig. Hon hade förnummit det samma förr, men inte så våldsamt som nu.

Ur bo, Sylvia! Världen väntar dig därute! Du får pröva vingarna i blåsten, du med! Det gäller att kunna ta nappatag, må du tro! — Du tänker dig ju upp på höjderna, där är det aldrig lugnt.

Sylvia kände nästan lust att säga: »låt bli att bråka! — Låt mig få ha mina drömmar i fred — alla mina vackra framtidsdrömmar», men stormen lät nog inte tala vid sig.

»Tsar Peter» och Alvhild, som hon först så ivrigt

tänkt på, förmådde hon snart nog icke urskilja. De drevo som lösryckta båtar ute i det vräkande vindhavet och försvunno i oväderstöcknet, men stormens rop till hennes längtan tystnade icke. Det lockade så mäktigt detta tordön. Hon hörde tydligt, hur jättedörrar slogos upp. Det var till en stor konsertsal. En dag står du därinne, Sylvia. Du har sjungit, och stormen du hör, är applådernas åska! Hon finge skynda sig att hinna fram. Vårstormen manade på. Den har bud till alla unga, den tränger in i alla själens fogar, om de ej kittats samman i åderdomsro.

— Sylvia! hörde hon plötsligt fars röst med ett underligt, upprört tonfall. Sylvia! Nyss var han i trappan. Nu inom dörren, och hon satte sig förskräckt upp.

— Mor? Vad är det med mor?

Där stod Sylvia redan på golvet.

— Det är bra med mor. Far ansträngde sig för att tala lugnt, men du får klä på dig. Det brinner vid Skogsro; nu ligger vinden rakt ifrån Boet. Men den kan kasta om.

Sylvias rum låg på den sida av huset, som vette åt trädgården, det var därför hon ej känt brandlukten. Det starka larmet på olycksplatsen hade stormen överröstat. Brandkåren väntades varje minut; det släckningsarbete, som nu på måfå utfördes under skrik och hojtande, förmådde icke kväva de stigande flammorna, vilka fladdrade mot den blygrå natthimlen, kringvirvlade en sekund eller par av vindstötär-

na, varefter de med långa, slickande tungor fördes hän över de väldiga gräsplanerna och mjukade upp tennisplanens asfalt.

Den ståtliga, vita villan färgades rosigt röd under brandfacklornas sken. På de många små koketta tornen slog eldkvastarna upp och lyste som vårdkasar genom mörkret.

Endast det parti av byggnaden, som vette åt landsvägen och på andra sidan om den åt Boet, förblev oberört, ty orkanen vred lågorna som vindflöjlar åt motsatt väderstreck.

Kamrer Asker stod orörlig på Boets gamla, slitna, rundade stentrappa. För en låg summa hade han köpt det överåriga huset och den förfallna trädgården. Det hade skett för ett par dagar sedan, och det skulle bli en överraskning för hans Ingrid på deras tjugonde bröllopsdag. Han hade glatt sig åt sina käras glädje. Sylvia skulle ha invigts i den stora nyheten i morgon — och så i övermorgon — den dag, han alltjämt kallade livsinvigningens — skulle Ingrid ha fått köpebrevet.

Hur blev det nu? Endast ett obarmhärtigt vindkast, ett flygande gnistregn skulle vara nog att förvandla Boet till en askhög. Att försöka släcka vore gagnlöst. Det skulle brinna som fnöske. Att han aldrig tänkt på det förr. Innan de väckt Sylvia, hade Ingrid och han i ilande fart packat ned det de kunde hoppas rädda med sig, om Boet antändes. Och nu fortsatte de därinne: Mor, Lotten, Sylvia. Han hör-

de deras steg fram och åter på det gropiga golvet, upp och ned i den knarrande trappan. Lotten uppgav allt emellanåt små förskräckta tjut. Ingrid's röst ljöd så stilla som om hon vakat hos ett döds-sjukt barn.

Nu kom Sylvia ut till honom, just som brandkårens vagnar rasslade förbi under genomträngande signaler.

Hon klamrade sig fast vid hans arm och såg på honom med förfärat uppspärrade ögon.

— Far, du tror det inte — säg, att du inte tror det!

Kamrern behövde ingen förklaring, men han avvärjde frågan på det något korta och tvära sätt han alltid fick i kritiska lägen.

— Man vet ingenting.

— Men vinden *har* inte vänt sig.

— Nej, inte än.

Så ilade Sylvia in till mor.

— Mor! — Mor, vad tror du?

— Barnet mitt, jag tror på goda makters beskydd.

— Du tror inte, att Boet skall brinna.

— Nej, sade mor så fast, som om hon fått löfte om att hemmet skulle bevaras. Hon kände det själv som en trygghet att lita på det gamla Boet, som på ett levande hjärta, så fyllt av kärlek, att det inte kunde brista. Men om det skedde, måste hon vara beredd. Om det skedde, skulle hon med innerlig tacksamhet minnas den rika lycka det rymt, en lycka,

som gudskelov väl skulle uppstå även ur askan, ty den bästa kärleken är alltid en fågel Fenix.

Nu kom kamrern hastigt in. Det strama draget i hans vanligen så livliga ansikte var borta.

— Ni skulle se, hur brandmännen arbetar, ropade han. Sabla raska karlar! De ha greppet de! Kom Sylvia, det är förbaskat intressant! Det har lugnat betydligt nu. Och åt det här hållet är villan alldeles oskadd. Duktigt gjort!

Se, det var far! Nu kände man igen honom, pojkglad, strax färdig att nicka: »goddag kamrat» åt livet. Ljus i ögonen och varm i stämman. Han spred strax ett välgörande, vänligt lugn omkring sig. Och man fick ett intryck av att förhoppningarna tassade fram ur vrårna med röda tomtehättor på.

Sylvia var genast redo att följa med ut. Kom inte mor också?

Nej, mor stannade. Hon gick ur rum i rum. Hon klappade en dörrpost här, strök längs en yta där, lade smekande kinden mot den blårosiga Mariebergskakelugnen i salen. Hemanden bodde i det alltsammans, och hon tackade — hon bad...

Lotten hade också sitt sätt att mottaga underrättelsen om att faran var över. Hon fick den högljudaste, våldsammaste hicka. Det var som om hon med en rostig och gnisslande hävstång pumpat upp all sin skrämsel i kaskader av hicka. Resterna av kalasmaten, som hon rikligen försett sig med, voro

väl också en bidragande orsak till de löjlga fanfarrerna, vilka ljödo efter vartannat ord. Bred näsa och bred mun hade Lotten, och de vidgades under hickningsprocessen till riktiga skyttegravar.

Kamrern och Sylvia kunde omöjligt hålla sig allvarliga, när de vid sin återkomst hälsades av Lottens »morgontuppar». Och så lockade de mor med i ett muntert skratt, vilket kändes som en befrielse från ångesttrycket.

Årets första blida, leende vårdag följde på ovädersnatten. Luften var så rent blå som om moln vore något den för beständigt bannlyst, och solskenet lekte barnaglatt bland svarta, rykande bränder, speglade sig i vattenpussarna, dansade som på tå över vrakstumpar av möbler och avsvedda trädkronor.

Generalkonsul Wille hade varit och sett på förödel sen.

— Ja, jag har det bra försäkrat, hade han sagt, och vi tar oss inte av det. Gumman min och flickorna med för resten vet ingenting roligare än att skaffa nytt. Och nu ska de väl få sitt lystmäte.

Sylvia kunde inte fatta ett dylikt resonemang. Hon sade det till Ove, som kommit cyklande på eftermiddagen. De gingo däruppe bland spillrorna och Sylvia drog just fram en liten marmor-Psyche, oljig av rök, och med ena vingen avslagen.

— Ack, om jag bara kunde hitta den andra vingen, du! Hjälp mig leta, bad hon.

— Den har varit av länge, kära du, så det är fåfängt. Psyche stod på vinden och hade ersatts av familjebysterna. Minns du inte, hur menageriet var uppradat på spisfrisen i salongen?

— Jo, det är sant! Å, bryr ni er inte om Psyche? Hon torkade varsamt av den lilla figuren. Jag vill gärna ha den med en vinge också.

— Vill du? Det är annars skäligen skral utrustning för mamsell Psyche.

Litet generad mumlade Sylvia:

— Jag kan drömma mig till den andra vingen. Och hastigt som om hon i skolan suddat över en sentimental fras på svarta tavlan, tillade hon:

— Jag har visst samlarevurm. Jag har till och med gömt min första kria.

— Vad handlade den om?

— Den hette: »När jag blir stor», och fröken skrev med rött bläck under min uppsats. »Måtte ditt förstånd växa med åren.» Och så fick jag BC på den. Men jag erkänner, att jag inte än tycker den är dum. Jag vill ungefär, vad jag ville då. Du Ove! Det är konstigt, när det händer något — som nu eldsvådan — det väcker så många tankar. Har du märkt det?

— Tänker du aldrig annars än när det händer något?

— Jo, det förstås, men jag menar, att man förflyttar tankarna fortare och blir hetare, liksom starkare

invärtes. Du kan tro, att jag var dödsskrämd, när jag inte visste, hur det skulle gå med Boet, och sedan, när vi slapp elden, var det som om jag fått mitt hem på nytt och med det ett ansvar, du — — — Hon teg, men då Ove inte tycktes ämna göra narr av henne, tillade hon modigt — ett ansvar att bevara det. Jag kan nog inte riktigt finna uttryck för, hur det känns, men det är som om far och mor och jag hörde ihop ännu mer, och som — som jag hade en stor tacksamhetsskuld att arbeta av.

— Arbeta sa' du! Jag trodde, att du huvudsakligast roade dig. Det gör alla flickor.

— Nej, hör du Ove, var kvinnoavskyare bäst du har lust, men låt bli att vara orättvis. De flesta flickor jag känner har nå'nting för sig, och somliga ska bli självförsörjande och det.

— Jaså! — Ska du bli — »och det»?

Sylvia blev blossande röd, för nu såg han så försmädlig ut, att hon hade lust att ge honom en duvning, och hon sörjde över att hon inte var en pojke, som kunde »smocka till», men så tog hon på sig en snart adertonårig värdighet och sade med eftertryck:

— Du är dum, nu vet du det! Men du skall i alla fall få fribiljett till min första konsert i Albert Hall.

— Tack! — Och du skall få ett exemplar av den första bok jag ger ut om strövtåg i den grekiska arkipelagen.

— Skall du dit nu?

— Så småningom.

Sylvia stod med sin lemlästade Psyche i handen och plötsligt sade hon muntert:

— Där hittar du kanske den andra Psychevingen eller — en hel Psyche. Det är gry i oss, du Ove. Framtiden skall få veta av oss.

Elvte kapitlet.

SYLVIAS MARSKALK.

Gunna Persson föreföll ohjälpligt nedbruten och Gtvinande, ju mer våren framskred och visade ringaktande på allt förvissnat som dess makt ej kunde förmå något över. Hennes rum fylldes av de härligaste blommor, men hon själv var som torrt gräs, gul och tunn i all yppigheten.

Förr hade hon brukat prata med blommorna, nu satt hon helst tyst och nickade åt februaris hyacinter, mars' livssvällande tulpaner, aprils glitterglada blåsippor och primulor. Förlamningen fortsatte sitt förstelningsverk, och när ett vissnat blomsterfång bars bort, följde Gunna det med en djup, tung blick.

Jaså, nu skulle det förvandlas till mylla igen. Nu var de blomstrens liv förbi. Och nästa vår — sitter jag kvar här då och hälsar på nya blommor? — Eller ha de burit bort mig också? — Hon hade blivit retlig, fordringsfull, den förut så tåliga lilla Gunna. Alltid önskade hon något, och sällan orkade hon glädja sig åt uppfyllelsen av sina önskningar. Men

hon hade brått att beskatta tillvaron. Det var ett så fattigt och osäkert stycke mark under hennes fötter. Och hon var rädd för den stund, då det skulle glida undan. Allt gott ville hon hinna med att göra de fattiga, som hon skulle kunnat hjälpa i många, många år om hon fått leva. — Hon ville höra de ljusa skratten, som skulle klingat omkring henne ända in i ålderdomen. Dagens små fröjder ville hon inte försaka. Varför bar man den inte fortare in till henne! — Lilla Gunna, de flydde ibland skrämde på tröskeln.

Sylvia fortsatte flitigt att besöka sin väninna. Hon kunde göra det utan fruktan att träffa kandidaten, ty han låg i Uppsala och kom sällan hem. Klubb-aftnarna i Boet hade upphört av sig själva, när det vårades, och flickorna träffades endast en och annan gång.

Varför Sylvia helst undvek »tsar Peter», visste hon mycket väl. Hon tyckte, att han varit dubbel, då han samma kväll utmärkt både henne och Alvhild. Hon brydde sig inte om att taga reda på, om det varit annat än tillfällig flirt; det var i alla fall dubbelspel, och hon försäkrade sig, att om hon någon-sin svärmat för honom, var hon nu absolut botad.

Men när Gunna berättade ett eller annat om hans outtröttliga ömhet för den lilla sjuka system, blev Sylvia i alla fall rätt varm om hjärtat. Och hon lärde sig att i Gunnas namn — och ofta med hennes tankar — skriva till »Storebror», små, allvarliga skrivelser, i vilka Gunna flätade in sin kärlek.

Var dag skrev Emil ett brev till Gunna. Det var förunderligt, hur finkänsligt och förstående han fann de rätta uttrycken. Det blev en vana, att Sylvia läste dessa brev högt för Gunna. Fru Persson hade gjort det förut, men Gunna ville höra dem flera gånger. Själv kunde hon inte läsa mera. Ögonlocken föllo slappa ned, så snart hon ansträngde hjärnan. Det såg så egendomligt ut — som om hon med flit utestängde världen och gav sig hän åt det bidande mörkret.

Kandidaten brukade ibland skicka hälsningar till »vänner och bekanta, särskilt till dem, som strimmar sol i lill-Gunnas sinne», och då undrade Sylvia, om han tänkte på henne. Förut skulle nog Gunna frågat, hur det kom sig, att Sylvia aldrig fick en direkt hälsning från Emil. Nu hade hon liksom aldrig tid för detaljer. Hon ville genast fram till resultatet — till målet. Varje mål var en hägring. Hon visste det, men hennes omgivning fick inte låtsas om det. Och att han inte frågade, *vem* som skrev Gunnas brev, tycktes hon ej fästa sig vid. Till påsk kom Emil hem, och Sylvia lämnade sin plats åt honom. Där var egentligen bara rum för en, sade hon sig. Ja, hon försäkrade mor detsamma, och fru Ingrid gjorde inga invändningar. Det finns nysådda områden, som aldrig få beträdas, och dit hör känsloförmimmelserna i ett ungt sinne. Men när Sylvia anandag påsk ombads att äta middag hos Perssons — fru Persson var själv i telefonen — svarade hon genast: »Ja tack!» — Och sedan till mor: »Tant

Tekla sa', att de längtade efter mig — ja, hon menade förstås Gunna.»

— Det gjorde hon säkert, svarade fru Ingrid orubbligt lugnt.

— Jag tar min skära crêpe de Chine, mor. Det är ju helg så.

— Visst är det helg. Och den klänningen har du bara haft en gång, sedan du kom hem med den från Paris. Den klär dig så bra.

— Bättre än min vita, tycker du?

— Ja, du ser elegantare ut i den ljusröda, vuxnare liksom.

— Då tar jag den!

Och Sylvia sjöng och var glad som själva april hela påskaftonen, men på påskdagen i skymningen kom hon och satte sig i förmakssoffan hos mor och lade sitt huvud mot hennes arm:

— Mor lilla, du får inte tycka, att jag är nyckfull, om jag i alla fall säger återbud till i morgon. Jag har inte ett dugg lust.

— Det blir väl svårt att få något skäl, du.

— Ja — kan du inte hjälpa mig.

— Jag skulle helst se, att du gick — och hela tiden skulle jag vara hos dig i tankarna.

Sylvia såg tätt upp i mors ansikte med en ärlig och djup blick.

— Du vill, att jag skall *igenom* det, mor.

— Ja, fågelungen min. »Tvers igennem, var vejen aldrig så trang.» Så får det nog vara i stort och smått.

Sylvia visste inte, om det var »smått». När hon stod färdigklädd därhemma, och far sade: — Ja det låter se sig! kände hon sig mycket överlägsen och stålsatt mot ödesknuffarna, ty far beundrade henne tydligen, och mor såg ut som stora famnen, men när hon ringde på hos Perssons, bultade hjärtat högt uppe i halsen och så sjönk det liksom skrumpet ned i bröstet igen. Det hade visst inte kommit på rätt plats än, när hon hälsade på kandidaten; tvärtom flög det hit och dit och jagade blodet ända ut i örsnibbarna.

— Det var längesedan vi träffades, fröken Asker.

— Ja.

Och så blev det ingenting vidare sagt emellan dem, som inte tant Tekla och farbror Knut och tre gifta döttrar med män hörde på och kunde säga sin mening om.

Gunna kände sig ovanligt kry, satt med vid bordet hela middagen och utgjorde medelpunkten för allas intresse. Emil skulle nödvändigt mata henne, och han fyllde sin uppgift som om den största heder och glädje bevisats honom.

Så musicerades det, till Gunna blev trött och ville i säng. När Sylvia sagt godnatt till henne, bröt hon upp.

— Får jag följa er till tåget, frågade kandidaten.

Och Sylvia sade »ja tack», för det hade hon förstått av tystnaden emellan dem i dag, att mor hade rätt. Det var något, hon skulle igenom.

Det var massor av folk, barnvagnar, hemvändan-

de gnällig småbarnströtthet på alla gator, därtill grådisigt i luften och blåsig, som om någon gått och slängt okynnigt med en kallvåt handduk. Gatpojarna visslade bestämt falskare än vanligt, och bilhornen bölade speciellt obehagligt. Sylvia gick ytterst onödigt fort.

Slutligen frågade kandidaten:

— Är ni angelägen att snarast möjligt bli mig kvitt?

— Nej — det är bara så bråkigt i stan, inte alls helg som ute på landet.

— Gå ändå litet långsammare — det verkar så rastlöst, och vi ha god tid.

Hon saktade farten. Gick rak och käck i sin ljusa kappa och hatt, samma plagg han sett henne i på tåget i höstas.

— Jag fick aldrig tillfälle att bjuda er på den där studentbalen i vintras, som ni nog minns. — Gunna blev så häftigt sjuk. Men nu undrar jag, om ni vill komma till Uppsala Valborgsmässaafon och första maj. Jag har en gammal släkting gift där, en professor Berg, och han har bett mig säga, att ni är välkommen att bo hos dem.

— Jag vet inte — varför bjuder ni mig?

— Vem skulle jag annars bjuda?

Han stannade för att kunna se henne in i ögonen, men en fet herre makade dem isär och brummade något om »oskick» och »brist på storstadsuppfostran». De fortsatte framåt, ännu mera bragta ur jämvikt, och Sylvia kände sitt svar som om hon skulle

kasta ut en »smörgås» i vattnet utan hopp att den inte skulle »plumsa» strax.

— Menar ni, att jag skulle bjuda fröken Grönquist, frågade kandidaten så rättframt, att Sylvia ryckte till och blev het. Det har jag ingen anledning till. Hon är glad och trevlig att vara tillsammans med, och ni vet, att vi en gång flirtat med varandra mer än vi borde, då vi nog inte tänkte en enda tanke med det. Men oförlåtligt är det väl inte? Jag kysste henne på kinden — det föll sig så. En liten dum och tafatt kyss, som jag ville, att ni skulle få se och bli ond över. Så kom ni mitt i det kritiska ögonblicket och blev inte ond — men — kanske ledsen. Jag har tänkt mycket på det. Blev ni ledsen?

— Ja, därför att — att — —

Nej, det kunde hon inte klara med heder. Och hon vände bort huvudet och föreföll färdig med svaret, så alldeles obeskrivligt färdig.

Trots den stympade satsen tycktes »tsar Peter» ha fått vad kejsaren tillhörde, ty han såg belåten ut, när han återtog:

— Ni tyckte att jag var falsk, antar jag. Det kan jag fråkänna mig, men inte att vara en klumpig känslosonderare. Ni hade sagt, att ni inte brydde er mycket om mig, men jag tyckte ändå, att det var så pass, att det fanns jordmån för en svag förhoppning. Den planterade jag, men sedan — bar jag mig åt som barnen — grävde upp plantan för att se, om den slagit rot. Det var flirten med fröken Grönquist. Tror ni mig?

— Ja.

— Vänner då?

— Ja.

— Och ni kommer till Uppsala, om era föräldrar inte har något emot det?

— Ja — Å, det skulle vara förtjusande roligt!

Hon klappade inte i händerna, men det märktes, att hon skulle haft god lust. Hon såg så tydligt för sig, hur hela Uppsala skulle stråla av vår och ungdom. En värmebölja av lycka sköljde igenom henne och gjorde henne vacker. Hon var övertygad om, att far och mor läte henne fara, och plötsligt erinrade hon sig med stolt tillfredsställelse, att hon kunde bekosta sig det själv. Hon hade sparat en del av det, hon förtjänat på lektioner. Det skulle bli som att sätta sin egen båt i sjön och hissa segel. —

När mor mötte henne vid stationen, sade Sylvia genast:

— Mor, det blev bra, fast det såg litet grumsigt ut först. Visste du, hur det skulle gå?

— Ja någorlunda, min tös, svarade fru Ingrid och blev kramad av Sylvias arm, vilken lagts om hennes skuldror. Sylvia var längre än mor nu och mycket kraftigare. Kärnvirke för ödet att bygga av.

Något, som i minst en månad livligt sysselsatt flickorna, var Rosas förestående bröllop. Tärnklänningarna hade efter många överläggningar blivit opalfärgade med silvertyll över. Samma sömmer-

ska sydde alla sju, och det var så riktigt som det kunde vara.

En annan viktig fråga var marskalkarna, men därvidlag var den unga bruden ytterst hemlighetsfull. Hon hade lovat tärnorna, att de skulle bli nöjda, och »det måtte väl vara huvudsaken».

Sylvia och Elsbeth Valin, som följdes åt upp på visit tredje lysningsdagen, kommo överens om, att de skulle hålla till godo med Blaren själv, ty det var i alla fall hänförande att få vara med om ett första klassens kyrkbröllop med ty åtföljande bal på Jurlingsborg.

Att beskåda lysningspresenterna var också ett extra nöje. Elsbeth stod hela tiden och smackade svagt som om det vattnades i munnen på henne att se alla dessa kristaller, guld och silverföremål samt en mängd utsökta handarbeten.

— Ja, jag är väl lycklig om någon, sade Rosa. Jag har gediget matsilver för tjugofyra personer och aderton kristallskålar. Vet ni, flickor, ni är tvungna att gifta er. Ni kan inte föreställa er, vad det är roligt.

Alvhild, som också infunnit sig, sade muntert:

— Ja, men ser du, det är inte allom givet att gå i brudstol med gediget bordsilver för tjugofyra personer och aderton kristallskålar.

— Inte menar jag så, svarade Rosa stött, men strax därpå visade hon en »bedårande» collier, som hon fått av sina blivande svärföräldrar.

Alvhild var den enda av tärnorna, som ej föreföll

bländad av alla dyrbarheterna. De andra hypnotiserades fullständigt av glansen.

Rosa själv lyckades slita sig så pass ifrån sina skatter, att hon kunde uppmana Sylvia att tänka på tärntalet.

— Det måste du som den yngsta tärnan hålla; det brukas!

— Å hjälp! Det kan jag inte! Det får du överflytta på Alvhild.

— Nej, det *skall* vara den yngsta. Så har alla det, men Alvhild kan ju skriva det.

— Ja, bad Sylvia, gör det, så är du hygglig, Alvhild!

— Det kan du lika gärna ta något gammalt, t. ex.

»Tänk någon gång, när ni en tanke tänker
på oss, som aldrig någon tanke tänkt,
och när ni tänker, tänk på vad ni tänker,
att inte tanken bliver oförtänt.»

Det låter ju kvinnligt och mjukt.

— Nej tack, sade Sylvia, fullt så bråkigt vill jag inte ha det.

Innan tärnorna gingo, lyckades de med lock och pock få ur Rosa, vilken marskalk de skulle ha.

Å, det skulle bli så gräsligt stiliga fänrikar och löjtnanter. De kunde inte drömma om, hur väl hennes Sigfrid valt bland sina kamrater. Och tärnbuketterna skulle bli små underverk av förgätmigej och penséer med tyllslöjor över.

— Ja, allting vore överjordiskt, om jag sluppe

tärntalet, suckade Sylvia, jag kan inte få ihop en rad ens.

Hon gruvade sig en hel natt för det ödesdigra talet och tuggade sönder åtskilliga blyertspennor i diktarevånda.

Far kunde inte hjälpa henne.

Mor kunde inte hjälpa henne.

Hon ringde till Ove.

— Är du sprittgalen, Sylvia, skulle *jag* skriva i en flickas namn?

— Men snälla Ove, någon är tvungen att hjälpa mig.

— Inte blir det jag, det kan du sätta dig på.

Dagen därpå kom emellertid ett ganska antagligt tärntal på posten. Sylvia kände igen Oves stil.

Hon till telefonen igen — »Sylviafonen», brukade kamrern kalla den.

Och hon tackade översvallande hjärtligt.

— Ingen orsak. Det har gått på cirkulation på tjugo bröllop i olika landsändar, sa' den jag fick låna det av. Men det skall ha premiär i Stockholm ur din mun.

Kvällen före bröllopet ringde bruden själv upp Sylvia och talade om, att hennes marskalk fått påsjukan, och nu visste varken Sigfrid eller hon sig någon råd, om inte Sylvia ville vara så rar och nöja sig med en civil, för då hade de tänkt på kandidat Persson. Sigfrid hade varit skolkamrat med honom.

— Men det är förstås grymt tråkigt för dig, när

alla de andra flickorna ha militärer, sade Rosa uppriktigt beklagande.

— Å nej, det är ingen oöverkomlig uppoffring, svarade Sylvia, som stod där flammande röd och färdig att jubla. För *nu* när de voro försonade, ville hon hellre ha »tsar Peter» än någon annan till marskalk.

— Ja, söta Sylvia, då ursäktar du då.

— Ja Rosa lilla, det kan ju inte hjälpas.

— Jo, du kunde få byta med någon annan förstås.

— Å nej, det bleve bara krångel, och kanske — kanske ingen annan skulle ta det som jag!

Sylvia fick till Homespuns olycka fatt i honom, så snart hon lagt luren. Hon dansade runt, runt med sin jamande gamla vän, till dess de bägge tumlade huvudyra ned på golvet.

— Du är en liten toka med din dans, sade mor.

— Mor, du vet inte, vem jag skall ha till marskalk!

— Nåå?

— Min egen kejsarkrona.

— Kandidaten?

— Du är inte så dum som jag ser ut, Murre! Nu spricker jag av glädje!

Som kan tänkas, gick icke denna hotelse i uppfyllelse utan Sylvia fortsatte sitt glada, friska liv till följande dag och fick vara med om den lysande bröllopsakten, där brudparet som sig borde svävade långsamt in efter »Elsas dröm» ur Lohengrin och

pompöst ut efter tonerna av Midsommarnattsdrömmen.

Vid middagsbordet satt hon bredvid »tsar Peter», och när hon reste sig för att hålla tärntalet, behövde hon bara titta litet åt hans håll för att bli trygg och lugn.

Löjtnanten, som förde marskalkarnas talan, hade Alvhild till tärna, och hon hade så ohjälpligt förhäxat honom, att han liksom stod och kippade efter andan för vart ord:

»O, min tärna — alla tärnor!

O, min stjärna, alla stjärnor!

Lysen tärnor,

glindren stjärnor!

Tärnor! — Stjärnor!»

Och han kysste på fingrarna, viftande omkring kyssarna åt alla håll.

— Vad tyckte fröken om mitt jungfrutal? frågade han Alvhild.

— Jag tror inte en jungfru skulle velat kännas vid det, svarade hon utan förbarmande.

— Ni menar, att...

— Att det var mycket stjärnor till och med för tärnor, skrattade hon.

Tolvte kapitlet.

UNGDOMENS KVÄLL.

Uppsala en Valborgsmässafton med gatorna blankvita av sol och vind, med himlen så trofast blå som om dess klarhet aldrig skulle svika, med trädgårdar och parker riktigt gröna av drömslöjor över kvistar och grenar och gräsplaner, med slottsvallens kraftiga konturer som ett bröstvärn, över vilket det röda vasaslottet blickar mot Upplandsslättens frodighet.

Uppsala Valborgsmässafton med eldarnas bålverk runt staden, med fanornas svaj i vitmössprocessionen och med sången, studentsången, som ett vårjubel från ungdomsskarorna.

Sylvia hade hämtats vid tåget av professorskan Berg och kandidaten, och när den snälla, mycket när-synta professorskan sett de unga hälsa på varandra, satte hon på sig pincenezen och granskade Sylvia så noga, som om hon väntat, att flickebarnet skulle smälta bort för unge Emils solblickar.

Sylvia hade haft sällskap på tåget med Birgit

Strähle, Mandis Bylov och Ella Tornberg, och bad nu att få presentera dem för professorskan, som stack sin lilla fetknoppsnäsa tätt intill deras ansikten och frågade, vem de skulle bo hos.

— Jo, det har mamma styrt om, sade Birgit väluppfostrat. Hon känner en fröken Trolén, som lovat ge oss tak över huvudet.

— Jaså, fröken Trolén, hennes far var akademisekreterare. Ja, det är ett högst respektabelt fruntimmer, men så döv.

— Ja, vi ha friska lungor och kan skrika, försäkrade Ella hurtigt. När hon kommit ut på egen hand, liknade hon en unghäst, vilken kastade huvudet tillbaka och frustade av otämd livslust.

Mandis var den besinningsfullaste av alla tre, men där de stodo, pigga och färdiga att skaka hand med muntra upplevelser, voro de i alla fall exponenter för en tid, som professorskan Berg oförstående höll på avstånd. Den skilde sig i allt från hennes familjinkapslade ungdom, och hade inte Emil försäkrat, att Sylvia Asker var »alldeles olik den moderna flicktypen», skulle hon visst inte vågat erbjuda henne sitt siratliga hem. Men se Emil var så högst ovanlig; det tyckte både »Berg» och hon, en »fin och soignerad yngling med rena seder».

När han nu hjälpte tanten och Sylvia upp i den väntande bilen, hade han dock mest tycke med en själanöjd, uppsluppen Atlas, vilken ledigt svängt upp gamla världen på sina skuldror som en privategendom.

Sylvia kastade en rätt längtansfull blick efter de tre flickorna, vilka också fått fatt i en bil, och som nu viftande körde åt motsatt håll.

Professor Bergs bodde fint och förnämt i hörnet av Drottninggatan och Nedre Slottsgatan med utsikt åt Botaniska trädgården och alldeles intill Stockholms nationshus.

De tre frilufterskorna däremot skulle till ett litet anspråkslöst hus långt borta i Svartbäcken. De sutto alla tre arm i arm på bilens framsäte med Ella Tornberg som en monumental mittfigur, och hon såg belåtet på »medbrottslingarna», under det hon gnolade:

Tre stockholmsflickor gett sig ut på äventyr,
våren är så yr...

Birgit Strähle petade som vanligt på sina hårbucklor och sade:

— Stackars Sylvia, som blev Berg-tagen. Vi får väl försöka ringa upp henne någon gång i dag.

— Det är klart, inföll Mandis, vi ska titta på stan tillsammans och gå på kondis och ut till Eklundshov och plocka vitsippor.

— Att inte professorskan frågade, vem som skulle vara förkläde åt oss i kväll på Slottsbacken! Ella frigjorde plötsligt sina armar och slog ut med dem. Hon anar förstås inte, att vi kan rödja oss väg själva.

— Mamma trodde, att fröken Trolén skulle gå med, sade Mandis, men är hon dövd, stackare, har hon ingen glädje av det.

— Jag föreställer mig, att vi slår oss ihop med Sylvia och dom, började Birgit, men Ella avbröt tvärt:

— Nej, låt oss nu vara oss själva och visa, att vi kan vara det med heder. Ha så roligt vi nå'nsin kan och bara tänka på att det är vår i luften och inom oss. Jag för min del är »Løvspring» i varenda por. Man är aderton år en enda Valborgsmässafton i sitt liv, och jag tycker, att man skall akta sig för att det blir en gång för litet.

— Hör dårskapens visdomsord, skrattade Birgit. Jaså — nu tycks vi vara framme. Det är nog i den här ärtskidan vi ska bo.

Och bilen stannade mycket riktigt utanför ett långt, grönt envåningshus, i vars öppna port stod en prydlig medelålders dam med en virkad schal om skuldrorna och ett svart sidenförkläde över den gredelina kjolen. Hon tycktes nöjd med allt utom med att icke ha sex händer att räcka de unga. En åt varje var alldeles för knappt, när man som Antoinette Trolén älskade ungdomen. Hon hade ett par fattiga studentskor inackorderade, och de voro hennes »egna små pullor», men nykomlingarna fingo det intrycket, att den utmärkelsen kunde de också snart uppnå, ty hon visste inte, hur väl hon ville dem.

Birgit blev särskilt omklappad, därför att hon var så lik sin »rara mamma», för vilken fröken Trolén varit guvernant i sex år, och Mandis kramades för sin fasters skull, som fröken Trolén också

undervisat. Ella fick omdömet att se ut som »en hel karl».

✓ Ett sådant långt, lustigt rum flickorna skulle bo i. Där fanns tre höga, mässingsbeslagna byråar, två soffor och en säng samt ett enligt Ellas mening obegränsat antal större stolar och mindre bord, de senare med virkade dukar på. I fönstren var det lumigt av blommande växter, vilka utan besvär kunde växa upp i taket. Det luktade härinne av äpplen, lavendel och en smula fukt.

— Alldeles som det skall lukta hos gamla fröknar, försäkrade Birgit erfaret.

Telefon fanns det inte, så de fingo väl ringa upp Sylvia någonstans utifrån, och när kaffebordets sju sorters kakor tacksamt inmundigats, begav sig trion ut, De hade varit i Uppsala förut och behövde inte »plöja igenom» sevärdheterna, bara låta sig omvärvas av universitetsstadens stämning, ljus som luften, drillande av sommaraningar som lärkorna, vilka stodo därute över Fyrisvallen som jublande punkter.

Efter rätt många om och men hade de Sylvia ibland sig och tågade uppför slottsbacken. Eklundshov fick vara till i morgon. Ella hade en djärv plan om »gökotta», men den förkastades.

— Vi får vara oförnuftiga med förnuft, avgjorde Mandis.

Uppspelt var emellertid kvartetten, som marscherade fram till bänken på krönet. De fyra rösterna surrade som bin i solsken, och innanför röda läppar blänkte det av vita tänder.

Det var många, som vände sig om för att se efter den lilla gruppen.

— Vad skall det bli av dem, sade en surnad och glåmig docent, som gick med händerna nedkörda i överrocksfickorna och galoscher på fötterna. Han hade principer och lade inte av galoscherna förrän femtonde maj. — Vad skall det bli av såna där sprakfålar?

— Framtidens dragkampar, svarade hans fästmö bittert. Hon hade väntat på bröllop i sjutton år och väntade än, men under tiden hade hon hunnit stoppa åtskilliga par strumpor och andra trikåvaror åt sin docent.

Birgit hade blivit några steg efter de andra för att knyta sitt skoband. När hon böjde huvudet, såg hon sig omgiven av en hel krans »vitmössor». Tysta som andar hade studenterna smugit fram och nu hukade de sig ned till s. k. »bukett» omkring den vackra brunetten.

Först tänkte Birgit bli förnärmad, men så erinrade hon sig sitt A i gymnastik och med en mjuk och vig rörelse tog hon ett hopp över en liten finneg students utsträckta arm.

— »Till skogs en liten fågel flög», stämde de upp bakom henne, men hon vände sig inte om, kände nog, att hon fick ett helt konfettiregn över ryggen och nacken, men tog det med ro. Man skulle inte uppmuntra en dylik djärvhet, men det var i alla fall en liten vårfrisk äventyrsunge.

— Blev du fast? frågade Mandis, när Birgit hunnit upp dem.

— Nej, jag blev inringad, men inte värre än att jag kunde ta mig ut.

— Du ser i alla fall tangerad ut, skrattade Ella och borstade av henne den färgrika confetti'n.

De blivande »dragkamparna» satte sig i diverse frigymnastiska ställningar på bänken, men Ella Tornberg fann det ändå för »tamt».

— Det är för mjäktigt en sådan här dag att sitta och säga: Å, vad här är ljuvligt eller: en sådan förtjusande utsikt! Bä, bä, vita lamm! Tycker ni inte, att vi skulle ge oss av till Uppsala Högar och hålla löftesting.

— Vad menar du med det? undrade Birgit.

— Jo, samlas på Frejas hög och avge något löfte till våren — till alla vårar.

— Jo, jo, det är jag med om, ropade Sylvia, bara jag hinner förstås, tillade hon spakare. Professorns åter middag klockan fyra.

— Var har du gjort av din kandidat, frågade Mandis, jag trodde, han skulle bli kardborrig.

— Nej tack, det får han allt låta bli, förklarade Sylvia morskt. Egentligen hade hon också tänkt sig, att han skulle vara litet *för* efterhängsen, men det var som om vårvindarna fläktat bort allt svärmeri och blåst i frihetens lur. »Tsar Peter» var lycklig över att ha henne i staden, det visade han oförställt, men han var i en festkommitté, som skulle ordna

spex och dans till i morgon, och därför »överlät» han Sylvia åt flickorna några timmar.

Dryftandet för och emot Gamla Uppsala nedklubades av Ella, det vore också något att gå fem kilometer, den biten gjorde man på trekvarts timme och så tåget hem.

I förbifarten hämtades »torrskaffning» i ett konditori, och så snart flickorna kommit utom staden, uppstämde Tre trallande jänor, vilken efterföljdes av Vintern rasat ut bland våra fjällar. Den ena sången avlöste den andra. Det var som om deras friska, vårmottagande sinnen måste svara på naturens röster.

Upp med kapporna! Av med hattarna! Låt håret blåsa! Frihet! Frihet! Å, så lätta, snabba steg, så många vitfjunstankar i ett ljushav av glädje!

Vid Frejas hög gjordes halt. Solen stod rätt över dem och hade varmt upp marken, så att den ångade av den kryddstarka doft, vilken är som vårens andedräkt.

Mandis lade sig raklång och Birgit tänkte följa exemplet, men Ella ropade med klingande hövdingastämma:

— Vi ska hurra för våren och för att det är *vår* vår!

Sylvia stod smärt och spänstig bredvid Ella. Hon greps av kamratens starka tonfall. Det var som om Ella höjt ett osynligt standar, och sett utåt slätten som för att taga sikte långt bort.

Ett fyrfaldigt leverop skallade från Kungshögens hjässa, och så föll tystnaden nästan andaktsfullt över kvartetten. Det första ord, som nu skulle sägas, fick icke höra vardagen till. De voro ju på »löftes-ting», som Ella kallat det, och det fattigaste i denna stund skulle vara att inte äga ett framtidslöfte.

Birgit kände sig rent av usel, då hon helt plötsligt började ängsla sig för att få fräknar, något, hon inte alls tänkt på förut, och nu just, när de andra stodo och sågo så högtidliga ut som nornor vid Urdarbrunnen, skulle den oron sätta åt henne. Fräknar! När man skulle tänka: Excelsior!

Ella lyfte armarna och knöt händerna bakom nacken. Hon spärrade upp ögonen som för att dricka in de blånande vidderna och sade långsamt:

— Jag ger mitt löfte till våren att aldrig svika dess bud, att aldrig bottenfrysa och att aldrig glömma, att jag varit ung.

Sylvia upptog entusiastiskt löftesformeln.

Hon bredde ut armarna till en öppen famn, och hon kände så intensivt stämningens rikedom, att ögonen fylldes med tårar och rösten blev skälvande het:

— Jag ger mitt löfte till våren, att med min sång tacka för all lycka, och att sjunga andra och mig bort från sorgerna.

Mandis' runda ansikte hade fått ett komiskt uttryck. Nu kunde det vara nog med högtidlighet. Hon gjorde sig ännu bredare och undersätsigare än hon var och började salvelsefullt:

— Jag ger mitt löfte till våren, att jag skall gifta mig med den, som vill ha mig och lära mig av fru Lenngren att vara huld, om han är huldhet värd, om ej, så blir jag det uti förtreten, och så ska alla mina barn födas första maj.

Nu var förtrollningen bruten, och Birgit slapp ifrån sitt löfte, fastän hon verkligen samlat sig till ett, men det avlade hon tyst och med det djupa allvar, vilket kunde komma över henne. Hon verkade då som en fjärl i frost. Vad hon lovade, var att bli ärlig i sina känslor. Det hade hon svårt för, den lilla fladderskan i solskenet.

Nu skulle matsäcken länsas, den stora påse gotter, som de med åtskillig självöverbinnelse burit orörd hitut för att den skulle smaka så mycket bättre. Vem bar den sist? Sylvia! — Var hade hon gjort av den? — Tänk, hon mindes det inte alls! — Jo, nedanför högen hade hon placerat den. Där stod den naturligtvis kvar.

Nej, den var spårlöst försvunnen.

Sylvia letade, som om den väldiga påsen varit en knappnål, och hon fick höra, att hon förskingrat gemensam egendom.

Birgit hade *aldrig* varit så gräsligt hungrig som nu, det bedyrade hon, och Mandis frågade, om de inte såg hur nära svältdöden hon var. Sylvia själv hade också motsett bakelsefråssandet med njutningsfull förväntan och instämde därför i jämmerlåten.

— Ja, nu få vi ge oss av i alla fall, sade Ella och klev i spetsen för truppen. Plötsligt stannade hon

och pekade med en distinkt gest på ett par karlar, vilko sutto på marken med en uppdukad buffet av flickornas saknade påse emellan sig.

— Voilå, sade Ella och ryckte på axlarna.

— Tjänixen, små fjällorna, ropade den ene av karlarna godmodigt, ska dom ha en smakbit? Kom mans hit och kaka! Soffan har plats för oss allihop.

Birgit, Sylvia och Mandis skyndade sig förbi, men Ella stod lugnt kvar och svarade:

— Tack så mycket! Men det är väl inte värt ni lämnar ifrån er, ifall ni inte skulle hitta någon ny påse.

Ett bullrande, muntert skratt belönade Ellas mod, och en ny hjärtlig inbjudning följde:

— Genera sig inte hon, lilla fröken! Har hon någon del i käket, så ta ut'en. Här är inget knussel.

Men nu stegade Ella blossande röd ifrån de bäge landsvägsriddarna. Kamraterna hade på avstånd förmärkt hennes nederlag och hon skulle nog få äta upp det i stället för kakorna, som hon verkligen drömt om att återerövra. — — —

Vid lämplig tid och på lämpliga gator för att undvika trängsel, förde professorskan sin unga gäst upp mot slottet. Kandidaten var med i »Allmänna sången». Han hade dock frågat, om Sylvia inte ville, att han skulle förbli »privatperson». Och han hade hoppats, att hon skulle säga, att han gärna kunde gå med tanten och henne. Svaret blev emellertid en ivrig uppmaning, att han absolut skulle gå med i processionen.

Och så vandrade hon nu stillsamt bredvid professorskan, som just pekade på en smutsig näsduk, vilken något hittat och hängt upp på en trädgren, och sade, djupt rörd: »Se, den vita mössan, ungdomens symbol, som en blomma på det nakna trädet», och hon blinkade närsynt.

Sylvia brydde sig inte om att upplysa henne om misstaget. Det var så mycket som sysselsatte hennes intresse, att hon helt tankspridd lyssnade till professorskans prat och litet möjliga iakttagelser. När det långa, slingrande tåget av sjungande studenter lyste vitt i Carolinabacken, kände Sylvia som om dessa hundraden av armar, bland dem »tsar Peters», lyft henne högt upp över jorden i en ljuvligt gungande flykt nära solen. Hon hade inga tankar, allt som var önskningar och längtan gled bort däruppe, där hon nu svingade sig som en klockkläpp, en enda lyckligt ljudande ton i den glasklara rymden.

Hon bars och bars av det brusande ungdomståget, av sången, som kom allt närmare.

— Ställ sig mot björken här, lilla vän, så stå vi stadigt, sade professorskan och klappade välvilligt en telefonstolpe. Vi är så bleka. Man har lätt för hönsdån i de årena. Ska vi ha en pepparmyntspastilj?

— Nej tackar, neg Sylvia och följde med djupa, mörka ögon de tätande skarorna, de vajande standaren, de svagt buktande nationsfanorna och såg också efter *en* i mängden. Hon kunde inte på länge upptäcka honom. Jo, där kom han, bredskuldrad

och högre. Han tog henne ned från himmelsflykten, men det var tryggt och gott på jorden med...

— O, hur härligt majsol ler, sjöng kåren, när den planterat de tretton nationsfanorna i halvcirkel utanför slottstornet. Och solen purprades av lycka över det jubel, som strömmade mot västerled, över den hälsning, som förkunnade allt livs förnyelse.

— Ja, sade professorskan, här har man stått i fyrtiofem år och lyssnat, och gud vet, om jag inte har mest behållning av det nu, när jag inte distraheras av små fleuretter. Jag var en liten studentflamma i mina unga da'r skall jag tala om för lilla vännen.

Den förste talaren, som nu höjde sin stentorsstämma, fritog Sylvia från att svara; hon hade också sett Birgit, Mandis och Ella i närheten, och viskade till professorskan, att hon skulle smyga sig bort och hälsa på sina väninnor.

Hon hann icke långt, endast ett par steg.

— Vart skall ni hän, frågade kandidaten, går ni?

— Nej, jag skulle bara till flickorna ett slag.

— Hysch! Hysch, ljudet varnande från de närmast stående, och Sylvia såg skrämmd och avbedjande upp på »tsar Peter». Hon hade liksom inte haft plats för ett tal inom sig och glömt att hon borde iakttaga passande tystnad.

Kandidaten lade hennes arm under sin och så gled de genom folkmassan, varken till professorskan eller till flickorna, utan bort till en liten fri plats med utsikt över slätten och dess flammande krans av

glimmande, glittrande, rymdsökande Valborgsmässeldar.

Och hon önskade plötsligt, att de länge skulle få stå så, sida vid sida, utan att ord skrämde stämningen på flykten. De kunde väl inte heller behöva säga varandra så mycket — inte ännu.

Med den lediga handen strök hon in en ostyrig hårslinga under hatten.

Hon kunde just undra, om han sett, att hatten var ny, köpt enkom för resan. Hon hade varit mycket noggrann med valet, sett på minst tjugo, innan hon kunnat bestämma sig, och så blev det den allra enklaste; en sandfärgad sidenhatt med smala, hängande sammetsband.

Och skorna; också de voro spritt nya, och mycket fina för en utflykt i folkträngsel, men mor hade inte givit henne med en enda varning att akta dem. Mor hade endast låtit handen glida över de blanka sulorna, som om hon smekande bett dem att taga vara på hennes barns steg.

Om »tsar Peter» sett skorna? —

Nu vände han sig helt och hållet mot henne och frågade:

— Vet ni, vad jag tänker på, Sylvia?

Ja, det var hon alldeles säker på att hon visste. Hon tyckte, att hon kunde höra hans hjärta slå emot sitt eget, men hon mumlade i alla fall:

— Nej, det vet jag inte.

— På Gunna! Det gör jag alltid, när livet brusar starkast och mäktigast inom och utom mig. Men

det är ändå något särskilt i mina tankar i kväll — inte bara det oändliga vemodet över, att hon aldrig fått leva annat än i drömmar, inte bara ångesten att mista min lilla kära syster, det är som om våren kommit in också i det — vårens evighet.

Sylvia stod tyst. Hon blygdes över att hon så fullständigt kunnat glömma Gunna — glömma allt lidande i världen, och Boet och — nej, inte far och mor. De voro med henne överallt. Dem behövde hon inte frammana med tankar, de funnos där ändå. Hon skämdes också över att ha trott »tsar Peter» uteslutande upptagen av henne, av de önskningar han så länge blåst på, att de till sist nästan fått liv. Allvaret, som så plötsligt brett sin skugga över glädjen, gjorde henne beklämd och hon drog sin arm ur Emils.

— Säg ingenting mer, för då gråter jag, mumlade hon. Nu är talet slut. Vi kan inte stå här längre. Professorskan — flickorna...

Hon bjöd till att göra rösten stadig och käck. Och så mycket satt skolflickan kvar i henne, att hon ville »malla upp sig» mot sentimentaliteten, mot det förfärligt sorgliga, vilket genom Gunna snuddat vid henne.

— Med tant är det ingen fara, svarade han, hon har träffat en bekant ser jag. Och flickorna ska höra på »Bjöd så i Thule», men ni och jag ska gå längre ifrån massorna. — Kom Sylvia! Han räckte henne handen och drog henne med. Se, hur våren brinner över Fyrisvall.

Hon nickade stillsamt.

— Det är underbart vackert, men — ni är inte glad, och det förstår jag!

Kandidaten log och kramade hårt hennes hand.

— Jo, lilla Sylvia, jag är glad på ett annat sätt än någonsin förr. Och jag skall säga er något, som — som man bara säger en sådan här kväll och *till den, man håller av*. Jag tror, att vi alla ha till uppgift att göra oss flygfärdiga för evigheten. Nu förstår ni kanske, varför jag kan känna det annorlunda, när jag tänker på Gunna. Det är något som jag lärt genom er — lilla Sylvia?

— Genom mig?

— Ja, jag har gått och varit rädd för att ni aldrig skulle bry er om mig. Och så blev allting så besynnerligt intetsägende, till och med det att vara ung. Man var det en tid under brottningskamp med sitt eget öde och så föll man ihop och förtorkade. Men på bröllopet och ännu mera när ni i Gunnas namn skrev till mig om hopp och förtröstan, och om allt, som tillvaron krävde av handlingskraft, började jag klarna invändigt och tänka på, att en människas livsverk måste vara en bro mellan två tidrymder, en bro för unga släktled att vandra på.

Sylvia såg upp till honom, och nu var hennes blick klar. Hans ord voro ju endast en sammanfattning av vad hemmet lärt henne ända sedan hon var liten, och eldkransen, sången, den blå rymden över dem, trädens ljusa grönska, allt instämde i varandets evighetstro.

Han nickade åt henne som åt en liten kär kamrat
och alltjämt med hennes svala, fasta hand i sin, föll
han in i sången med sin kraftiga, djupa stämma:

»För sant och gott och skönt vi strida,
mot mörkret draga vi våra svärd.
Och vid vår bardalek vi sprida
ett norrsken ut i nattlig färd.»

Trettonde kapitlet.

SOMMAR.

Så fagert hade aldrig juni blommat kring Boet. Så blå hade aldrig luften skimrat över de gammalmodiga persiska syrenernas violetta plymvippor, ståtligare än de plymer som någonsin vajat ens på kröningshästar. Så jublande glatt hade visst aldrig fåglarna sjungit. Det var konsert från morgon till kväll för alla de lyssnande blomsterrabatterna, alla de glittergranna fjärlarna, de dåsigt livsbelåtna humlorna, de pigga Marienyckelpigorna och de alltid lika solberusade bina.

Pimpinellarosorna stucko upp små röda knoppar ur det gröna lövverket, ivriga också de att bjuda sig åt sommaren och tillvaron. Det var ett myller av sjungande, surrande, doftande, krälände liv i den gamla trädgården, och ändå fanns det ingenting så intensivt livsfamnande som Sylvia. Hon kände en sprittande fröjd i hela sin varelse, en stark och sund ung människas lyckoförnimmelse över att vara till och se mot framtiden som mot en vingad färd i löfets gröna land.

Och aldrig behövde Sylvia känna sig hämmad i sin soliga flykt. Far och mor voro med, inte som gamla, tröga, fast hyggliga föräldrar utan som kamrater. Far som den muntra kamraten, mor som den, vilken fick allvaret att småle djupt och stilla.

Sysslolöst njutande låg icke för Sylvia. Hon hade därför anställt sig själv som trädgårdsmästare, och hon hade fattat det beslutet att även få praktisk nytta av den gamla trädgården. Ett helt färgrikt blomsterland hade hon redan lyckats uppodla. Där fanns penséer, vallmo i alla upptänkliga färger. Gossen och flickan i det gröna, flox, solvändor, och så till hennes stolthet en hel rad av de härligaste rosenstånd.

Och redan i början av juni kunde förbigående läsa på ett litet anslag vid grinden: »*Avskurna blommor till salu*».

Det blev ingen stor förtjänst, men när bär- och frukttiden kom, skulle nog inkomsterna ökas, ty det fanns några buskar med praktfulla gröna krusbär, och ett träd med de genomskinligaste astrakaner, sådana som nästan försvunnit från fruktmarknaden. Och så de druvblå plommonen, som kunde skakas ned i massor.

Varken far eller mor hade någonsin tänkt sig en systematiserad användning av trädgårdens avkastning, men redan vid jultiden, då Sylvia fått veta av far, hur hennes halsband kommit till, hur mor outtröttligt plockat bär och sålt, hade Sylvia börjat fun-

dera på sitt »stora företag». Mäster vid villa Skogsro hjälpte henne beredvilligt. Han hade god tid denna vår och sommar, medan Skogsro byggdes om efter eldsvådan och herrskapet rest till Wight; det vill säga, Ove hade snörat sin ränsel i ensamhetens tecken och dragit åt sitt håll.

Högar av trädgårdsböcker hade passerat Sylvias hjärna. Hon läste betydligt mera än hon smälte på egen hand. Men så var det att springa över vägen till mäster och få ett gott, pålitligt råd. Hon hade alltid varit favorit hos Lottens drömda Adonis, och nu hade de funnit varandra bland blommor, »så det var så poetiskt som helst» brukade Sylvia skämtsamt retas med Lotten, vilken då muttrade något om, att det inte var »resonabelt att vara vidlyftig, och fröken Sylvia hade ju kandidaten».

Ja kandidaten! Ånyo gled han liksom ut ur Sylvias värld. Hon hade Valborgsmässaftonen i Uppsala varit fullt säker på, att nu var det bottenmurat allvar i hennes känslor, nu hade hon för alltid förlåtit honom, att han hette Emil Persson, och nu skulle hon tycka, att »svärmor» var »gräsligt rar», *fast* hon drog upp i näsan det andra gömma i näsdukar, och *fast* hon åt med kniv, och sade »barnena», för hon *var* en snäll »gumsis».

Nå ja, det där skulle nog Sylvia klarat, *om* hon verkligen kunnat etsa in Emils bild i sitt väsens medelpunkt, om han alltid kommit hennes muntra hjärta att klinga av sång och kärlek, när han närmade

sig, men hon anförtrrodde mor med ett klagande, tröstbegärande tonfall, att hon visst var ryslig, som aldrig höll ut.

— För mor du, ärligt sagt, misstänker jag, att tsar Peter inte — usch, det är hemskt att erkänna det! — kan locka mig ur bo i bo.

— Det är inte alla människor, som kan hålla av trofast, svarade fru Ingrid. Känslor kan också ha dussinvalör.

— Nej tack du, avbröt Sylvia, jag är ingen dus-sinsjäl, det är jag inte. Jag håller av — nej! — kör för *älskar* — far och dig så det värker i mig. Det har jag alltid gjort. Och minns du min vovsing? Honom kan jag aldrig glömma! Och Homespun och Boet och — och — ja, utanför är det just inte så fullödigt med känslorna, fast jag svärmar för Gunna och tycker förfärligt synd om henne. Och så, jo, det finns en, jag alltid håller på, det kan jag inte hjälpa.

— Ja, jag vet: Alvhild Grönquist.

— Det är förstas mycket underligt av mig, mor, men — hon kan vara bedårande.

— Jag tycker inte det är underligt. Hon har en sällsynt förmåga att tjusa, när hon vill, det har du alldeles rätt i. Jag har tänkt lite på, att du kanske kunde bjuda henne till dig en tid.

Sylvias solbrända, åtskilligt fräkniga ansikte strålade.

— Får jag det, mor, fast hon är — så'n hon är?

— Ja, sade fru Ingrid tankfullt, jag tänker vi kan våga försöket, min lilla fågelunge. Det onda, lömska och hala, som ormar sig genom tillvaron, har visserligen ibland en representant i Alvhild, men jag har också sett drag hos henne, som tyda på, att hon har en bättre sida. Och så har hon det så svårt, stackars barn, och vi är så lyckliga.

— Ja, utbrast Sylvia med övertygelse, proppfullt lyckliga. Det *är* förtjusande roligt att knoga och påta i jorden och få ett lysande resultat. På trädgården trötnar jag aldrig. Varenda dag gör jag den en ny kärleksförklaring. När får jag telefonera och bjuda Alvhild, mor? Jag har *inte* tid att resa in till stan förrän om måndag, då jag skall in till Gunna.

— Det är torsdag i dag, log fru Ingrid, så du kunde ju möjligen vänta.

— Nej Murre, det kan jag *inte*. Å du, jag vill så gärna höra, om Alvhild blir glad. Det förstår du nog.

— Ja, du kan ringa när som helst, hjärtevän.

Det blev emellertid uppskjutet, ty dagen därpå kom ett kort skriftligt meddelande från Emil Persson, att Gunna oväntat och strax efter det hon som vanligt lagts på kvällen, somnat in för alltid. De få, hjärtliga raderna tolkade, hur upprörd han var. Och Sylvia själv var alldeles blek, när hon med brevet

i sin skälvande hand vandrade ut bland solsken, fågelsång och blommor till det gamla lusthuset längst bort i trädgården, där fru Ingrid satt och sydde.

Utan att säga ett ord lade fågelungen papperet framför mor och ställde sig sedan i dörren med blicken riktad ut mot trädgårdens frodighet. Det var längesedan döden kastat sin mörka skugga över Sylvias väg. Hon kunde knappast erinra sig sitt intryck från den gången numera. Visst hade hon varit varmt fästad vid mormor men nu var den gamla endast ett blekt minne.

Och i denna stund — var det icke egentligen sorg, hon erfor, endast ett djupt vemod och en frågande undran inför den största och hemlighetsfullaste av gåtor. Hon sände ut ett skyggt forskande varför i den blommande fagra värld hon såg för sig...

Och stackars tsar Peter, som höll så innerligt av sin lilla syster. Vad det skulle bli tomt för honom! Vem skulle hjälpa honom över den värsta saknaden? Plötsligt blev Sylvia flammande röd ända upp i hårfästet. Hon mindes, hur han talat om Gunna och — *om henne* den där kvällen i Uppsala, då stämningen infångat henne. Hon kom också ihåg, hur hon brukat sitta i Gunnas lilla rum och skriva vackra, upphöjda brev till kandidaten, också då påverkad av stämningen som av en melodi, man ofrivilligt nynnade. Det hade nog alltsammans varit för överkligt för henne. Hon hade ibland känt sig betänkligt uppskruvad, men oärlig hade hon inte varit. Gunnas

själ hade flugit in i henne, det rådde hon inte för. Och nu — var lilla Gunna död! *Vem skulle trösta Emil?*

Hon vände sig tvärt om inåt det åttkantiga, grönskimrande rummet och såg hjälplöst på mor, som långsamt vek ihop brevet.

— Ja, så blev hon flygfärdig på sitt sätt, sade fru Ingrid sakta. Det var det bästa för henne, men säkert blir det mycket mycket tomt för hennes närmaste.

— Ja — det är just det, utbrast Sylvia häftigt. Mor, hur skall jag bära mig åt att kunna trösta tsar Peter?

— Du —?

— Ja, du vet ju. — Å, det känns, som om jag vore falsk och ytlig och allt möjligt tarvligt. Men det är inte så! Hon såg med ärliga, ångestfulla ögon på mor och tillade: Jag *har* varit glad över att vi inte träffats sedan i Uppsala, för jag tordes inte ut med, att nu var det *inte* han, nu var det *trädgården*, *uteslutande trädgården*, i stället för *det*. Mor, du, jag kan inte uttrycka hur jag menar, ens för dig. Och så — tycker kanske du också, att jag är hjärtlös och ombytlig.

Nu strömmade tårarna som det ymnigaste sommarregn över Sylvias heta kinder, och fru Ingrid drog sin gråtande flicka intill sig utan att riktigt veta, vad hon skulle säga. Banna och förebrå skulle hon icke, men hon kände sig onekligen något främmande inför den nya tid, vilken hon mötte hos dot-

tern, en tid, vilken medvetet eller omedvetet makade undan de stora känslorna, och i ett snabbt övergående utbrott grät bort grubblet för att fort kunna återvända till handlingen. Mycket riktigt! Sylvias tårar sinade redan, endast ett par droppar glittrade tunga i de långa ögonfransarna. Fågelungen suckade djupt och mumlade:

— Jag trodde, att — att jag skulle känna det så gräsligt, när Gunna dog, men — jag tänker mitt i allt det sorgliga på, att Alvhild skall få komma och på — på att Gunna skall få en krans av mina egna blommor.

Hänsynslöst ärlig mot sig själv var Sylvia, det märkte mor. Det var, som om hon lyste in i varje skumt skrymsle för att se, att ingenting opåaktat dröjt sig kvar där. Hon tryckte sig hårt intill mor och såg oavvänt på henne.

Fru Ingrid smekte sitt barn, allt under det hon tänkte. Hon kunde icke så raskt som Sylvia klargöra sin ståndpunkt. Slutligen hade hon tänkt till punkt och sade varmt:

— Jag tror, att du är barn av din tid, Sylvia, inte sämre än andra, men ärligare, och det är gott. Att du inte är säker på dina känslor, är nog mycket vanligt vid din ålder, isynnerhet när man uteslutande levat på solsidan. Men det vore bra feget, om du inte snarast reste in till Perssons och — *särskilt till kandidaten*; han väntar på dig. Ge det bästa, du kan! Var trofast mot ett gott kamratskap, och inbilla varken honom eller dig själv något annat eller mera.

Fru Ingrid kände sig inte bekant med begreppet »kamratskap» emellan en ung man och en ung flicka, men hon beslöt att studera det förhållandet närmare och för Sylvias skull få ut av det något verkligt och hållbart. — — — — —

Den kvällen, hon hjälpte Sylvia att binda en krans av penséer och vita rosor att lägga på Gunnas grav, sutto både mor och dotter tysta. Stilla räckte fru Ingrid den ena blomman efter den andra till Sylvia, och fågelungen tog den doftande fångsten mellan kalla fingrar. Allvarligt, utan brådska arbetade hon, och det märktes på det livligt skiftande uttrycket i hennes ansikte, att tankar och blommor flätades samman i kransen, som om minnena, alla de ljusa och alla de vemodiga, bett att få följa lilla Gunna till gränsen.

— Mor, sade Sylvia slutligen, jag tror, jag om lördagarna skall lägga friska blommor på alla försummade fattiggravar här på kyrkogården. Det skulle Gunna tyckt om. En gång kan jag väl göra något för de levande fattiga också.

Det löftet, hade Sylvia viskat till lilla Gunna, när hon tagit farväl av den döda. Ingen hade hört det, och det ville hon inte heller för aldrig det; Gunna hade tillitsfullt tagit emot det, tyckte hon, och det var henne nog. Hon kände det också som om hon fått en hållpunkt för minnet av Gunna.

När kransen var färdig, och mor stod i begrepp att gå in, lade Sylvia sin arm under hennes:

— Jag träffade Alvhild i går.

— Nå, bad du henne komma?

Sylvia lyste upp. Hon hade trott, att mor möjligen skulle anse det underligt, att hon *nu* brydde sig om något annat än Gunna, och det var en obeskrivlig lättnad att få klättra ned till den gamla, vänliga världen igen. Tsar Peter hade varit så — så *obotligt* högtidlig och kramat hennes händer i det oändliga.

— Ja, hon ville väldigt gärna. Är det för snart i — i övermorgon?

— Nej, det passar mycket bra det. Så kan hon stanna till dess fastrarna kommer.

— Det blir tre veckor, mor! Vet du det?

— Ja, min lilla fågelunge, det vet jag, och jag hoppas, ni skall få det trevligt.

Det gick över förväntan bra med Alvhild. Hon visade sina älskvärdaste sidor och förtrollade alldes kamrern, som gjorde sig till de unga flickornas högt uppskattade kavaljer. Sylvia hade alltjämt den uppfattningen, att ingen kunde vara så oemotståndlig som far, och det var »så tryggt att vara kär i Ernstpojken».

Kandidat Persson hade rest utrikes, och Sylvia och han hade kommit överens om att skriva till varandra, men det måtte varit något, som hindrade ett livligare tankeutbyte, ty det blev mest vykort.

— Du skulle låta mig ta hand om korrespondensen, föreslog Alvhild en dag, när hon läst ett »tamt

vy från lelle Emil». Hon låg bekvämt utsträckt i en hängmatta och såg på, hur Sylvia band upp luktärtsrevor. Trädgårdsmästare Sylvia var brunbarkad och något solflådd på näsan, ty hatten, som skulle skydda ansiktet, låg oftast kastad i gräset eller på en bänk. Ser du, min kära Sylvia, fortsatte Alvhild, karlar ska man behandla som småbarn, när de ska taga in medicin. Mycket, mycket socker på det beska, och så teskedsviis in, det de måste ha i sig, som nu »lle Emil», vilken skonsamt bör matas med det meddelandet, att du är trött på den historien, men inte riktigt vill släppa honom.

— Så där invecklat har jag aldrig tänkt, skrattade Sylvia. Jag håller av honom, det gör jag.

— Äsch, sade Alvhild ringaktande, du är rät och slät som mormors gamla kjol. Du skulle skaffa dig litet piffiga karaktärsfestoner, min tös, och litet sus och brus under vingarna.

Sylvia reste sig hastigt från sin nedhukade ställning och kom fram till hängmattan. Hennes djupa, varma ögon glänste av iver.

— Ja du, utbrast hon, det skall nog bli sus och brus, det kan du lita på. En vacker dag är jag långt borta, men inte på det sättet som du menar.

— Som jag menar! Tycker du inte jag är självständig.

Alvhilds vackra små fötter trummade på hängmattan.

Sylvia funderade kritiskt, så skakade hon lekfullt Alvhilds smala axlar och sade:

— Nej, det tycker jag inte! Jag tycker inte, du är någonting annat än ett förtjusande odjur.

Hon hade knappt talat ut, förrän hon blev häpet glad över sin egen djärvhet; hon, som alltid förr hyst en sådan skräckfylld respekt för Alvhild, och som aldrig vågat säga sin mening rent ut. Det kändes så befriande, att det var rent märkvärdigt. Alldeles som om hon länge, länge gått med en irriterande sticka i foten och till sist lyckats befria sig från obehaget, så kändes det att vara kvitt sin småaktiga rädsla. Nu skulle hon kunna hålla av Alvhild på ett annat sätt än förr.

— Nej, hör du, pyre, morska dig inte, inföll Alvhild på sitt käckt försmädliga sätt. Var det ingen post till mig, tillade hon. Nej, förstås, då hade jag fått den.

När skulle det brevet, som Alvhild väntade, äntligen komma, brevet från hennes avgudade, oefterrättliga mamma? Det tycktes dröja, och nu visste både fru Ingrid och Sylvia, hur feberhett Alvhild längtade, hur förtvivlad hon innerst var över att känna sig bortglömd.

Under augusti månad brukade Alvhilds mor vistas vid någon badort i Sverige utan att den nye mannen var med, och då fick Alvhild hålla henne sällskap, men denna sommar såg det ut, som om hon hade andra planer.

Alvhild fick ibland ett så plågat uttryck i sitt lilla mjuka kattansikte, att Sylvia greps av det innerliga-

ste deltagande. Detta var en sorg, som hon förstod. Hur skulle det varit, om ej hon haft mor. — — —

Och en dag lade Sylvia ett brev, hon skrivit, framför fru Ingrid.

— Läs det, mor lilla, och säg, om jag kan skicka det, bad hon.

Brevet var till Alvhilds mamma, ett rörande, en smula tafatt litet brev, baserat på Sylvias egen erfarenhet av moderskärlek och hemlycka. Hon slutade med att säga, det Alvhild ej finge ha en aning om, att hon skrivit.

— Det skulle såra henne alltför djupt, men jag kunde inte låta bli. Jag förstår så väl, att hon aldrig kan känna sig glad, när hon inte är hos sin mor.» — — —

— Ja, det kan du visst skicka, sade fru Ingrid och kysste Sylvia, något ont åstadkommer det i alla händelser inte.

— Nej, men gott, mor, det tror du väl?

— Ja, det tror jag, svarade fru Ingrid och det lät som en bön.

Några dagar senare medförde posten ett lilagrått, parfymdoftande brev till Alvhild och en ofantligt stor kartong från ett franskt modemagasin.

Sylvias hjärta bultade av spänning, där hon stod i trädgården och åt krusbär, medan Alvhild tagit sin tillflykt in i den konstgjorda grottan med sitt brev. Aldrig förr hade Sylvia sett kamraten se ut så som hon gjorde, när hon tog emot brevet. Hela hennes

ansikte skälvde av glädjeblandad ångest, och kartongen var luft för henne.

Det måtte vara ett långt brev. Sylvia drog djupt efter andan för den våldsamma hjärklappningens skull, och hon kunde icke känna, hur krusbären smakade, fastän hon åt för brinnande livet i sin nervositet.

Kanske Alvhild blivit så ledsen, att hon inte ville visa sig! Hon närmade sig försiktigt grottan, men sanden knastrade under hennes steg, och nu ropade Alvhild, klart och högt, så att ekot sjöng inne under valvet.

— I morgon blir du av med mig!

— Vad säger du? — Varför det?

— Mamma vill, att jag skall resa till henne bums. Hon har plats för mig sex veckor i år, skriver hon. Å, ett sådant förtjusande brev! Gamla hederliga »Syllen»! (det var ett spenamn från skoltiden). Jag skall tala om något för dig, om du lovar att tiga som muren.

— Lovat!

— Jo, sade Alvhild, jag brukar påminna mamma om *vår* månad, men i år hade jag absolut föresatt mig, att hon skulle få taga första steget, och det var därför jag gick i en sådan spänning. Nu skriver hon, att hon »fruktat», att jag inte brydde mig om vår egen månad, och att hon bara därför dröjt att skriva, men att hon »telepatiskt» förstått till sist, att min längtan var lika gränslös som hennes. — Sylvia,

du kallade mig ett odjur häromdagen. Du kunde sagt ett kärleksglupskt odjur. Men du tiger med det här, förstår du!

När kartongen öppnades och dess charmanta innehåll av blusar, klänningar och underplagg kommo i dagen, överräckte Alvhild också ett paket till Sylvia.

»Till fröken S. Asker med en hjärtlig, ehuru tyvärr obekant hälsning», stod det på omslaget.

Sylvia lutade sig hastigt över paketet för att dölja sin rodnad och vecklade strax därefter upp en silkesjumper i rosa och vitt. — — —

När mor och hon blevo ensamma på kvällen, anförtrodde Sylvia fru Ingrid, att hon tyckte, det varit »otäckt» i dag.

— Det vore hemskt, om du vore sådan, mor! Men vet du, jag är ganska nöjd med din dotter; hon har allt vissa förutsättningar.

— Ja, det tror jag också: goda och redbara förutsättningar.

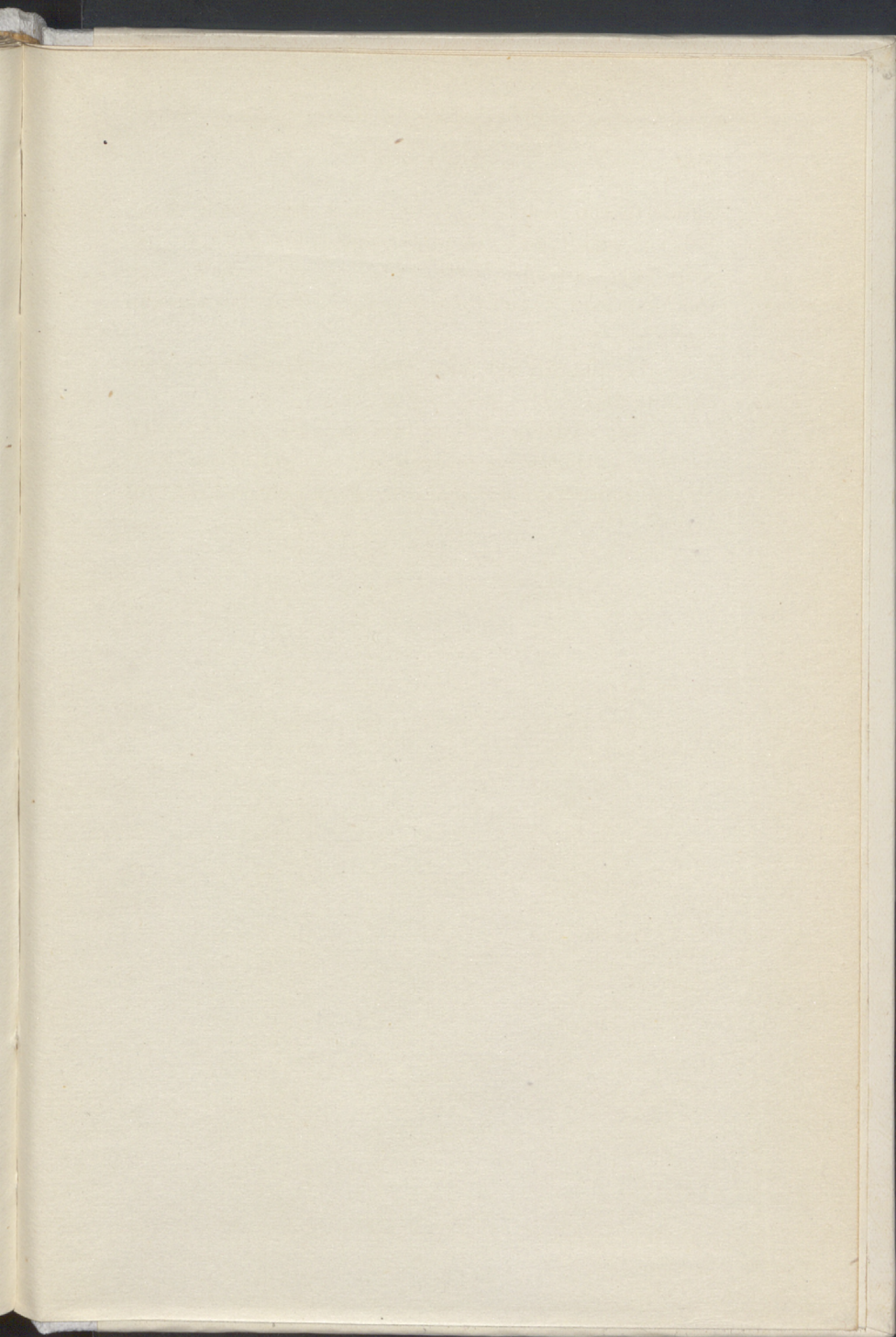
Sylvia lade sig på knä framför mors plats, och huvudet sjönk tryggt mot hennes hand, men blott ett ögonblick, sedan flög det fjädrat upp igen, och hon sade:

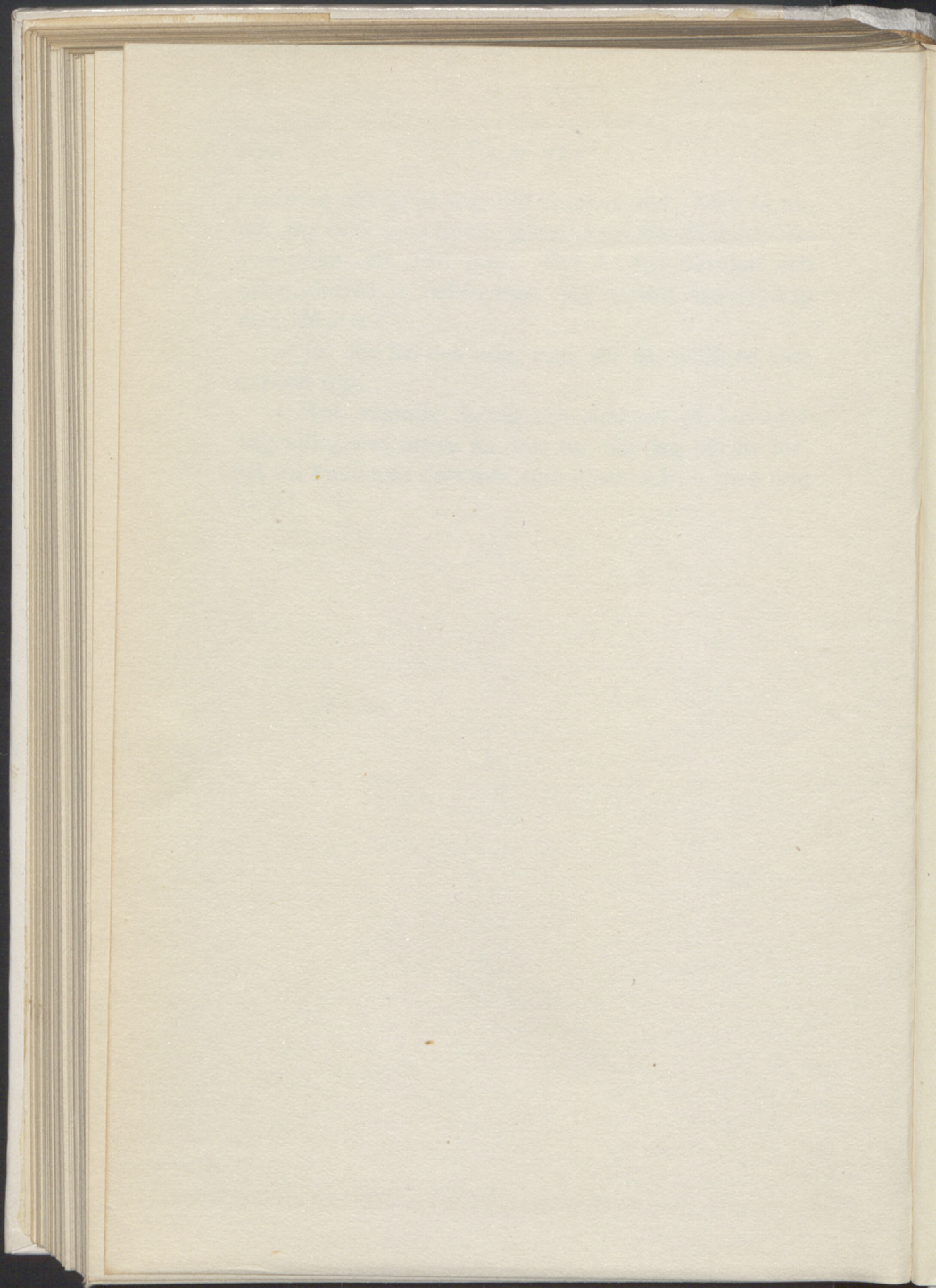
— Minns du mor, att för några månader se'n, visste jag inte alls, vad jag ville bli? Och nu har jag hela framtiden klar. Jag skall hinna långt, jag! Det är som om jag hade all livets kraft inom mig. Jag har fått den så småningom. Första insprutningen fick jag av Puck själv den gången, då jag — då jag blev kär i tsar Peter. Sedan tog allvaret fatt — det

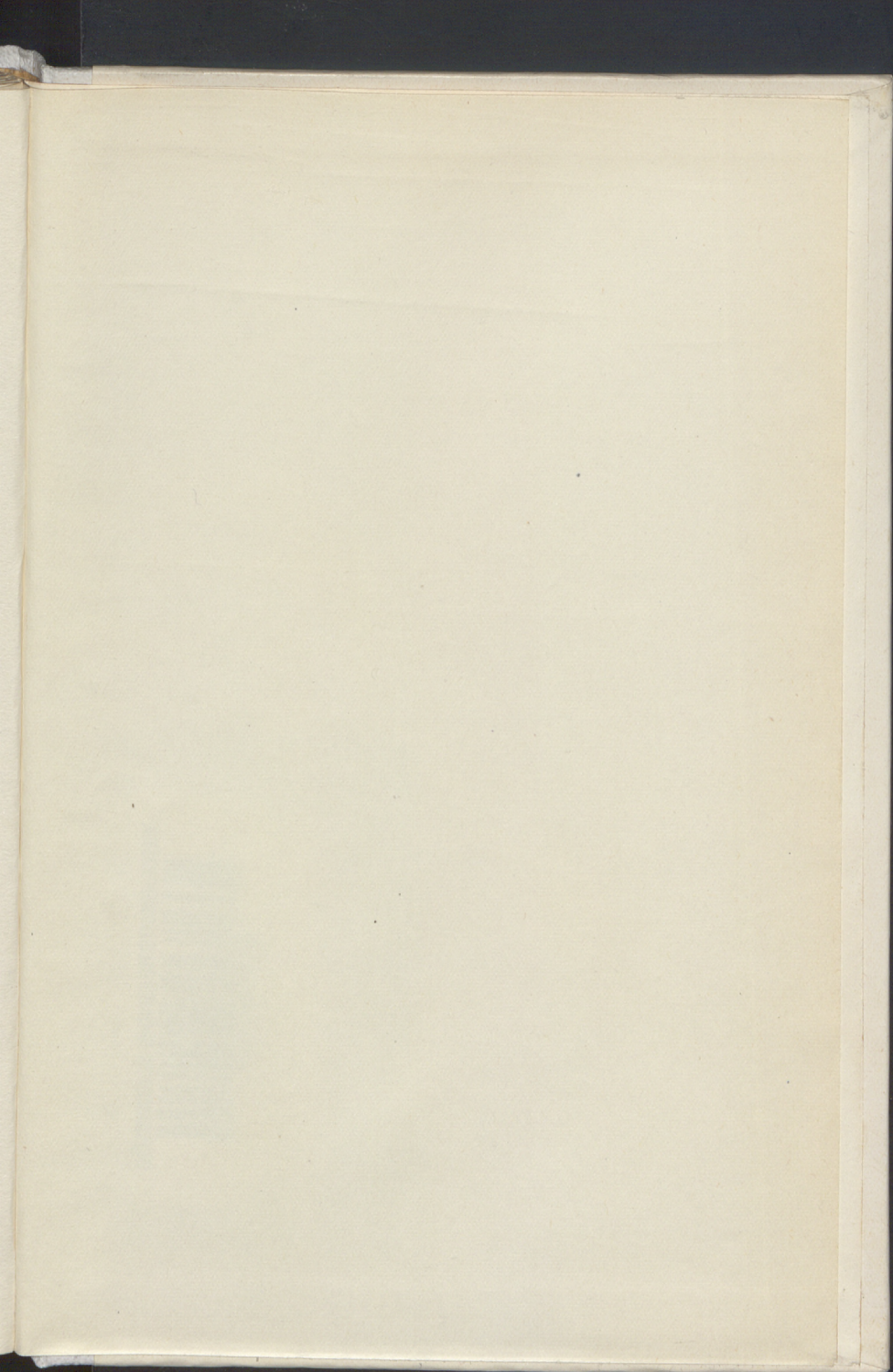
vände ut och in på mig vid Gunnas död. Och så nu, när jag verkligen kunde göra något för Alvhild; liksom löna ont med gott. Det är väl världen och människorna i fickformat, jag stiftat bekantskap med, Murre?

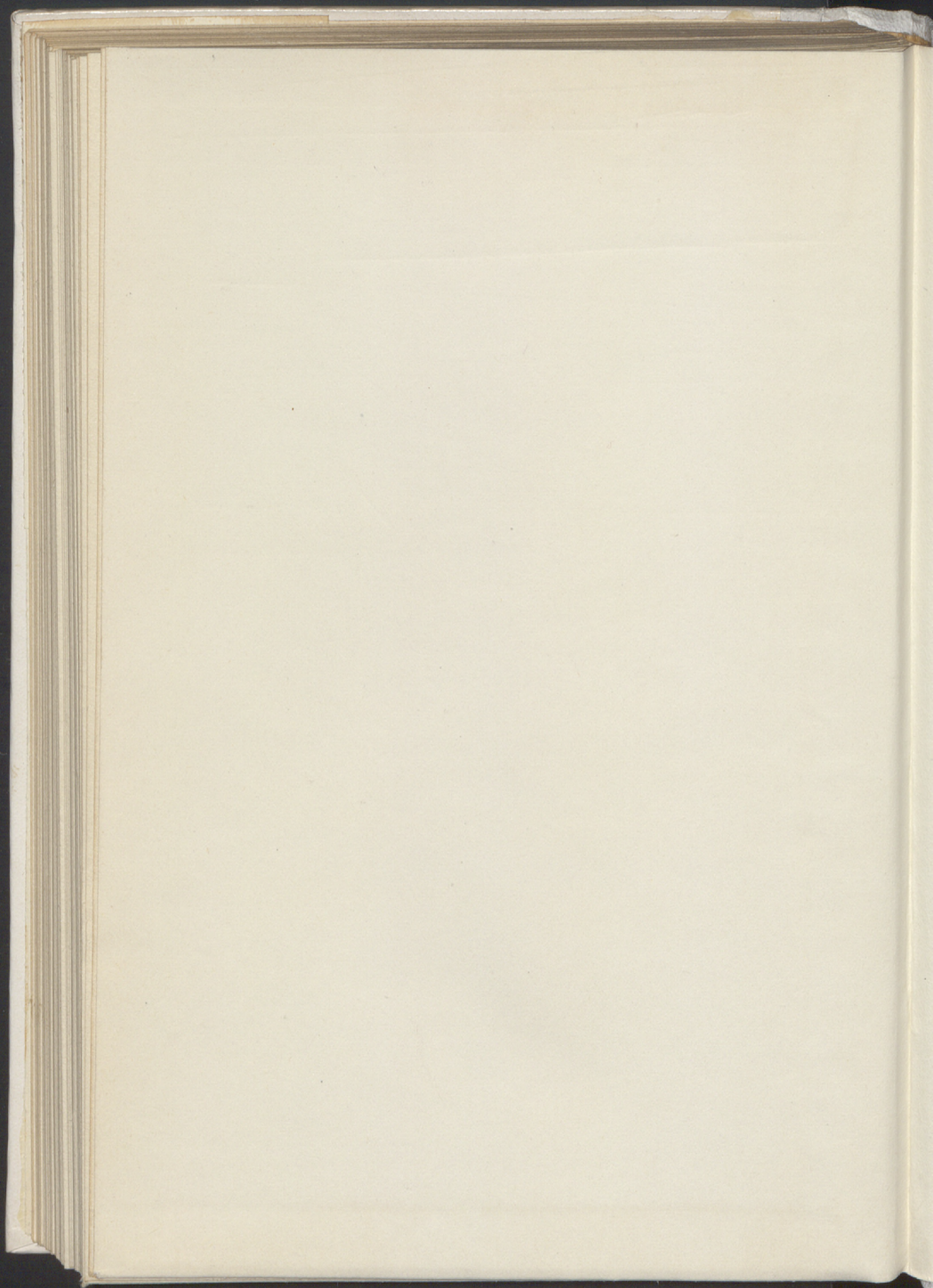
— Ja, det är det nog, men de ha tydligen inte skrämt dig.

— Nej, svarade Sylvia och skakade på huvudet. Jag vill gärna pröva en dust nu, när jag börjar förstå att handskas litet med min nästa och — med mig själv!

GÖTEBORGS UNIVERSITETS BIBLIOTEK

1001891370

